D. Bet. Håndboogsreol 2 D. Bet.

BETÆNKNING

AFGIVET AF

MATRIKELKOMMISSIONEN AF 1959

I. *del*

om forenkling af
administrationen vedrørende udstykningssager
og om
landinspektørvirksomhed

DET JURIDISKE LABORATORIUM VED KØBENHAVNS UNIVERSITET ex. 2

BETÆNKNING NR. 317

1962

A/S J. H. SCHULTZ - UNIVERSITETS-BOGTRYKKERI - KØBENHAVN

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

Kapitel I: Kommissionens nedsættelse og sammensætning . . . 5

Kapitel II: Kommissionens arbejde i almindelighed . . . 7

Kapitel III: Redegørelse for bestående forhold . . . 9
Matrikelvæsenets organisation . . . 9
Landinspektørvirksomhed . . . 9
Landinspektørens eneret til udførelse af visse arbejder . . . 10
Lovbestemmelser om indskrænkning i retten til udstykning og om kontrol ved udstykning . . . 11
Landinspektørens behandling af udstykningssager . . . 12
Matrikeldirektoratets behandling af udstykningssager . . . 12
Kapitel IV: Kommissionens overvejelser og forhandlinger . . . 13
Hovedsynspunkter . . . 13
Regler for ekspedition af sager om udstykning o. lign . . . 14
Kontrolbestemmelser . . . 14
Forhandlinger m. v. . . . 15
Vejledning for praktiserende landinspektører . . . 17
Lov om landinspektørvirksomhed . . . 18
Særlige forhold . . . 19

Kapitel V: Kommissionens forslag . . . 21
Lov om ændring i lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme . . . 21
Bemærkninger til lovforslaget . . . 22
Bekendtgørelse om erklæringer vedrørende udstykningslovens §§ 2, 3 og 4 . . . 24
Skema til erklæring fra kommunalbestyrelsen i henhold til bekendtgørelsens §§ 2 og 6 . . . 30
Skema til erklæring fra landinspektøren angående naturfrednings- og sandflugtslovgivningen . . . 32
Skema til erklæring fra landinspektøren angående skovlovgivningen . . . 34
Lov om landinspektørvirksomhed . . . 36
Bemærkninger til lovforslaget . . . 38

BILAG

I. Skrivelse af 6. november 1961 fra Bygge-societetet for Danmark . . . 43
II. Skrivelse af 22. juni 1961 fra Amtsrådsforeningen i Danmark . . . 44
III. Vejledning for praktiserende landinspektører . . . 45
IV. Skrivelse af 15. maj 1962 fra sundhedsstyrelsen til embedslægerne . . . 79
V. Skrivelse af 21. juni 1962 fra landbrugsministeriets domænekontor til statens tilsynsførende med de private skove . . . 81
VI. Skrivelse af 9. april 1962 fra ministeriet for offentlige arbejder, vejdirektoratet . . . 83
VIL Forslag fra landbrugsministeriets domænekontor til ændring i „Vejledning for praktiserende landinspektører" . . . 85
VIII. Landbrugsministeriets cirkulære af 6. februar 1962 til samtlige landinspektører . . . 87
IX. Landbrugsministeriets cirkulære af 6. februar 1962 til samtlige kommunalbestyrelser uden for København og Frederiksberg . . . 88
X. Skema til brug for kommunalbestyrelsers erklæring over udstykningssager . . . 89
XI. Skrivelse af 21. januar 1961 fra Den danske Landinspektørforening . . . 91

Kapitel **I.**

Kommissionens nedsættelse og sammensætning.

Landbrugsministeriet nedsatte den 16. juli 1959 en kommission — Matrikelkommissionen af 1959 — med den opgave at undersøge og afgive indstilling med hensyn til

1) Tilrettelæggelsen af fremtidige fornyelses- og suppleringsarbejder vedrørende matriklen specielt ved anvendelse af fotogrammetriske opmålingsmetoder, således at matriklen med hensyn til ejendomsgrænser og arealer i videst mulig udstrækning bringes i overensstemmelse med de faktiske grænser i marken, og
2) Mulighederne for en forenkling såvel i udførelsen af større offentligretlige sager som for registreringen i matriklens dokumenter af de matrikulære forandringer, således at en hurtigere ekspedition opnås, og i tilslutning hertil muligheden for at modvirke, at den stigende offentlige kontrol med udstykningssager m. v. forøger ekspeditionstiden af sagerne væsentligt.

Direktør *V. E. Pedersen,* matrikeldirektoratet, er kommissionens formand.

Kommissionens øvrige medlemmer er følgende :

Opmålingschef *C. R. Nielsen* for matrikeldirektoratet,

Udstykningschef *Kn. Nielsen* for matrikeldirektoratet,

Professor *N. Thorkil-Jensen* for Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole,

Direktør, professor, dr. phil. *Einar Andersen* for Geodætisk Institut,

Amtsvej inspektør, civilingeniør *K. P. Danø* for ministeriet for offentlige arbejder,

Civildommer *Harald Petersen* for justitsministeriet,

Ekspeditionssekretær *K. Maaløe* for finansministeriet, skattedepartementet,

Landinspektør *Svend Nielsen* for Den danske Landinspektørforening,

Landinspektør *E. V. Harboe* for Den danske Landinspektørforening.

Ved skrivelse af 18. april 1961 har landbrugsministeriet efter ansøgning fritaget opmålingschef *C. R. Nielsen,* matrikeldirektoratet, for hvervet som medlem af kommissionen, og der er ikke senere i stedet herfor blevet udnævnt nyt medlem.

Som sekretær for kommissionen har fungeret opmålingsinspektør i matrikeldirektoratet, *H. J. Sorwad Welling,* med bistand af fuldmægtig *Tove Lense-M øller* og fuldmægtig *S. Dilling Larsen.*

Kommissionen har efter beslutning på møde den 20. november 1959 nedsat følgende 4 arbejdsudvalg:

Udvalg 1.

Udvalgets opgave er at undersøge spørgsmål i tilknytning til kommissoriets punkt 1 (kortproj ektionssystemet, skelpunktkoordinater, kortenes målforhold m. m.).

Udvalgets sammensætning:

Professor *N. Thorkil-Jensen* (formand),

Direktør, professor *Einar Andersen,*

Opmålingschef *C. R. Nielsen* (udtrådt af udvalget den 18. april 1961),

Landinspektør *E. V. Harboe,*

Udstykningschef *Kn. Nielsen* (indtrådt i udvalget den 14. august 1962).

Udvalgets sekretær:

Opmålingsinspektør *H. J. Sorwad Welling.*

Udvalg 2.

Udvalgets opgave er at afgive indstilling om matrikelkortenes indhold (kommissoriets punkt 1).

Udvalgets sammensætning :

Opmålingschef *C. R. Nielsen* (formand), (udtrådt af udvalget den 18. april 1961),

Udstykningschef *Kn. Nielsen,*

Landinspektør *Svend Nielsen,*

Amtsvej inspektør *K. P. Danø,*

Ekspeditionssekretær *K. Maaløe.*

Udvalget sekretær:

Opmålingsinspektør //, *J. Sorwad Welling.*

Udvalg 3.

Udvalgets opgave er at foretage undersøgelser og afgive indstilling med hensyn til spørgsmål vedrørende matrikelkortenes retsgyldighed (kommissoriets punkt 1).

Udvalgets sammensætning:

Civildommer *Harald Petersen* (formand),
Udstykningschef *Kn. Nielsen,*
Ekspeditionssekretær *K. Maaløe,*
Landinspektør *E. V. Harboe.*

Udvalgets sekretær:

Opmålingsinspektør *H. J. Sorwad Welling.*

Udvalg 4.

Udvalgets opgave er at behandle kommissoriets punkt 2.

Udvalgets sammensætning:

Direktør *V. E. Pedersen* (formand),
Udstykningschef *Kn. Nielsen,*
Amtsvej inspektør *K. P. Danø,*
Landinspektør *Svend Nielsen,*
Landinspektør *E. V. Harboe.*

Udvalgets sekretærer:

Fuldmægtig *Tove Lense-Møller* og fuldmægtig *S. Dilling Larsen.*

Kapitel **II.**

Kommissionens arbejde i almindelighed.

Som der nærmere er redegjort for i kapitel IV og V omfatter denne betænkning kommissionens undersøgelser og forslag med hensyn til forenkling af administrationen vedrørende den offentlige kontrol med udstykningssager m. v., medens kommissoriets punkt 2 i øvrigt endnu ikke er behandlet af kommissionen.

Nærværende kapitel omfatter derfor kun en kortfattet fremstilling af kommissionens hidtidige arbejde vedrørende kommissoriets punkt 1.

Den samlede kommissions møder.

Kommissionen indledte sine forhandlinger den 30. september 1959, hvor der fandt en almindelig drøftelse sted af kommissionens opgaver. Af hensyn til, at fotogrammetrisk opmåling og kortlægning hidtil havde været uforsøgt i Danmark ved matrikulære arbejder, traf man beslutning om at lade afholde foredrag herom for kommissionen.

Oberstløjtnant Wenzel-Petersen, Geodætisk Institut, og lektor Voldum, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, afgav derfor hver på sit område på møde den 30. oktober 1959 i Geodætisk Institut en redegørelse for metodens teori, benyttelse og praktiske muligheder, og efter at have beset instituttets fotogrammetriske udstyr diskuterede man metodens anvendelsesmuligheder til fornyelse og vedligeholdelse af matrikelkortene.

I møde den 20. november 1959 besluttedes nedsættelse af de i forrige kapitel nævnte fire arbejdsudvalg, deres arbejdsopgaver og sammensætning, og man drøftede navnlig retningslinierne og mulighederne for forenkling af administrationen vedrørende det offentliges kontrol med udstykningssager o. lign., som udvalg 4 skulle beskæftige sig med.

På møder den 17. marts 1961, den 4. april og den 10. november 1962 behandledes de udarbejdede forslag til ændring af udstykningsloven, til bekendtgørelse, til lov om landinspektørvirksomhed og til „Vejledning for praktiserende landinspektører" af 1962.

Kommissionen har yderligere ladet sine landinspektørmedlemmer og sekretæren deltage i X. Internationale Geometer Congress (F.I.G.) i Wien i dagene fra den 24. august til den 1. september 1962 for derved at erfare det nyeste inden for opmålings- og matrikelvæsen. I forbindelse med dette møde har medlemmerne aflagt et to-dages studiebesøg hos „Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen", hvor man ved tilrettelagte foredrag og demonstrationer blev gjort bekendt med et moderne matrikelvæsen, hvor arbejdet udføres ved anvendelse af fotogrammetri, hulkortanlæg og elektronisk regneanlæg.

Arbejdsudvalgets møder.

Udvalg 1 har afholdt 5 møder, hvor man navnlig har behandlet forhold vedrørende fornyelse af matrikelkortene, herunder betingelserne for deres anvendelighed ved teknisk projektering, og i tilknytning hertil drøftet problemer vedrørende kortprojektionssystemet, etablering i marken af det nødvendige fikspunktsystem, skelafmærkning, kortmålforhold og kortinddeling, skelpunktkoordinater m. v. Til undersøgelse af måltekniske og matrikulære problemer nedsatte udvalget på et møde den 12. februar 1960 et underudvalg bestående af kommissionsmedlem E. V. Harboe, oberstløjtnant Wenzel-Petersen, lektor Voldum og kommissionens sekretær Sorwad Welling til at lede og gennemføre en fotogrammetrisk forsøgsmåling af Ejby Sogn i Ramsø Herred, Københavns Amt. Dette sogn har en størrelse af ca. 2.100 ha.

Det nedsatte underudvalg har derefter på grundlag af et for udvalget forelagt forslag ved samarbejde med Geodætisk Institut, matrikeldirektoratet og en praktiserende landinspektør, Hans Nielsen, Ros-

kilde, udarbejdet direktiver for og gennemført en fotogrammetrisk kortlægning af Ejby Sogn på en sådan måde, at metodens forskellige muligheder er prøvet, og særlige matrikulære spørgsmål er taget op til behandling, og under 30. marts 1962 har underudvalget afgivet rapport om forsøgsmålingen.

Udvalg 1 har behandlet rapporten i et møde den 14. august 1962, hvor man vedtog at lade landmålingsafdelingen ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole foretage nøjagtighedsundersøgelse af forsøgsmålingen, og man vil så, når denne undersøgelses resultat foreligger, afgive sin indstilling til kommissionen.

Udvalg 2 har afholdt et møde. Da beslutningen om matrikelkortenes indhold er direkte afhængig af udvalg 1's indstilling til kommissionen, var man enige om at afvente denne.

Udvalg 3 har afholdt 3 møder, hvor man har behandlet matrikulære og lovmæssige spørgsmål i forbindelse med fremstilling af nye matrikelkort. Da forsøgsmålingen i Ejby måtte antages at fremkalde eksempler på mange matrikulære spørgsmål, som det bliver udvalg 3's opgave at tage endelig stilling til, vedtoges at opsætte udvalgsarbejdet, indtil forsøgsmålingens resultat foreligger. Under denne forsøgsmålings udførelse har dog udvalgsmedlem Kn. Nielsen været holdt underrettet om og medvirket til løsning af opståede problemer.

Udvalg 4 har afholdt 8 møder. Om udvalgets arbejde henvises til efterfølgende kapitler.

Kapitel **III.**

Redegørelse for de bestående forhold.

MatrikelvæsenEts organisation.

Administrationen af landets matrikelvæsen er centraliseret i matrikeldirektoratet. Undtaget herfra er dog staden København og Frederiksberg kommune, der hver for sig har eget kommunalt matrikelvæsen. Københavns matrikelvæsen administreres af stadskonduktørens direktorat. Stadskonduktørembedet oprettedes i 1690, og det københavnske matrikelvæsen har altid været uafhængigt af statsinstitutionen. Frederiksberg matrikelvæsen er ved lov af 1. maj 1923 blevet et kommunalt anliggende, og administrationen hører under stadslandsinspektørens kontor. For matrikelvæsenet i København og Frederiksberg kommuner gælder, at såvel de forberedende matrikulære arbejder som selve à jourføringen af matriklen udføres under ledelse af de kommunalt ansatte landinspektører. Undtaget fra matrikeldirektoratets administration er endvidere Færøerne og Grønland, hvor særlige forhold er gældende.

I matrikeldirektoratet sker à jourføringen af matriklen af det i direktoratet ansatte personale med landinspektører i de ledende stillinger, ligesom udstykningsapprobationer samt tilladelser og dispensationer i henhold til udstykningsloven meddeles af matrikeldirektoratet. Det grundlæggende arbejde for matriklens à jourføring udføres af privat praktiserende landinspektører på rekvirenternes bekostning. Dette matrikulære arbejde omfatter det ved udstykning og anden forandring af ejendomsgrænser samt skelsætning nødvendige arbejde med fastsættelse, afmærkning og indmåling af ejendomsgrænser, ledelse af jordboniteringsforretninger samt udarbejdelse af de fornødne dokumenter til brug ved à jourføringen af matriklens kort og protokoller.

Som det fremgår af foranstående, hører matrikelvæsenet i Sønderjylland under matrikeldirektoratets administration, men organisationen, der hviler på bestemmelserne i lov nr. 330 af 28. juni 1920 om midlertidig ordning af matrikelvæsenet i de sønderjyske landsdele, afviger dog væsentligt fra det øvrige land. Alt matrikulært arbejde udføres af statens 5 amtslandinspektørkontorer. Disse foretager ikke alene markarbejderne og de øvrige forberedende arbejder vedrørende matriklens vedligeholdelse, men også à jourføring af matriklen. Endvidere er amtslandinspektørerne bemyndiget til selvstændigt at meddele approbationer på visse udstykninger. Indtil 1949 var en særlig udstykningslov gældende for de sønderjyske landsdele, men den nugældende udstykningslov omfatter hele det område af landet, der hører under matrikeldirektoratets administration.

Lundinspektørvirksomhed.

Landinspektørvirksomhed er siden 1768 udøvet i henhold til kongelig bestalling. De først udnævnte landinspektører var embedsmænd, men da det viste sig nødvendigt at få flere landinspektører til udskiftningsarbejdet, indstilledes duelige landmålere til at få kongelig bestalling som landinspektører uden fast løn, men med betaling af dem, som måtte forlange deres tjeneste. Landinspektørbestalling på disse vilkår er første gang stadfæstet den 3. maj 1773.

Uden for de sønderjyske landsdele, staden København og Frederiksberg kommune udøves landinspektørvirksomhed på de her nævnte vilkår fremdeles af privat praktiserende landinspektører. I de private landinspektørforretninger ansættes landinspektørassistenter til hjælp ved udførelse af det matrikulære arbejde.

Landinspektørvirksomhed har, som det fremgår af foranstående, i en længere årrække været udøvet dels af embedsmænd, lønnet af den pågældende matrikelmyndighed, og dels af praktiserende landinspektører, der for egen regning driver landinspektør-forretning, eller af landinspektørassistenter

med ansættelse i en sådan forretning. Men ved siden heraf er der, foruden at landinspektører nu i stigende grad ansættes i statsinstitutioner til udførelse af planlægnings- og **administrationsopgaver,** i de senere år ved at opstå en gruppe landinspektører, som ved fast tjenesteforhold tilknyttes amts- eller købstadkommuner uden eget matrikelvæsen. De fleste af disse landinspektører er af vedkommende kommune ansat til at udføre almindelige opmålingsarbejder eller andre arbejder af teknisk eller planlægningsmæssig art, medens Ålborg og Randers købstadkommuner tillige lader de der ansatte landinspektører udføre egentlige matrikulære arbejder til matriklens à jourføring.

De praktiserende landinspektører kan hver især påtage sig matrikulært arbejde overalt i landet, hvor dette arbejde er privat erhverv, og en deling i afgrænsede distrikter med kun en landinspektørforretning **i** hvert distrikt er ikke foreskrevet og er heller ikke almindelig. Retten til at nedsætte sig som praktiserende landinspektør er fri. En landinspektørforretning drives ofte af to eller flere landinspektører i kompagniskab. Landinspektørassistenterne kan deles i to grupper, hvoraf den ene og største omfatter landinspektører med kongelig bestalling, medens den anden omfatter de kandidater, der hos de praktiserende landinspektører forbereder sig til at opnå sådan bestalling. Assistenter af den første gruppe må selvstændigt udføre matrikulære arbejder for forretningen, medens assistenter uden bestalling kun må deltage i disse arbejder under tilsyn af en landinspektør med bestalling, jfr. § 1, stk. 3, i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949.

En del praktiserende landinspektører beklæder ved siden af deres landinspektørvirksomhed hverv som branddirektører, vurderingsformænd, vurderingsmænd eller repræsentanter i kredit- og hypotekforeninger eller som amtsvandinspektører, som sekretærer i fredningsplanudvalg eller på anden måde som sagkyndige for forskellige myndigheder eller institutioner.

De **i** matrikeldirektoratet ansatte landinspektører må ikke påtage sig udførelsen af matrikulært arbejde som privat erhverv, **idet** udførelsen af sådant arbejde ikke vil være foreneligt med deres ansættelse i direktoratet af hensyn til den kontrol, som de udøver med de matrikulære sager, som de praktiserende landinspektører indsender til matrikeldirektoratet til godkendelse.

De under matrikelvæsenet i de sønderjyske landsdele ansatte landinspektører påtager sig heller ikke matrikulært arbejde som privat erhverv, selv om deres stilling ikke kan anses for uforenelig med udførelsen af sådant arbejde i den del af landet, hvor det er privat erhverv.

De under Frederiksberg kommunes matrikelvæsen ansatte landinspektører har ved ansættelsen givet afkald på at udøve privat landinspektørvirksomhed.

Derimod har de i København i stadskonduktørens direktorat ansatte landinspektører ikke ved ansættelse i kommunens tjeneste givet afkald på retten til at praktisere, og en del **af** disse landinspektører driver da også privat landinspektørvirksomhed. For landinspektører, som er ansat i stillinger under amts- og købstadkommuner uden eget matrikelvæsen, gælder ofte, at de ikke ved deres ansættelse har givet afkald på retten til at drive privat landinspektørvirksomhed.

Landinspektørens eneret til udforelse af visse arbejder.

Udstykningsloven, lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958, er som nævnt gældende for hele det område af landet, hvor matrikelvæsenet hører under matrikeldirektoratets administration.

I henhold til udstykningslovens § 5, jfr. § 18, er en landinspektør eneberettiget til at udføre de til udstykning, omdeling og skelforandring fornødne arbejder. Desuden er landinspektører **i** henhold til udstykningslovens §§ 22, 28 og 29 eneberettigede til at lede jordboniteringsforretninger, fastslå og afmærke skel samt forestå egentlige skelsætningsforretninger. Endvidere fastslår bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949, at landinspektørens eneret også gælder sager om udskiftning, matrikulering og berigtigelse af matriklens dokumenter, herunder sager om gaders og vejes optagelse, slettelse og forandring og om vandløbsreguleringers notering, samt særlige sager i medfør af kapitel IV i landbrugsloven.

Landinspektøren skal udføre eller forestå den til de omhandlede sager i marken

fornødne afsætning, afmærkning og opmåling af skel m. v. samt foretage de fornødne beregninger af arealer m. v. og dels fremskaffe, dels selv udfærdige de til optagelse af forandringerne i matriklens dokumenter fornødne kort, attester og erklæringer m. v.

Lovbestemmelser om indskrænkning i retten til udstykning og om kontrol ved udstykning.

Approbation på udstykning m. v. meddeles af landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet, efter ansøgning udfærdiget af den til forretningen antagne landinspektør, når de i udstykningsloven foreskrevne regler er iagttaget, og der i øvrigt ikke ved'udstykningen opstår forhold i strid med gældende lov eller offentligretlige forskrifter. Ved. afgørelsen af, om approbation kan meddeles, tages i almindelighed ikke hensyn til privatretlige servitutter om indskrænkninger i retten til udstykning, da udstykningsloven ikke indeholder bestemmelser derom.

Af love, som enten alene eller sammenholdt med udstykningsloven indskrænker grundejernes ret til udstykning, skal nævnes

a) landbrugsloven,
b) statshusmandsloven,
c) loven om opførelse af arbejderboliger på landet,
d) loven om visse ejendommes brug og overgang til selveje,
e) skovloven,
f) landsbyggeloven,
g) byplanloven,
h) vejbestyrelsesloven,
i) naturfredningsloven,
k) byreguleringsloven og
1) brandpolitiloven.

De under a-e nævnte love administreres ligesom udstykningsloven af landbrugsministeriet, og kontrollen med overholdelse af de bestemmelser om indskrænkninger i retten til udstykning, som er en følge af disse love sammenholdt med udstykningslovens §§ 2 og 3, udøves af matrikeldirektoratet i samarbejde med landbrugsministeriets domænekontor og statens jordlovsudvalg.

Kontrollen med overholdelse af de bestemmelser om indskrænkninger i retten til udstykning, der er en følge af udstykningslovens § 4, stk. 3, sammenholdt med bestemmelserne i de under f-1 nævnte love, udøves ved samarbejde mellem matrikeldirektoratet og de myndigheder, som administrerer disse love. Det lovmæssige grundlag for udøvelsen af denne kontrol er bestemmelserne i udstykningslovens § 8, jfr. § 18, om, at alle sager om udstykning o. lign. skal forelægges vedkommende kommunalråd til erklæring, og at der i medfør af § 4, stk. 3, ikke kan meddeles approbation på en udstykning, når det af kommunalrådets erklæring over sagen eller på anden måde fremgår, at der ved udstykningen opstår forhold i strid med visse bestemmelser i byggelovgivningen, i en godkendt byplanvedtægt, i vejlovgivningen, i naturfredningslovgivningen, i en godkendt byudviklingsplan eller i brandpolitilovgivningen.

Udover udstykningslovens bestemmelser fastsætter byplanlovens § 11 og byreguleringslovens § 8, stk. 2, jfr. § 12 kontrolbestemmelser i forbindelse med udstykning. Hertil er nu kommet bestemmelserne i vejbestyrelseslovens § 39, stk. 1, der i udstykningstilfælde direkte pålægger matrikelmyndighederne og de praktiserende landinspektører ansvar for overholdelsen af visse af lovens bestemmelser. Endelig inddrages ved bestemmelserne i landsbyggelovens § 5, stk. 5, amtsrådene i kontrollen med udstykning i områder uden kommunal bygningsmyndighed.

I forbindelse med lovgivningens bestemmelser om kontrol med udstykningssager må nævnes parcelsalgsloven af 30. juni 1922, som tilsigter at give kommunalbestyrelserneen mulighed for på et tidligt tidspunkt i en udstykningssag at gøre deres indflydelse gældende med hensyn til ordningen af vej-, kloak-, afløbs- og trafikforhold samt forsyning med vand, gas og elektricitet, idet loven forpligter enhver, der over for offentligheden udbyder ubebyggede arealer af en samlet størrelse af over 0,2 ha til salg i parceller, forinden at forelægge en udparcelleringsplan for vedkommende kommunalbestyrelse. Denne lovs betydning har dog vårret begrænset, idet loven kun kommer til anvendelse, når kommunalbestyrelsen træffer beslutning derom.

Landinspektørens behandling af udstykningssager.

Når en landinspektør rekvireres til **at** foretage en udstykning, må lian først undersøge mulighederne for sagens gennemførelse. Hertil er det ofte nødvendigt at undersøge den pågældende ejendoms forhold i matrikel og tingbog samt forholdene i marken og endvidere at vurdere, om approbation på udstykningen forudsætter særlige tilladelser eller dispensationer fra andre offentlige myndigheder end landbrugsministeriet, og i givet fald så vidt muligt at søge disse forhold ordnet. Derefter kan landinspektøren foretage det egentlige markarbejde, der omfatter afsætning og afmærkning af nye skel og udførelsen af den fornødne opmåling til skellenes genafsætning og indlægning på matrikelkortet.

Udarbejdelsen af de til udstykningssagen fornødne dokumenter skal ligesom markarbejderne ske efter de udførlige forskrifter i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949.

Det er overladt til landinspektøren af atgøre, hvornår de ovenfor omhandlede tilladelser eller dispensationer fra myndighederne mest praktisk kan indhentes. Rækkefølgen af de her omhandlede forarbejder er dels afhængig af sagernes art, dels af den forretningsgang, den enkelte landinspektør måtte foretrække, men også i visse tilfælde af de forskellige myndigheders krav.

Når en udstykningssag er udarbejdet, skal landinspektøren forelægge den for kommunalbestyrelsen til erklæring i henhold til udstykningslovens § 8. I områder, hvor amtsrådet udøver bygningsmyndigheden, skal udstykningssager af kommunalbestyrelsen endvidere forelægges amtsrådet i henhold til landsbyggelovens § 5, stk. 5.

Bestemmelserne i § 8, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 305 af 1. august 1960 af lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme giver sælgeren af et areal ret til at forlange arealet særskilt vurderet, når arealet af landinspektøren er afsat i marken og dets størrelse beregnet, og når det yderligere dokumenteres, at den pågældende udstykningssag er tilstillet vedkommende kommunalbestyrelse. Landinspektørerne anmoder i et stort antal sager på klienternes vegne om forvurdering i henhold til disse regler.

Matrikeldirektoratets behandling af udstykningssager.

I matrikeldirektoratet foretages en formel behandling af sagen, hvorved det påses, om de foreliggende erklæringer er tilstrækkelige. I benægtende fald sørger man for ved brevveksling med andre myndigheder eller med landinspektøren at skaffe de fornødne oplysninger til afgørelse af, om sagen kan approberes. Som det vil fremgå af det senere anførte, har direktoratets arbejde med at fremskaffe tilstrækkelige oplysninger til sagernes afgørelse gennem de senere år antaget et stadig større omfang.

Efter den formelle behandling af sagen foretager direktoratet en vis revision af de af landinspektøren udfærdigede dokumenter, og efter at eventuelle revisionsudsættelser er besvaret af landinspektøren, og dokumenterne er berigtiget, foretages indførelse af sagen i matriklen. Meddelelse om approbationen tilstilles landinspektøren på parternes vegne, vedkommende tinglysningsdommer, amtstue og kommunalbestyrelse samt eventuelle andre interesserede myndigheder.

Kapitel IV.

Kommissionens overvejelser og forhandlinger.

Hovedsynspunkter.

De senere års stadig voksende behov for planlægning og regulering af bebyggelse m. v. har bevirket, at der ved nyere lovgivning er fremkommet en lang række bestemmelser, hvortil der må tages hensyn ved udstykning. Ekspeditionstiden for udstykningssagerne er derfor steget væsentligt, og det er endvidere blevet langt vanskeligere for matrikeldirektoratet at afgøre, om der af hensyn til lovgivningens bestemmelser er noget til hinder for at meddele udstykningsapprobation. I et stort antal af de sager, der indsendes til direktoratet, er enten ikke meddelt fornøden dispensation, eller der er af forskellige myndigheder stillet betingelser, som ikke er opfyldt. Som følge heraf har direktoratet i udstrakt grad måttet indhente supplerende oplysninger og erklæringer fra landinspektører og myndigheder og også måttet være formidler af korrespondance mellem forskellige myndigheder, inden der har kunnet træffes afgørelse om approbation.

Som foran nævnt, er der i udstykningslovens § 4 hjemmel til at nægte udstykning, når der ved selve udstykningen, d. v. s. ved den matrikulære deling, opstår forhold i strid med visse bestemmelser i eller i medfør af bygge-, vej-, brandpoliti- og naturfredningslovgivning. Derimod giver udstykningsloven i almindelighed ikke tilstrækkelig hjemmel til at nægte approbation på udstykning, når alene den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil være i strid med anden lovgivning, hvilket er uheldigt, da udstykning er formålsløs i tilfælde, hvor den ønskede anvendelse af parcellerne ikke bliver tilladt. Kommissionen har overvejet forholdet i forbindelse med de vanskeligheder, der opstår for matrikeldirektoratets administration ved, at sagerne ofte ikke indeholder oplysning om, hvorvidt de pågældende myndigheder har meddelt den fornødne tilladelse eller dispensation, hvilket i mange tilfælde er en forudsætning for at dispensere fra landbrugslovens bestemmelser.

[kommissionen har der været enighed om at foreslå en sådan ændring af udstykningsloven, at der skabes en klar hjemmel til at nægte approbation på udstykning, også i de tilfælde, hvor det alene er den tilsigtede anvendelse af parcellerne, som bevirker, at sagen ikke kan godkendes af vedkommende myndighed. Det følger heraf, at det er af væsentlig betydning, at de pågældende myndigheders erklæringer indhentes på så tidligt et tidspunkt som muligt, således at unødigt arbejde med udstykningsforretningen kan undgås, hvis tilladelse nægtes af en eller flere myndigheder.

Kommissionen har overvejet spørgsmålet om gennemførelse af foranstaltninger, der kan modvirke forøgelsen af ekspeditionstiden for udstykningssagerne, og overvejelserne har samlet sig om det hovedsynspunkt, at forespørgsler til de forskellige myndigheder bør udgå fra et sted og så vidt muligt samtidigt. Man har da i kommissionen fundet det naturligt og hensigtsmæssigt, at det pålægges de praktiserende landinspektører at fremskaffe de fornødne erklæringer fra alle vedkommende myndigheder. Forespørgsler til de forskellige myndigheder bør af landinspektøren fremsendes så tidligt som muligt og helst samtidigt, således at der derved opnås en forkortet ekspeditionstid for udstykningssagerne. Der har ligeledes med henblik på at begrænse ekspeditionstiden været enighed om, at man måtte tilstræbe en ordning, der medfører, at udstykningssagerne, når de indsendes til matrikeldirektoratet, er oplyst på en sådan måde, at direktoratet uden yderligere forelæggelser af sagen for andre myndiglieder, kan afgøre, om approbation kan meddeles. Dette forudsætter, at alle fornødne tilladelser og dispensationer er indhentet, eller at betingelser for sådanne tilladelser eller dispensationer i videst muligt omfang er opfyldt, og endvidere at eventuelle klager

over beslutninger, der er truffet af en myndighed i forbindelse med udstykning, er afgjort.

Kommissionens udvalg 4 har ud fra de foran nævnte retningslinjer udarbejdet forslag til ændring af udstykningsloven og forslag til en bekendtgørelse indeholdende retningslinjer for behandlingen af udstykningssager for så vidt angår samarbejdet mellem landinspektørerne og de offentlige myndigheder, herunder om form og indhold af landinspektørers og myndigheders erklæringer over disse sager. Endvidere har udvalget deltaget i udarbejdelsen af en vejledning for praktiserende landinspektører i behandlingen af udstykningssager. Kommissionens nærmere overvejelser og forhandlinger om forslagene omtales nedenfor.

En ordning etableret på grundlag af kommissionens foran omhandlede synspunkter vil øge det ansvar, der hviler på landinspektørerne over for klienter og offentlige myndigheder. Landinspektøren må foruden at være bekendt med alle lovbestemmelser, der har relation til spørgsmålet om, hvorvidt en udstykning kan gennemføres, også være bekendt med indholdet af lokale planer og vedtægter m. v. fastsat i medfør af lovgivningen, idet han foruden at vejlede klienterne og tilgodese deres ønsker på bedste måde samtidig har pligt til over for offentlige myndigheder at oplyse alt, hvad der er af betydning for disse myndigheders stilling til den foreliggende sag.

Det øgede ansvar, der pålægges de praktiserende landinspektører og deres assistenter, øger også behovet for en disciplinarmyndighed, der kan skride ind over for landinspektører, der forser sig i deres virksomhed. I kommissionen har der været enighed om, at bestemmelser herom bør tilvejebringes ved en særlig lov om landinspektørvirksomhed. I en sådan lov bør samtidig optages de eksisterende betingelser for at få meddelt bestalling som landinspektør. Kommissionens udvalg 4 har udarbejdet forslag til lov om landinspektørvirksomhed. For kommissionens nærmere overvejelser herom er der redegjort nedenfor.

Regler for ekspeditionen af sager om udstykning o. lign.

Udvalg 4 har som foran nævnt udarbejdet forslag til ændring af udstykningsloven og til en bekendtgørelse om visse erklæringer over sager om udstykning. I forbindelse hermed har udvalget foretaget en gennemgang af udstykningsloven med henblik på à jourføring af visse bestemmelser. Herom henvises til bemærkningerne til lovforslaget i kapitel V.

Kontrolbestemmelser.

Som foran anført, føres der i medfør af § 4, stk. 3, i udstykningsloven og ved hjælp af den i lovens § 8 foreskrevne erklæring fra kommunalbestyrelsen kontrol med, at der ikke ved udstykning opstår forhold i strid med visse bestemmelser i de foran side 11 under f-1 nævnte love.

Det må imidlertid skønnes at være mindre rimeligt at opretholde bestemmelsen om kommunalbestyrelsens erklæring om forholdet til naturfredningsloven efter vedtagelsen af denne lovs ændrede § 22 og de nye byggeliniebestemmelser i lovens § 25, idet det vil være vanskeligt for kommunalbestyrelsen at være orienteret om de mange forhold, der kan være afgørende for, om der ved udstykning opstår forhold i strid med de nævnte bestemmelser. I marts og august 1961 forhandlede man derfor med statsministeriet om disse forhold, og statsministeriet tiltrådte da, at kontrollen søges tilvejebragt ved, at det pålægges landinspektøren i enhver sag om udstykning at foretage en undersøgelse af forholdet til naturfredningslovens bestemmelser og i givet fald at indhente de fornødne erklæringer fra fredningsmyndighederne. Til brug for matrikeldirektoratets behandling af sagen skal landinspektøren herefter afgive en særlig erklæring om disse forhold. Denne ordning er, efter at administrationen af naturfredningsloven er henlagt under ministeriet for kulturelle anliggender, tiltrådt af dette ministerium.

Ligesom naturfredningsloven indeholder sandflugtsloven bestemmelser om indskrænkninger i retten til bebyggelse m. v. af visse arealer, hvorfor der også bør tilvejebringes kontrolforanstaltninger på udstykningstidspunktet med hensyn til sandflugtslovens bestemmelser. En sådan ordning bør etableres på tilsvarende måde som for naturfredningslovens vedkommende.

Skovlovens § 6 indeholder bestemmelse om, at fredskovspligtig grund ikke må indtages til anden anvendelse end skovdrift.

Denne bestemmelse er af samme karakter som de foran omtalte i naturfrednings- og sandflugtsloven. Fra ældre tid er udstykningssager, hvori der forelå spørgsmål i relation til skovlovgivningen, blevet forelagt matrikeldirektoratet på grundlag af landinspektørernes oplysninger om skovforhold samt de eventuelle oplysninger om skovforholdene, som fremgår af matriklens dokumenter. Landbrugsministeriets domænekontor har imidlertid lagt vægt på, at også skovspørgsmål bliver behandlet og afgjort på et så tidligt tidspunkt i udstykningssagen som muligt, og der er derfor foreslået ensartede kontrolbestemmelser for udstykningssager i forholdet til naturfrednings-, sandflugts- og skovlovgivningen.

Administrationen af landsbyggeloven, byplanloven, byreguleringsloven og vejbestyrelsesloven bygger alle på de kommunale myndigheders medvirken, og det må anses for hensigtsmæssigt, at kontrollen med, at der ikke ved udstykning etableres forhold i strid med disse love, fortsat hviler på erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse. Udvalg 4 har udarbejdet særlige skemaer til brug for landinspektørens og kommunalbestyrelsens erklæringer over for matrikeldirektoratet. Herom henvises til forslagene i kapitel V.

Bestemmelserne i udstykningslovens § 4, stk. 3, foreslår kommissionen afløst af en generel bestemmelse i loven om, at udstykning ikke kan approberes, når det er oplyst, at der ved delingen eller den herved tilsigtede anvendelse opstår forhold i strid med bestemmelser, som er fastsat i eller i medfør af gældende lov, medens de særlige bestemmelser om kontrol med, at der ikke ved udstykning opstår forhold i strid med de foran omhandlede love, foreslås optaget i den omhandlede bekendtgørelse. Det bemærkes, at kontrolbestemmelser i relation til brandpolitiloven udgår, idet denne lovs bestemmelser om brandmæssige bygningsafstande er indarbejdet i landsbyggeloven.

Som det senere skal omtales, er der over for kommissionen rejst spørgsmål om mulighederne for, at der i forbindelse med udstykningssagernes ekspedition endvidere etableres kontrol med hensyn til bestemmelserne i sundheds- og vandløbslovgivningen, således at der kan sikres de pågældende arealer betryggende vandforsynings- og vandafledningsforhold. Kommissionen anser det for ønskeligt, at sådanne spørgsmål løses på udstykningstidspunktet, men mener ikke, at matrikeldirektoratet vil kunne påtage sig at være tilsynsmyndighed over for disse forhold. Kommissionen har derfor ikke foreslået, at der optages bestemmelser om forholdet til vandløbs- og sundhedsmyndigheder i bekendtgørelsen.

I forbindelse med opstillingen af de særlige kontrolbestemmelser i bekendtgørelsen og hermed ændringen af § 4, stk. 3, i udstykningsloven, foreslår kommissionen udstykningslovens § 8 ændret, således at bestemmelsen om indholdet af kommunalbestyrelsens erklæring udgår, og at der i stedet optages bestemmelse, der bemyndiger landbrugsministeriet til at give nærmere forskrifter om kontrol.

Sagernes forelæggelse for kommunalbestyrelsen skal ske, når landinspektøren har indhentet de fornødne erklæringer fra andre myndigheder. I områder uden kommunal ligningsmyndighed skal kommunalbestyrelsen, som foran omtalt, videresende udstykningssager til forelæggelse for amtsrådet som bygningsmyndighed. Der har været forhandlet med ministeriet for offentlige arbejder, vejdirektoratet, om, hvorvidt amtsrådene også bør have udstykningssager forelagt til endelig godkendelse, efter at kommunalbestyrelserne har afgivet erklæring, i de tilfælde, hvor amtsrådets erklæring udkræves af hensyn til bestemmelserne i vejbestyrelsesloven. Da erklæringerne fra amtsrådene eller fra amtsvej inspektørerne, der i mange tilfælde er beføjet til at afgive erklæring på amtsrådenes vegne, som regel indhentes på sagens forberedende stadium, har man imidlertid ment, at krav om en fornyet forelæggelse for amtsrådene på det senere tidspunkt vil modvirke den forenkling af sagernes ekspedition, som tilstræbes.

Forhandlinger m. v.

Kommissionen har ført en række forhandlinger med boligministeriet, ministeriet for kulturelle anliggender, vejdirektoratet og landbrugsministeriets domænekontor om udformningen af forslagene til ændring af udstykningsloven, til bekendtgørelsen og de dertil hørende skemaer.

Af særlige forhold, som har været drøftet,

skal nævnes spørgsmålet om fredningsplanudvalgenes behandling af udstykningssager. Den tidligere ordning foreskrev, at udstykningssager af landinspektøren skulle indsendes til matrikeldirektoratet gennem vedkommende fredningsplanudvalg. Herved fik udvalgene mulighed for at følge udstykningsaktiviteten samt for at foranledige, at udstykninger, der ikke var ønskelige under hensyn til naturfredningsinteresser, blev af værget ved, at der blev rejst egentlig fredningssag. Denne ordning er imidlertid i modstrid med forslaget om, at landinspektøren, inden han indsender udstykningssagen til matrikeldirektoratet, skal påse, at den indeholder alle erklæringer og oplysninger, der er fornødne for afgørelsen af, om approbation på udstykningen kan meddeles, og fredningsplanudvalgenes erklæringer har ofte givet anledning til fornyet korrespondance efter sagernes indsendelse til matrikeldirektoratet. Ministeriet for kulturelle anliggender har ikke villet modsætte sig, at fredningsplanudvalgene får udstykningssager forelagt i form af forespørgsler på et tidligt tidspunkt, men det forudsættes, at udvalgene ligesom andre myndigheder i særlige tilfælde kan forlange sagerne forelagt igen senere. For fredningsplanudvalgene er det særlig de forskellige loves uens erstatningsbestemmelser, der i visse tilfælde gør det vanskeligt for udvalgene at træffe afgørelse i en sag, før de er bekendt med de andre myndigheders stilling til sagen.

Med vejdirektoratet har kommissionen drøftet spørgsmålet om en ændring af bestemmelsen i udstykningslovens § 4, stk. 6, om vejret ad private veje. Man er imidlertid nået til enighed om at udskyde en sådan amdring, indtil Vej lovsudvalget af 1951 har afsluttet sine overvejelser om en ny lov om private veje. Vejdirektoratet har rejst spørgsmålet om mulighederne for, at der af matrikeldirektoratet føres kontrol med, at der ikke ved sammenlægninger, jfr. udstykningslovens kapitel II, opstår forhold i strid med vejbestyrelseslovens bestemmelser om overkørsler og overgange til offentlige veje. Man har imidlertid ment, at sådanne kontrolforanstaltninger vil bevirke en administration af et omfang, der ikke står i et rimeligt forhold til de fordele, der kan opnås.

I december 1961 rettede vandløbsrådet henvendelse til kommissionen om mulighederne for allerede på udstykningstidspunktet at sikre en hensigtsmæssig kloakering af parcellerne. Dette forhold er omtalt foran i forbindelse med kommissionens overvejelser om kontrolforskrifter, men det bør her nævnes, at der på vandløbsrådets initiativ af landbrugsministeriet indkaldtes til et møde den 2. marts 1962, hvori deltog repræsentanter for de i udstykningsspørgsmål interesserede myndigheder og for de kommunale sammenslutninger. På mødet var der tilslutning til de af kommissionen fremsatte synspunkter angående behandlingen af udstykningssager, medens spørgsmålet om opstilling af særlige regler, der sikrer hensigtsmæssig spildevandsafledning henvistes til senere drøftelse mellem interesserede myndigheder i forbindelse med en kommende ændring af vandløbsloven.

Kommissionen har anset det for uheldigt, at de foran i kapitel III nævnte regler for forvurdering fastsa3tter, at forvurdering først kan ske på et tidspunkt, hvor landinspektøren næsten har færdigbehandlet udstykningssagen og fremsendt den til kommunalbestyrelsen, idet det vil kunne forventes, at parterne i en vis udstrækning vil frafalde handelen, når de får kendskab til vurderingsansættelsen. Der har derfor i juni 1962 været forhandlet med skattedepartementet og ligningsdirektoratet om dette forhold, men ligningsmyndighederne har ikke ment at kunne anbefale en ændring af de omhandlede regler, idet det af hensyn til vurderingsarbejdet måtte anses for meget betænkeligt at lade de omhandlede vurderinger foretage på et tidligere tidspunkt i udstykningssagernes behandling. I øvrigt var ligningsmyndighederne af den opfattelse, at det er yderst sjældent, at en handel går tilbage, fordi grundværdistigningen er blevet større end anslået.

Bygge-societetet for Danmark har i skrivelse af 6. november 1961 (bilag I) rettet henvendelse til landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet, om en forhøjelse af den i udstykningslovens § 16, jfr. § 52, i bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949 fastsatte værdigrænse for arealer, der overføres ved skelforandringer. Spørgsmålet er af matrikeldirektoratet henvist til kommissionens behandling. Kommissionen er enig med Bygge-societetet i, at den nævnte værdigrænse under hensyn til den alminde-

lige prisudvikling bør hæves og foreslår den derfor hævet fra 500 til 1.000 kr. Det er kommissionens opfattelse, at en forhøjelse af værdigrænsen ud over de foreslåede 1.000 kr. må forudses at kunne bevirke, at de ved skelforandringers matrikulære ordning sædvanlig anvendte uskadelighedsattester, jfr. tinglysningslovens § 23, stk. 2, i mange tilfælde ikke vil kunne udfærdiges.

Til kommissionen er ligeledes overgivet en henvendelse af 22. juni 1961 fra Amtsrådsforeningen i Danmark til matrikeldirektøren (bilag II). Henvendelsen er behandlet i forbindelse med de nedenfor omhandlede drøftelser om udstykningssagers behandling, hvori amtsrådsforeningen har deltaget.

I § 71, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949 er fastsat bestemmelse om, at den tilsynsførende myndigheds erklæring over udstykningssager skal foreligge i tilfælde, hvor kommuner afhænder eller erhverver dele af en ejendom. Kommissionen foreslår, at der søges tilvejebragt en ændring af disse regler ved forhandling mellem matrikeldirektoratet og indenrigsministeriet i forbindelse med forestående ændringer i den her nævnte bekendtgørelse.

Vejledning for praktiserende landinspektører.

Efter at landsbyggeloven og den ændrede naturfredningslov var trådt i kraft henholdsvis den 1. april og den 30. juni 1961, bevirkede de mange nye bestemmelser, der i disse love har betydning for spørgsmålet om, hvorvidt en udstykning kan gennemføres, at ekspeditionen af udstykningssagerne blev væsentlig kompliceret. Det blev endvidere klart, at udviklingen gik i retning af stærkt forskelligartede ekspeditionsformer afhængig af de stedlige myndigheders krav til sagernes udformning og tidspunktet for deres forelæggelse. Denne udvikling måtte give anledning til overvejelser i kommissionen om mulighederne for, allerede inden kommissionen havde afsluttet sit arbejde, at skabe en koordinering i samarbejdet mellem landinspektørerne og de forskellige i udstykning interesserede myndigheder. Overvejelserne resulterede i nedsættelse af et særligt arbejdsudvalg med repræsentanter fra interesserede centrale og lokale myndigheder og fra Den danske Landinspektørforening. Dette udvalg har på grundlag af de af kommissionen givne retningslinier opstillet forslag til en række skemaer til brug ved udstykningssagernes forelæggelse for de* stedlige myndigheder, og udvalget har desuden fremsat forslag om udarbejdelse af en vejledning for praktiserende landinspektører indeholdende redegørelse for de forhold, særlig i den nyeste lovgivning, som skal iagttages ved udstykning.

Arbejdsudvalgets forslag godkendtes af udvalg 4 den 30. november 1961, og samtidig besluttedes det, at Den danske Landinspektørforening skulle videreføre arbejdet og optage forhandlinger med forskellige myndigheder om samarbejdet med hensyn til udstykningssagernes behandling. Ved disse forhandlinger skulle kommissionen være repræsenteret.

Landinspektørforeningen forhandlede derefter i januar og februar 1962 med Foreningen af Naturfredningsformænd, Amtsvejinspektørforeningen og Amtsrådsforeningen.

Da amtsrådene i medfør af bestemmelserne i landsbyggelovens § 18 stiller krav om, at vedkommende sundhedskommission har godkendt vandforsyning og vandafledning for den påtænkte bebyggelse på parcellerne, inden amtsrådene tager stilling til udstykningsandragender, besluttedes det ved landinspektørforeningens forhandling med amtsrådsforeningen at anbefale, at landinspektørerne i de tilfælde, hvor amtsrådet er bygningsmyndighed, og hvor den påtænkte anvendelse nødvendiggør etablering af sivebrønd, indhenter erklæring på et særligt skema fra sundhedskommissionen og vedlægger skemaet som bilag til brug for amtsrådet ved dettes senere behandling af sagen. De særlige forhold vedrørende samarbejdet med sundhedsmyndighederne har derefter været drøftet med sundhedsstyrelsen. I denne drøftelse var embedslægerne og boligministeriet repræsenteret.

I marts 1962 rettede domænekontoret henvendelse til kommissionen med ønske om, at der allerede i vejledningen for de praktiserende landinspektører blev optaget regler, der tilsigter, at udstykningssager så vidt muligt forelægges for skovmyndighederne inden sagernes indsendelse til matrikeldirektoratet.

På grundlag af forarbejderne i det særlige arbejdsudvalg og de efterfølgende forhånd-

linger, udarbejdede landinspektørforeningen derefter med kommissionens bistand den foreslåede vejledning med tilhørende eksempler på skemaer til brug ved sagernes forelæggelse for forskellige myndigheder (bilag III).

Vejledningen udsendtes i maj 1962 til de praktiserende landinspektører og derefter til en række interesserede myndigheder. Sundhedsstyrelsen og domænekontoret udsendte vejledningen med særlig orientering til henholdsvis embedslægerne og statens tilsynsførende med de private skove (bilag IV og V.)

Inden vejledningens udsendelse var der fra vejdirektoratet fremsat ønske om optagelse af mere udførlige regler i vejledningens afsnit om vejbestyrelsesloven, men på grund af manglende tid lykkedes det ikke at indarbejde vejdirektoratets forslag i vejledningen, hvorfor forslaget i stedet udsendtes samtidig med vejledningen til de praktiserende landinspektører i den af vejdirektoratet givne form (bilag VI). Efter vejledningens udsendelse har domænekontoret udarbejdet forslag til en ændret affattelse af afsnittet om skovlovgivningen (bilag VII).

Det bemærkes, at vejledningen for de praktiserende landinspektører formentlig vil blive ændret og udsendt som en vejledning fra landbrugsministeriet i forbindelse med en gennemførelse af kommissionens øvrige forslag.

I tilslutning til omtalen af de ændrede regler for udstykningssagers ekspedition, som på kommissionens foranledning allerede er søgt gennemført ved udsendelsen af den omhandlede vejledning, henvises endvidere til landbrugsministeriets cirkulærer af 6. februar 1962 til de praktiserende landinspektører og til kommunalbestyrelserne (bilag VIII og IX) og til det samtidig ændrede skema **til** brug for kommunalbestyrelsernes erklæring over udstykningssager (bilag X).

Lov om landinspektørvirksomhed.

I Den danske Landinspektørforening, som omfatter størstedelen af landinspektørstanden, har der gennem de senere år været ført en debat om mulighederne for en ændring af standens struktur. Denne debat er resulteret i, at foreningen har vedtaget og til landbrugsministeriet fremsendt et forslag herom (bilag XI).

Foreningens henvendelse tilsigter, at der i forbindelse med kommissionens arbejde sker en undersøgelse af muligheden for ændring af reglerne om landinspektørpraksis således:

1) Der oprettes et landinspektørsamfund omfattende alle landinspektører, der har kongelig bestalling.

2) Der oprettes et landinspektørråd i lighed med advokatrådet.

3) Der ydes landinspektørerne et vederlag af statskassen for de omfattende merarbejder, der i forbindelse med lovgivningen af det offentlige pålægges landinspektørerne ved udarbejdelse af udstykningssager.

4) Der oprettes en særlig selvejende fond, kaldet landinspektørfonden, hvori disse vederlag skal indgå.

5) Fondens midler skal anvendes til tilskud til lønninger og pensioner samt til hjælp til overtagelse af landinspektørprak-
81S

6) Der gennemføres en deponeringsordning, således at landinspektører, der ansættes i stat, kommuner eller private virksomheder, bortset fra landinspektørforretninger, ved ansættelsen skal deponere deres bestalling som landinspektører med den virkning, at de ikke må udføre matrikulære arbejder, så længe deres ansættelsesforhold består. Undtaget fra deponeringsbestemmelsen skal dog være landinspektører, der ansættes ved matrikelvæsenet i de sønderjyske landsdele, i staden København og i Frederiksberg kommune, idet det her er en forudsætning for de pågældende landinspektørers ansættelse, at de er i besiddelse af bestalling. Dog skal det ikke være tilladt disse landinspektører at udføre matrikulært arbejde uden for deres respektive funktionsområder.

7) Landinspektører må ikke udføre matrikulære arbejder på egne arealer.

Kommissionen har som nævnt under hensyn til det øgede ansvar, der pålægges landinspektørerne, ment, at man burde foreslå en ordning, hvorved der på mere effektiv måde end i dag kan skrides ind over for praktiserende landinspektører og deres assistenter, når de udviser forsømmelighed i deres virksomhed, og har derfor på grundlag af landinspektørforeningens henvendelse ar-

bejdet med forslag til en lov om landinspektørvirksomhed.

Arbejdet med dette lovforslag er foregået i udvalg 4, og udvalget var indstillet på at anbefale forslaget om oprettelse af et landinspektørsamfund styret af et landinspektørråd med bemyndigelse til at skride ind over for landinspektører, der har udvist forsømmelighed i deres virksomhed. Imidlertid har justitsministeriets lovkontor udtalt sig afgørende imod en sådan ordning, dels af hensyn til de betænkeligheder, der er forbundet med regler om obligatorisk medlemskab af en faglig forening (samfundet), hvis virksomhed rækker ud over disciplinære spørgsmål, og dels fordi den foreslåede ordning vil rejse vanskelige procesretlige spørgsmål af stor principiel rækkevidde. Lovkontoret har foreslået, at man enten løser spørgsmålet på almindelig foreningsretlig måde eller indfører en rent offentligretlig disciplinarordning med landbrugsministeriet eller et særligt nævn som disciplinarmyndighed. I udvalget har der derefter været enighed om at foreslå oprettelse af et særligt nævn, og dette forslag er tiltrådt af den samlede kommission. Herom henvises nærmere til kommissionens forslag til lov om landinspektørvirksomhed og bemærkningerne til lovforslaget.

Landinspektørforeningens ønske om en deponeringsordning og om, at landinspektører, der er ansat i de sønderjyske landsdele, i staden København og i Frederiksberg kommune, ikke må udføre matrikulære arbejder uden for disse områder, har kommissionen ment at kunne imødekomme i den udstrækning, det fremgår af § 4 i forslaget til lov om landinspektørvirksomhed. I kommissionen har der været enighed om det ønskelige i at bevare de private landinspektørvirksomheder og i konsekvens heraf at sikre dem rimelige arbejdsopgaver, men man har dog fundet det hensigtsmæssigt, at der åbnes mulighed for, at kommuner, herunder amtskommuner, kan lade matrikulære arbejder udføre af de under kommunen ansatte landinspektører, samt at landinspektører, der er ansat i luftfotoselskaber o. lign., kan få tilladelse til at udføre matrikulære berigtigelsesarbejder vedrørende offentligretlige sager for et sådant selskab, når særlige omstændigheder er til stede, idet der i begge tilfælde også tænkes på situationer, hvor private landinspektørforretninger ikke kan påtage sig at levere arbejder inden for en rimelig tid på grund af et stort arbejdspres. I øvrigt henvises til bestemmelserne i lovforslagets §§ 4 og 5.

Landinspektørforeningens forslag om, at der af statskassen ydes landinspektørerne et vederlag for de omfattende merarbejder, der i forbindelse med lovgivningen af det offentlige pålægges landinspektørerne ved udarbejdelse af udstykningssager, har været drøftet i kommissionen, men forslaget er i oktober 1962 efter vedtagelse af landinspektørforeningens bestyrelse trukket tilbage, hvorefter også spørgsmålet om oprettelsen af en fond er bortfaldet.

Særlige forhold.

De senere års intensive lovgivning på det planlægningsmæssige og bebyggelsesregulerende område har, som det vil fremgå af foranstående, medført en øget arbejdsbyrde for de praktiserende landinspektører, og der består da også i dag væsentlige problemer for landinspektørstanden med hensyn til at skaffe kvalificeret arbejdskraft til løsning af opgaverne. Den danske Landinspektørforening har derfor rettet henvendelse til matrikeldirektoratet om hjælp til uddannelse af særlige måleteknikere, der skal kunne bistå landinspektørerne ved matrikulære arbejders udførelse. Imidlertid har det vist sig vanskeligt at indpasse uddannelse af måleteknikere i de rammer, der er lagt for den almindelige teknikeruddannelse, idet der må stilles specielle krav til uddannelsen af de pågældende måleteknikere. Foreningen har derfor måttet tage initiativ til afholdelse af et foreløbigt kursus på Teknologisk Institut i Århus. Inden for kommissionen er der enighed om, at en mere permanent løsning af problemet er påkrævet, således at den tekniske del af landinspektørens matrikulære arbejder i en vis udstrækning kan overlades til de omhandlede måleteknikere, hvorved landinspektøren får frigjort arbejdskraft, der kan sættes ind på en hurtigere løsning af de øvrige opgaver i forbindelse med ekspeditionen af sager om udstykning m. v.

Kommissionen har endnu ikke beskæftiget sig med 1. del af kommissoriets punkt 2, der omhandler spørgsmålet om en forenkling

såvel i udførelsen af større offentligretlige sager som for registreringen i matriklens dokumenter af de matrikulære forandringer, idet behandlingen af dette spørgsmål vil være afhængig af de øvrige udvalgs resultater.

Angående den nærmere begrundelse for de enkelte bestemmelser i de af kommissionen afgivne lovforslag henvises til de lovforslagene vedføjede bemærkninger.

København, den 10. november 1962.

Einar Andersen. Knud P. Danø. Erik V. Harboe. K. Maaløe. Kn. Nielsen.

Svend Nielsen. V. E. Pedersen. (formand) Harald Petersen. N. Thorkil-Jensen.

H. J. Sorwad Welling.

Kapitel V.

Kommissionens forslag.

Forslag

til

Lov om ændring i lov om udstykning og sammenlægning m. ni. af faste ejendomme.

§ 1.

I lov nr. 290 af 31. marts 1949 om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme, jfr. lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958, foretages følgende ændringer:

1. *§ 2* affattes således:

„**§** 2. Medmindre der foreligger dispensation eller godkendelse fra vedkommende myndiglied, kan udstykning ikke approberes, når det er oplyst, at delingen eller den herved tilsigtede anvendelse af arealerne vil medføre noget, som er i strid med eller kræver godkendelse efter bestemmelser, som er fastsat i eller i henhold til gældende love.“

2. *§ 3, stk. 3,* udgår.

3. *§ 4* affattes således:

„**§** 4. Ingen lod må ved udstykning udlægges med en for dens benyttelse uheldig figur.

Stk. 2. Strandbredder, søbredder og bredder af åer og andre vandløb, som ikke skal forblive i eller overgå i offentlig eje, må som regel ikke ved udstykning adskilles fra de tilstødende jorder ved en efter forholdene smal jordstrimmel.

Stk. 3. For enhver ved udstykning fremkommen lod skal der være sørget for adgang til offentlig vej, medmindre lodden forenes med en tilgrænsende ejendom, og vejlovgivningens bestemmelser ikke er til hinder for, at adgangen til denne ejendom tillige tjener som adgang for lodden. Færdselsretten må ikke være tidsbegrænset eller betinget.

Stk. 4. Arealer, hvorpå jordfaste fortidsminder, der er fredet efter naturfredningsloven, er beliggende, må ikke deles ved udstykning uden tilladelse fra Nationalmuseet.

Stk. 5. I områder, for hvilke der ikke i bygningsvedtægt eller byplan er fastsat minimumsstørrelse for parceller, der agtes anvendt til bebyggelse, må der ikke uden godkendelse fra bygningsmyndigheden, jfr. § 8 i byggelov for købstæderne og landet, til bebyggelse udstykkes parceller med mindre størrelse end 700 m^2, og ejendomme, der allerede er bebygget, må ikke uden bygningsmyndighedens godkendelse ved udstykning nedbringes under nævnte størrelse. Bygningsmyndighedens afgørelse i medfør af denne bestemmelse kan af vedkommende parter påklages efter bestemmelserne i § 14 i byggelov for købstæderne og landet."

4. *§ 8* affattes således:

„§ 8. Sager om udstykning skal forelægges vedkommende kommunalbestyrelse til erklæring.

Stk. 2. Landbrugsministeriet giver nærmere forskrifter om, fra hvilke andre myndigheder der skal indhentes erklæringer til kontrol med bestemmelserne i §§ 2-4.

Stk. 3. Landbrugsministeriet giver nærmere forskrifter om de i stk. 1 og 2 nævnte erklæringer.

Stk. 4. Landinspektøren skal, inden andragende om udstykning indsendes til landbrugsministeriet, sørge for, at der foreligger de fornødne erklæringer om, hvorvidt de i §§ 2-4 nævnte bestemmelser er til hinder for udstykningen.“

5. I *§ 10, stk. 1,* ændres ordet „kommunalråd“ til „kommunalbestyrelse".

6. I § 14 ændres ordet „kommunalråd“ til „kommunalbestyrelse".

7. I *§ 16* ændres beløbet „500 kr." til „1000 kr.".

8. I *§ 17, stk. 1,* ændres ordet „kommunalråd“ til „kommunalbestyrelse“.

9. 1 *§ 20, stk. 1,* ændres ordet „kommunalrådene" til „kommunalbestyrelserne", i *stk. 2* ændres ordet „kommunalråd" til „kommunalbestyrelse", i *stk. 3* ændres ordet „kommunalrådsvalg“ tilordene „kommunale valg“ og „kommunalrådet" til „kommunalbestyrelsen", i *stk. 4* ændres ordet „kommunalrådsvalg" til ordene „kommunale valg" og i *stk. 6* ændres ordet „kommunalrådet" til „kommunalbestyrelsen".

10. I *§ 21, stk. 3,* udgår sidste punktum.

11. I *§ 23, stk. 2,* ændres ordet „kommunalrådet" til „kommunalbestyrelsen".

12. *§ 28, stk. 3, sidste punktum,* affattes således:

„Afgørelsen kan inden for en frist af 4 uger, efter at den er meddelt, indbringes for vedkommende landvæsenskommission."

13.1 *§ 30, stk. 2,* udgår ordene „Landinspektøren og".

14. I *§ 38* ændres ordet „kommunalråd" til „kommunalbestyrelse".

15. *§ 42, stk. 1,* affattes således:

„§ 42. Hartkornsattester til brug ved de i § 41 omhandlede sager udfærdiges af vedkommende oppebørselsbetjent og skal indeholde oplysning om den pågældende ejendoms matr.nr., om hartkorn og skovskyld eller, hvor ansættelsen til hartkorn eller skovskyld er bortfaldet, areal, samt om halvårlige ydelser for afløst tiende og kongelige penge. Endvidere skal attesten indeholde oplysning om ejendommen påhvilende forpligtelse som landbrugsejendom el. lign. samt, hvis der tidligere er meddelt approbation på ejendommens udstykning, oplysning om sidste approbations dato. Endelig skal attesten indeholde oplysning om ejendommens grundbeløb, dens ansættelse til ejendomsværdi og grundværdi ved sidste vurdering og om, hvilke matr.nre. der er indbefattet under vurderingen.

16. *§ 44, stk. 3,* ophæves.

§2.

For så vidt angår kommuner, hvor boligministeren har meddelt udsættelse med gennemførelsen af byggeloven for købstæderne og landet, gælder bestemmelserne i § 4, stk. 5 og 7, samt § 44, stk. 3, i loven om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme som affattet ved lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958, indtil byggeloven gennemføres i kommunen.

Bemærkninger til lovforslaget.

Til § 1, pkt. 1.

Indskrænkningerne i udstykningslovens §§ 2-4 i retten til udstykning bliver skærpet ved den foreslåede paragraf, idet der deri gives hjemmel til at nægte approbation på udstykning, såvel når selve delingen som når den påtænkte anvendelse af de udstykkede arealer vil medføre forhold, der er i strid med gældende lovgivning. Bestemmelserne i udstykningsloven« § 2, § 3, stk. 3, og § 4, stk. 3 og 7, er indeholdt i den foreslåede paragraf.

Ved paragraffens udformning er der taget hensyn til de seneste ændringer i bygge-, vej- og naturfredningslovgivningen.

Til § 1, pkt. 2.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, pkt. 1.

Til § 1, pkt. 3.

Den foreslåede paragrafs stk. 1, *2* og 3 er identiske med udstykningslovens § 4, henholdsvis stk.l, 2 og 6.

Stk. 4 svarer til udstykningslovens § 4, stk. 4, idet ændringen er af teknisk art og tjener til at tydeliggøre, at bestemmelsen kun vedrører de arealer, der ligger inden for selve fortidsmindets udstrækning.

Stk. 5 svarer til udstykningslovens § 4, stk. 5.

Forslaget indeholder dels ændringer, der er af teknisk art, og som er en følge af bestemmelser i byggeloven for købstæderne og landet, dels den faktiske ændring, at parcelstørrelser i de pågældende områder fremtidig skal godkendes af vedkommende bygningsmyndighed i stedet for som hidtil af kommunalbestyrelsen. Ændringen tilsigter at tilvejebringe administrationsregler svarende til byggelovens. Det bemærkes, at bestemmelsen senere skal overgå til byggeloven.

Ved den foreslåede ændring udgår udstykningslovens § 4, stk. 8.

Til § 1, pkt. 4.

Den foreslåede paragrafs stk. 1, 2 og 3 svarer til udstykningslovens § 8. Bestemmelsen i udstykningsloven om, at kommunalbestyrelsen i sin erklæring over udstykningssager udtrykkelig skal give oplysning om de i lovens § 4, stk. 3-7, omhandlede forhold, erstattes af bestemmelserne i forslagets stk. 2 og 3 om, at landbrugsministeriet giver forskrifter om kontrol med bestemmelserne i forslagets §§ 2-4. Forskrifterne foreslås ved bekendtgørelse givet således, at kontrol med bestemmelserne i bygge- og vejlovgivningen skal udøves ved et samarbejde mellem de kommunale myndigheder og matrikeldirektoratet, medens kontrol med bestemmelserne i skov-, naturfrednings- og sandflugtslovgivning skal udøves af matrikeldirektoratet på grundlag af erklæringer, der efter fastlagte regler for det forudgående samarbejde mellem landinspektøren og skov-, frednings- og klitmyndighederne afgives af den pågældende landinspektør.

Bestemmelsen i stk. 4 er ny. Som anført i den af matrikelkommissionen under 10. november 1962 afgivne betænkning har man ment at måtte pålægge landinspektøren ansvaret for, at der foreligger de fornødne erklæringer fra alle de myndigheder, hvis samtykke kræves i forbindelse med en udstykning, og bestemmelsen tager sigte herpå.

Til § 1, pkt. 5, 6, 8, 9, 11 og 14.

Ændringerne er tekniske og ensartede.

Til § 1, pkt. 7.

Ændringen er en følge af den almindelige prisudvikling.

Til § 1, pkt. 10.

Da der i matrikelkommissionens forslag til lov om landinspektørvirksomhed fastsættes generelle habilitetskrav for landinspektører, der udfører matrikulære arbejder, foreslås udstykningslovens særlige habilitetskrav for landinspektører ophævet.

Til § 1, pkt. 12.

Ændringen er af teknisk art.

Til § 1, pkt. 13.

Se bemærkningerne til pkt. 10.

Til § 1, pkt. 15.

Ændringen er af teknisk art.

TÜ § 1, pkt. 16.

Under hensyn til de i byggeloven for købstæderne og landet optagne bestemmelser om beliggenhed og bredde af private veje skønnes bestemmelserne i udstykningslovens § 44, stk. 3, at kunne udgå. jl

Til § 2. H M

Den foreslåede paragraf indeholder overgangsbestemmelser, der nødvendiggøres af bestemmelserne i § 66, stk. 2, i byggeloven for købstæderne og landet.

Udkast til bekendtgørelse om erklæringer vedrørende udstykningslovens §§ 2, 3 og 4.

I medfør af bestemmelserne i §§ 8, 18 og 41 i lovbekendtgørelse nr. 000 om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme — nedenfor betegnet udstykningsloven — fastsætter landbrugsministeriet herved følgende regler om afgivelse af visse erklæringer over udstykningssager o. lign. og om indholdet af sådanne erklæringer.

1. afsnit.

Bestemmelser om kontrol m. v.

§ 1. I enhver sag om udstykning skal det — jfr. herved udstykningslovens § 2 — være oplyst, om delingen eller den herved tilsigtede anvendelse af arealerne vil medføre noget, som er i strid med eller kræver godkendelse efter bestemmelser, som er fastsat i

a) lov nr. 246 af 10. juni 1960 (landsbyggeloven),

b) lov nr. 95 af 29. marts 1957 (vejbestyrelsesloven),

c) lovbekendtgørelse nr. 160 af 9. maj 1962 (byplanloven),

d) lovbekendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954 (byreguleringsloven),

e) lov nr. 164 af 11. maj 1935 (skovloven),

f) lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 (naturfredningsloven) og

g) lov nr. 84 af 25. marts 1961 (sandflugtsloven).

Stk. 2. Det påhviler den til forretningen antagne landinspektør, inden andragende om udstykning indsendes til landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet, at sørge for, at der fra de myndigheder, der forestår administrationen af de i stk. 1 nævnte love, foreligger de fornødne erklæringer om, hvorvidt udstykningen kan godkendes i henseende til disse love og til udstykningslovens § 3 og § 4, stk. 4 og 5.

Stk. 3. Når en landinspektør er bekendt med klage over en beslutning truffet af en af de i stk. 2 nævnte myndigheder i forbindelse med udstykning, skal han afvente vedkommende klagemyndigheds afgørelse, forinden andragende om udstykningen indsendes til landbrugsministeriet.

§ 2. Alle sager om udstykning skal forelægges vedkommende kommunalbestyrelse til erklæring, jfr. udstykningslovens § 8. Det skal herved påhvile kommunalbestyrelsen at påse, om der opstår forhold i strid med bestemmelser, som er fastsat i eller i henhold til de i § 1, stk. 1, litra a-d, nævnte love, medmindre de pågældende bestemmelser hører under amtsrådets administration. De nærmere regler om grundlaget for erklæringen og om dennes indhold er angivet nedenfor i 2. afsnit. Erklæringen skal afgives på et af landbrugsministeriet foreskrevet skema.

Stk. 2. Når der i områder, for hvilke der ikke i bygningsvedtægt eller byplan er fastsat minimumsstørrelse for parceller til bebyggelse, ønskes udstykket sådanne parceller med mindre størrelse end 700 m^2, eller ejendomme, der allerede er bebygget, ved udstykning ønskes nedbragt under nævnte størrelse, skal parcellernes størrelse i henhold til udstykningslovens § 4, stk. 5, godkendes af bygningsmyndigheden. Udøves bygningsmyndigheden af kommunalbestyrelsen, skal denne i den i stk. 1 omhandlede erklæring udtrykkelig angive, om den har godkendt parcellernes størrelse. Er der i forbindelse med godkendelse stillet betingelser af matrikulær art, jfr. nedenfor § 6, stk. 3, må disse samtidig anføres i erklæringen.

§ 3. I enhver sag om udstykning skal der foreligge de nedenfor i § 11 foreskrevne erklæringer fra landinspektøren, således at landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet, på grundlag af disse erklæringer, og af de dokumenter, som i øvrigt i henhold til reglerne i 3. afsnit skal medfølge sagen, kan afgøre, om der opstår forhold i strid med bestemmelser, som er fastsat i eller i henhold til de i § 1, stk. 1, litra e-g, nævnte love eller med bestemmelserne i udstykningslovens § 3 og § 4, stk. 4. Landinspektørens erklæringer skal afgives på særlige af landbrugsministeriet foreskrevne skemaer.

§ 4. Udstykningssager, der af ansøgeren forelægges de i § 1, stk. 2, nævnte myndigheder til erklæring, skal indeholde udtrykkelig oplysning om formålet med udstykningen og om den tilsigtede anvendelse af parcellerne, herunder restparceller. Hvis der på parcellerne findes eller agtes opført bygninger, skal der gives udførlig oplysning om disses art og formål.

§ 5. Udstykningssager, der forelægges de i § 1, stk. 2, nævnte myndigheder til erklæring, må af disse behandles uden unødig forsinkelse. Af sagen eller erklæringen skal fremgå, hvornår sagen er modtaget og erklæringen afgivet.

2. afsnit.

De kommunale myndigheders erklæringer i henseende til landsbyggeloven, vejbestyrelsesloven, byplanloven og byreguleringsloven, jfr. foran § 2, stk. 1.

§ 6. Når en kommunalbestyrelse afgiver den i § 2, stk. 1, omhandlede erklæring over en udstykningssag, må det udtrykkeligt angives i erklæringen, om sagen er godkendt i henseende til de i nærværende afsnit omhandlede love.

Stk. 2. Hvis en sag ikke kan godkendes i henseende til de nævnte love, må det i erklæringen udtrykkeligt angives, hvilke forhold der er til hinder for godkendelsen.

Stk. 3. Hvis der med hjemmel i lovgivningen som betingelse for godkendelse af en sag stilles krav af matrikulær art, som f. eks. sammenlægning af et areal med en anden ejendom eller pålæggelse af landbrugsforpligtelse el. lign., og det for kravenes opfyldelse er nødvendigt, at udstykningens approbation gøres betinget af opfyldelsen, må erklæringen indeholde oplysning om disse krav. Krav af anden art må, jfr. bestemmelserne herom i §§ 7-10, enten være opfyldt, når erklæringen afgives, eller ikke være til hinder for, at udstykningen approberes.

Stk. 4. Når et amtsråd afgiver erklæring over en udstykningssag, der er forelagt det som følge af bestemmelser i landsbyggeloven eller vejbestyrelsesloven eller som følge af forskrifter i medfør af disse love, finder reglerne i stk. 2 og 3 og i § 2, stk. 2, sidste punktum, tilsvarende anvendelse.

Landsbyggeloven.

i\ 7. Inden kommunalbestyrelsen og amtsrådet afgiver erklæring over en udstykningssag, jfr. foran § 6, må opmærksomheden være henvendt på,

a) om der ved udstykningen eller ved den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil opstå forhold i strid med lovens bestemmelser eller med de i medfør af loven udfærdigede forskrifter, jfr. lovens § 5, stk. 1, og § 21, stk. 1,

1)) om en eventuel fornøden tilladelse eller dispensation er meddelt af vedkommende myndighed, jfr. lovens § 15,

c) om eventuelle krav, der er stillet som betingelse for sagens godkendelse i henhold til loven, er opfyldt eller ikke er til hinder for, at udstykningen approberes, jfr. foran § 6, stk. 3, sidste punktum, og stk. 4.

Stk. 2. Om amtsrådets beføjelse til at meddele forbud mod udstykninger i områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, henvises til lovens § 5, stk. 2, jfr. stk. 3.

Vejbestyrelsesloven.

§ 8. Inden kommunalbestyrelsen og amtsrådet afgiver erklæring over en udstykningssag, jfr. foran § 6, må opmærksomheden være henvendt på,

a) om der ved udstykningen eller ved den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil opstå forhold i strid med lovens bestemmelser eller med de i medfør af loven udfærdigede forskrifter, herunder endnu utinglyste bestemmelser om adgangsbegrænsning og byggelinier,

b) om en eventuel fornøden tilladelse eller dispensation er meddelt af vedkommende myndighed,

c) om eventuelle krav, der er stillet som betingelse for sagens godkendelse i henhold til loven, er opfyldt eller ikke er til hinder for, at udstykningen approberes, jfr. foran § 6, stk. 3, sidste punktum og stk. 4.

Stk. 2. Hvis parceller ønskes udstykket med adgang til en offentlig vej, for hvilken bestemmelser om adgangsbegrænsning i henhold til lovens § 35 er under udarbejdelse, således at der ved udstykningen vil opstå forhold i strid med de påtænkte bestemmelser, må det være afgjort, om vejbestyrelsen nedlægger foreløbigt forbud mod udstykningen i medfør af bestemmelserne i lovens § 39, stk. 2.

Stk. 3. Hvis der ønskes udstykning af en ejendom, der kan ventes berørt af under udarbejdelse værende bestemmelser om byggelinier i henhold til lovens § **41,** og den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil komme i strid med disse bestemmelser, må det være afgjort,

a) om vejbestyrelsen i medfør af lovens § 42 begærer, at der af ministeren for offentlige arbejder nedlægges forbud mod den påtænkte anvendelse, og

b) om forbud i bekræftende fald er nedlagt,

Stk. 4. Reglerne i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 213 af 8. august 1957 finder fortsat anvendelse.

Byplanloven.

§ 9. Inden kommunalbestyrelsen afgiver **erklæring** om godkendelse af en udstykningssag, jfr. foran § 6, må opmærksomheden være henvendt på,

a) om der foreligger **en** godkendt byplan for det pågældende område,

b) om der i så fald ved udstykningen eller ved den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil opstå forhold i strid med planen, jfr. lovens §11,

e) om en eventuel fornøden dispensation er meddelt af den kompetente myndighed,

d) om eventuelle krav, der er stillet som betingelse for sagens godkendelse i henhold til planen, er opfyldt eller ikke er til hinder for, at udstykningen approberes, jfr. foran § 6, stk. 3, sidste punktum.

Stk. 2. Hvis der ved udstykningen eller ved den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil opstå forhold i strid med et fremlagt forslag til en byplan, jfr. lovens § 7, må det være afgjort, om kommunalbestyrelsen nægter samtykke til udstykningen i medfør af lovens § 8.

Stk. 3. Hvis der ved udstykningen eller ved den tilsigtede anvendelse af parcellerne vil opstå forhold i strid med en dispositionsplan eller med en under udarbejdelse værende dispositions- eller byplan, må det være afgjort,

a) om kommunalbestyrelsen i medfør af lovens § 9 begærer, at der af boligministeriet nedlægges forbud mod udstykningen,

b) om undladelse heraf kræver samtykke fra boligministeriet, og

c) om sådant samtykke er meddelt, eller forbud nedlagt.

Byreguleringsloven.

§ 10. Inden kommunalbestyrelsen afgiver erklæring om godkendelse af en udstykningssag, jfr. foran § 6, må opmærksomheden være henvendt på,

a) om der foreligger en byudviklingsplan for det pågældende område,

b) om udstykningen i så fald kræver samtykke fra vedkommende by udviklingsudvalg, jfr. lovens §§ 8 og 12, og om der dåer meddelt sådant samtykke,

c) om eventuelle krav, der er stillet som betingelse for byudviklingsudvalgets samtykke, er opfyldt eller ikke er til hinder for, at udstykningen approberes, jfr. foran § 6, stk. 3, sidste punktum.

3. afsnit.

Erklæringer om skov-, naturfrednings- og sandflugtslovgivningen, jfr. foran § 3.

§ 11. Det påhviler landinspektøren at undersøge og afgive erklæringer om, hvorvidt der i en udstykningssag indgår arealer, hvis deling eller derved tilsigtede anvendelse kræver godkendelse fra vedkommende myndigheder i henhold til bestemmelserne i udstykningslovens § 3 og § 4, stk. 4, eller til bestemmelserne i skovloven, naturfredningsloven eller sandflugtsloven sammenholdt med udstykningslovens § 2. Landinspektørens erklæringer skal, jfr. foran § 3, afgives på særlige af landbrugsministeriet foreskrevne skemaer, som skal medfølge sagen, når denne i henhold til § 2 forelægges for kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Hvis en udstykningssag omfatter arealer som angivet i stk. 1, skal landinspektøren indhente erklæring fra vedkommende myndigheder, som nærmere angivet nedenfor i §§ 12-14, og vedlægge erklæringerne ved udstykningssagens indsendelse til landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet. I alle tilfælde, hvor det beror på et skøn, om de i stk. 1 nævnte lovbestemmelser kommer til anvendelse, skal sagen ligeledes forelægges vedkommende myndighed.

Skovlovgivningen.

§ 12. Når der ved udstykning vil ske deling af samlede fredskovstrækninger i

mindre lodder end 50 ha, jfr. udstykningslovens § 3, stk. 1, eller når der ved udstykningen tilsigtes inddragelse af fredskovspligtige arealer til anden anvendelse end skovdrift, jfr. skovlovens § 6, skal der foreligge erklæring fra landbrugsministeriet, domænekontoret.

Stk. 2. Som følge af foranstående skal landinspektøren forelægge udstykningssagen for skovmyndighederne:

a) når der på den pågældende ejendom findes arealer, for hvilke der er tinglyst eller noteret fredskovpligt, herunder fredskovspligt betinget af tilplantning med statstilskud,

og i retskredse, hvor den almindelige fredskovskonstatering ikke er afsluttet endvidere:

b) når der på ejendommen findes arealer, der er sat til skovskyld,

c) når der på ejendommen findes jorder, der hører til et skovtjenestested, uden at fredskovspligten er blevet tinglyst,

d) når der på ejendommen findes arealer med skovbevoksning, for hvilken der ikke tidligere er truffet afgørelse om, at bevoksningen ikke er fredskov, eller hvorom landinspektøren ikke kan afgive den i skovlovens § 33 omhandlede erklæring, jfr. stk. 5,

e) når der på ejendommen findes arealer, for hvilke der er vist skovsignatur på matrikelkortet.

Stk. 3. Den i stk. 2 nævnte forelæggelse for skovmyndighederne sker ved fremsendelse af sagen til statens skovtilsyn. Forelæggelse for skovmyndighederne kan dog undlades, når landinspektøren med sikkerhed kan fastslå, at der ikke i sagen indgår arealer af den i stk. 2, a-e, angivne karakter, som ved udstykningen vil blive delt eller tilsigtes inddraget til anden anvendelse end skovdrift, jfr. foran § 11, stk. 2, sidste punktum.

Stk. 4. Hvis landinspektøren i tilfælde, hvor der findes skovsignatur på matrikelkortet, men ingen skovbevoksning i marken, begærer en eventuel fredskovspligt ophævet efter bestemmelserne i skovlovens § 2, må han over for skovtilsynet godtgøre, at den ulovlige rydning er sket inden maj 1935 og udelukkende skyldes en tidligere ejer. Endvidere må landinspektøren over for skovtilsynet afgive en erklæring om, hvorvidt der ifølge tingbogens udvisende er tinglyst eller noteret fredskovspligt på arealet. Landinspektøren skal foretage de for tilvejebringelsen af de omhandlede oplysninger nødvendige undersøgelser.

Stk. 5. Hvis det efter reglerne i skovlovens § 33 ønskes afgjort, at en beplantning ikke er fredskovspligt undergivet, kan landinspektøren fremsætte begæring om en sådan afgørelse i sin erklæring over for landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet, jfr. herved foran § 11. Landinspektøren må samtidig oplyse, om tilplantningen er foregået i nyere tid på forhen ubevokset areal. Endvidere må landinspektøren attestere, hvorvidt der ifølge tingbogens udvisende er tinglyst eller noteret fredskovspligt på ejendommen.

Stk. 6. Når der ved udstykning sker deling af samlede skovstrækninger, der har hørt til de i lov nr. 563 af 4. oktober 1919 omhandlede majorater, skal der foreligge en erklæring fra statens skovnævn, jfr. § 5, stk. 1 og 7, i lov nr. 563 af 4. oktober 1919 og § 23, sidste stk., i skovloven. Erklæringen indhentes gennem landbrugsministeriet, domænekontoret.

Natur fredningslovgivningen.

§ 13. Når der ved udstykning sker deling af arealer, hvorpå jordfaste fortidsminder, såsom gravhøje, gravpladser, stendysser og bautastene, voldsteder og lignende gamle befæstningsanlæg samt ruiner er beliggende, skal der foreligge tilladelse fra nationalmuseet, jfr. udstykningslovens § 4, stk. 4.

Stk. 2. Når der udstykkes arealer, der helt eller delvis er beliggende inden for en i henhold til naturfredningslovens § 2, stk. 1, fastsat lOOm-zone omkring et jordfast fortidsminde, og der ved udstykningen tilsigtes en ændring i arealernes tilstand, skal der foreligge tilladelse til udstykningen fra vedkommende fredningsnævn.

Stk. 3. Når der udstykkes arealer til bebyggelse o. lign. i et område mellem søterritoriet og en strandbyggelinie, hvorom der er sket tinglysning, skal der foreligge dispensation fra ministeriet for kulturelle anliggender, jfr. naturfredningslovens § 25, stk. 1 og 5. De i samme paragraf, stk. 3, nævnte bebyggelser er undtaget fra foranstående bestemmelse.

Stk. 4. Når der udstykkes arealer til bebyggelse inden for en afstand af 300 m fra

de staten, kommuner, kirker, præsteembeder og offentlige stiftelser tilhørende skove samt private skove på 20 ha eller derover, herunder sammenhængende eller hovedsagelig sammenhængende skovstykker hørende til forskellige ejendomme, skal der foreligge tilladelse til udstykningen fra vedkommende fredningsnævn, medmindre en væsentlig bebyggelse inden for denne afstand allerede er påbegyndt inden den 15. december 1936, jfr. naturfredningslovens § 25, stk. 2. De i samme paragraf, stk. 3, nævnte bebyggelser er undtaget fra bestemmelsen.

Stk. 5. Når der udstykkes arealer til bebyggelse inden for en afstand af 150 m fra indsøer med en vandflade på mindst 3 ha og fra offentlige vandløb med en bundbredde på mindst 4 m og inden for en afstand af 100 m fra de i vejbestyrelsesloven under § 3, stk. 2 a)-c) nævnte hovedlandeveje og landeveje, skal der foreligge tilladelse til udstykningen fra vedkommende fredningsnævn, medmindre en væsentlig bebyggelse inden for disse afstande allerede er påbegyndt inden den 1. marts 1961, jfr. naturfredningslovens § 25, stk. 4. De i samme stykkes sidste punktum nævnte bebyggelser er undtaget fra bestemmelsen.

Stk. 6. Når der uden for byer og bymæssige bebyggelser og uden for områder, der er omfattet af en godkendt byndviklingsplan eller byplan (dispositionsplan) udstykkes arealer, hvorpå der agtes opført bygninger bortset fra sådanne, der alene tjener landbrugs-, skovbrugs-, fiskerierhvervet eller andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse, skal der foreligge tilladelse til udstykningen fra vedkommende fredningsnævn, jfr. naturfredningslovens § 22, stk. 1.

Stk. 7. Når der sker udstykning af arealer, der omfattes af en i medfør af naturfredningslovens §§11 eller 13, jfr. § 16, tinglyst overenskomst eller kendelse, skal der foreligge erklæring fra vedkommende fredningsnævn om, at udstykningen og den derved tilsigtede anvendelse af arealerne ikke er i strid med de tinglyste bestemmelser, medmindre det er utvivlsomt, at disse bestemmelser ikke kan være til]linder for delingen eller anvendelsen.

Stk. 8. Når der udstykkes arealer, for hvilke der i medfør af naturfredningslovens § 10, stk. 1, i Statstidende er sket bekendtgørelse om, at der er rejst sag om fredning eller færdselsret, skal der foreligge erklæring fra vedkommende fredningsnævn. I tilfælde af, at fredningskendelse er anket til overfredningsnævnet, skal dettes erklæring foreligge, jfr. lovens § 19, stk. 8. Af erklæringen må fremgå, enten at udstykningen og den derved tilsigtede anvendelse af arealerne ikke kan danne hindring for fredningssagens gennemførelse, eller at; udstykningen kan danne sådan hindring, og at fredningsnævnet, eventuelt overfredningsnævnet, derfor begærer approbation på udstykningen nægtet. Når der udstykkes arealer, for hvilke der i medfør af lovens § 9 er afsagt en foreløbig kendelse, skal der på tilsvarende måde foreligge erklæring fra vedkommende fredningsnævn.

Stk. 9. Når der udstykkes arealer, der indgår i et fredningsplanudvalgs arbejdsområde, skal der foreligge erklæring fra fredningsplanudvalget om, hvorvidt arealerne omfattes af en godkendt fredningsplan, evt. af en plan, der er under udarbejdelse, og om den tilsigtede anvendelse af arealerne kan godkendes, jfr. naturfredningslovens §§ 34 og 35. I benægtende fald skal tillige foreligge en erklæring fra vedkommende ejer og eventuelle købere af arealer om, at de er gjort bekendt med, at der som følge af fredningsplanen er eller kan blive pålagt arealerne indskrænkninger i retten til ændring af tilstanden, og at de desuagtet ønsker udstykningen approberet. I tilfælde af, at der efter reglerne i lovens § 35, stk. 2, nedlægges forbud mod den ved udstykningen tilsigtede anvendelse af arealerne, kan udstykningen ikke approberes, jfr. bestemmelserne i udstykningslovens § 2.

Sandflugtsloven.

§ 14. Når der sker udstykning til bebyggelse o. lign. af arealer, der er fredet i henhold til loven, skal der foreligge fornøden godkendelse fra klitmyndighederne, jfr. lovens § 5. Bebyggelser af den i samme paragraf, stk. 3, nævnte art er undtaget fra bestemmelsen. På tilsvarende måde skal klitmyndighedernes godkendelse foreligge, hvis der i forbindelse med udstykning anlægges eller udlægges adgangsvej over fredede arealer, jfr. lovens § 6, stk. 5. Eksisterende veje må ikke tjene som ad-

gangsveje for parceller, der fremkommer ved udstykning, hvis de ikke er godkendt af klitmyndighederne, jfr. bestemmelserne i § 24 i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 66 af 16. februar 1962.

4. afsnit.

Afsluttende bestemmelser.

§ 15. Ved sager om omdeling og skelforandring finder foranstående regler tiisvarende anvendelse.

§ 16. Bestemmelserne i denne bekendtgørelse bliver i de sønderjyske landsdele at følge i så vid udstrækning som foreneligt med den der gældende særlige ordning af matrikelvæsenet.

§ 17. Denne bekendtgørelse gælder ikke for staden København, Frederiksberg kommune, Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Bekendtgørelsen træder **i** kraft…

Stk. 3. Er der af boligministeren i henhold **til** byggelov for købstæderne og landet § 66, stk. 2, meddelt udsættelse med hensyn til bjrggelovens gennemførelse i en kommune, har bestemmelserne om mindstegrundstørrelse i § 4, stk. 5, og bestemmelserne om beliggenhed og bredde af nye veje **i** § 4, stk. *1,* i lovbekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958 fortsat gyldighed i kommunen. Indtil byggeloven gennemføres, skal den i § 2 omhandlede erklæring fra kommunalbestyrelsen afgives på et af landbrugsministeriet foreskrevet skema, der tager særligt hensyn til denne overgangsordning.

Udkast

til

ERKLÆRING FRA KOMMUNALBESTYRELSEN

Jr. nr. .....

Sag om udstykning/omdeling/skelforandring vedr. matr. nr. .....

i henhold til §§ 2 og 6 i landbrugsministeriets bekendtgørelse..... ..... Sogn, ... Amt.

Spørgsmål	Landinspektørens eventuelle oplysninger til brug for kommunalbestyrelsen ved besvarelsen	Kommunalbestyrelsens svar
1. *Landsbyggeloven.* (Lov nr. 246 af 10. juni 1960). Se § 7 i bkg. nr..... a. Hvem udøver bygningsmyndigheden i området? (Nedenstående spørgsmål skal også besvares af kommunalbestyrelsen, når amtsrådet er bygningsmyndighed, men da kun med henblik på bestemmelserne i lovens §§ 21-24, jfr. herved § 2, stk. 6). b. Er sagen af kommunalbestyrelsen godkendt i henseende til loven? (Hvis der er stillet matrikulære betingelser* for godkendelsen, må disse samtidig anføres). c. Hvis sagen ikke er godkendt af kommunalbestyrelsen, hvad er da årsagen?		1. a. b. c.
2. *Vejbestyrelsesloven.* (Lov nr. 95 af 29. marts 1957). Se bkg. nr. 213 af 8. august 1957. Se også § 8 i bkg. nr..... a. Hvem er vejbestyrelse for den eller de offentlige veje, hvortil parcellerne skal have adgang? (Nedenstående spørgsmål skal besvares, når kommunalbestyrelsen er vejbestyrelse). b. Er der meddelt samtykke til evt. etablering af nye overkørsler, evt. benyttelse af bestående overkørsler eller overgange til offentlig bivej eller til evt. tilslutning af ny privat vej til offentlig bivej? (Hvis der er stillet matrikulære betingelser* for samtykket, må disse samtidig anføres). c. Er sagen i øvrigt godkendt i henseende til loven? d. Hvis sagen ikke er godkendt, hvad er da årsagen?		2. a. b. c. d.
3. *Byplanloven.* (Lovbkg. nr. 160 af 9. maj 1962). Se § 9 i bkg. nr..... a. Er der truffet byplanmæssige dispositioner i området? (I benægtende fald skal nedenstående spørgsmål ikke besvares). b. Hvilke byplanmæssige dispositioner er der truffet? c. Er sagen i overensstemmelse med disse dispositioner? d. Hvis ikke, har den kompetente myndighed da tilladt fravigelse? (Hvis der er stillet matrikulære betingelser* for tilladelsen, må disse samtidig anføres).		3. a. b. c. d.

* Kun betingelser af matrikulær art, som f. eks. krav om sammenlægning af et areal med en anden ejendom, eller om pålæggelse af landbrugsforpligtelse el. lign. skal anføres i erklæringen, jfr. § 6, stk. 3, i bkg. nr.....

Spørgsmål	Landinspektørens eventuelle oplysninger til brug for kommunalbestyrelsen ved besvarelsen	Kommunalbestyrelsens svar
4. *Byreguleringsloven.* (Lovbkg. nr. 129 af 13. april 1954). Se § 10 i bkg nr..... a. Foreligger der en byudviklingsplan for området? (I benægtende fald skal nedenstående spørgsmål ikke besvares). b. Kræves der samtykke til udstykningen fra byudviklingsudvalget? c. Er sådant samtykke meddelt og i bekræftende fald hvilken dato? (Hvis der er stillet matrikulære betingelser* for samtykket, må disse samtidig anføres).		4. a. b. c.
5. *Udstykningslovens § 4, stk. 5.* Se § 2, stk. 2, i bkg. nr..... (Nedenstående spørgsmål skal besvares, når kommunalbestyrelsen udøver bygningsmyndigheden i området). a. Er der i bygningsvedtægt eller i byplan for det pågældende område fastsat minimumsstørrelse for parceller, der agtes anvendt til bebyggelse? b. Hvis dette ikke er tilfældet, og der ved sagen fremkommer parceller, herunder restparceller, med mindre størrelse end 700 m^2, der enten er bebygget eller agtes anvendt til bebyggelse, er disse parcellers størrelse da godkendt af kommunalbestyrelsen? (Hvis der er stillet matrikulære betingelser* for godkendelsen, må disse samtidig anføres).		5. a. b.
6. a. Kan kommunalbestyrelsen i øvrigt anbefale sagen? b. Hvis dette ikke er tilfældet, hvad er da årsagen dertil?		6. a. b.
	..... den ..... 19....	..... den ..... 19.....
	..... Underskrift.	..... Underskrift.

* se forsiden.

Udkast Jr. nr. .....

til

ERKLÆRING FRA LANDINSPEKTØREN

i henhold til §§ 3 og 11 i bkg. nr. ..... angående naturfrednings- og sandflugtslovgivningen

i anledning af .....

matr. nr. .....

..... Amt.

Spørgsmål		Landinspektørens svar: nej	Landinspektørens svar: ja (besvares ved angivelse af parcel nre.)	Bemærkninger
Naturfredningslovgivningen (Lovbkg. nr. 194 af 16. juni 1961 og § 4, stk. 4, i lovbkg. nr.....). Se § 13 i bkg. nr.				
1. Sker der ved sagen deling af areal, hvorpå jordfast fortidsminde er beliggende, jfr. udstykningslovens § 4, stk. 4, og naturfredningslovens § 2, stk. 1,?				
2. Indgår der i sagen arealer, som er beliggende inden for en i henhold til naturfredningslovens § 2, stk. 1, fastsat 100m-zone omkring jordfast fortidsminde, og i hvis tilstand der i forbindelse med sagen tilsigtes en ændring?				
3. Indgår der i sagen arealer, som agtes anvendt til bebyggelse (bortset fra bebyggelser af den i naturfredningslovens § 25, stk. 3 og stk. 4, sidste punktum, angivne art), og som er beliggende inden for de i nævnte § 25, stk. 1, 2 og 4, fastsatte byggelinjer:	a) langs strande?			
	b) langs skove?			
	c) omkring søer?			
	d) langs vandløb?			
	e) langs hovedlandeveje og landeveje af 1. og 2. kl.?			
4. Indgår der i sagen arealer, der er beliggende uden for byer og bymæssige bebyggelser og uden for områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller byplan (dispositionsplan), og hvorpå der agtes opført bygninger bortset fra sådanne, der alene tjener landbrugs-, skovbrugs- og fiskeri-erhvervet eller andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse, jfr. naturfredningslovens § 22?				

5. Indgår der i sagen arealer, som omfattes af en i henhold til naturfredningslovens §§ 11 eller 13, jfr., § 16, tinglyst overenskomst eller kendelse?			
6. Indgår der i sagen arealer, for hvilke der er rejst sag om fredning eller færdselsret, jfr. naturfredningslovens § 10, eller for hvilke der i medfør af lovens § 9 er afsagt en foreløbig kendelse?			
7. Indgår der i sagen arealer, som er inddraget under et fredningsplanudvalgs arbejdsområde, jfr. naturfredningslovens §§ 34 og 35?			
Sandflugtsloven. (Lov nr. 84 af 25. marts 1961). Se § 14 i bkg. nr. ..... 8. Indgår der i sagen arealer, som er fredet i henhold til loven, og som agtes anvendt til bebyggelse, jfr. lovens § 5, bortset fra bebyggelse af den i § 5, stk. 3, angivne art?			
9. Skal der i forbindelse med sagen anlægges eller udlægges adgangsvej over arealer, der er fredet i henhold til loven, jfr. dennes § 6, stk. 5?			

Dato..... .....
landinspektør.

(Bagside)

Erklæring fra følgende myndigheder vedlægges til brug for matrikeldirektoratet:

ad punkt.....

ad punkt.....

ad punkt.....

Dato..... .....
landinspektør

Udkast J. nr. .....

til

ERKLÆRING FRA LANDINSPEKTØREN

i henhold til §§ 3 og 11 i bkg. nr. ..... angående skovlovgivningen

i anledning af .....

matr. nr. .....

..... Amt.

Spørgsmål Se § 12 i bkg. nr.....	Landinspektørens svar nej	 ja (besvares ved angivelse af parcel nre.)	Bemærkninger
A. Sker der ved sagen deling eller overgang til anden anvendelse end skovdrift af arealer, hvorpå der er tinglyst eller noteret fredskovspligt, herunder betinget fredskovspligt?			
B. (Besvares ikke for områder, hvor almindelig fredskovskonstatering er afsluttet). Sker der ved sagen deling eller overgang til anden anvendelse end skovdrift af arealer: 1. hvorpå der hviler skovskyld?			
2. der hører under et skovtjenestested?			
3. hvorpå der findes skov (herunder krat og plantage)? Ang. afgørelse efter skovlovens § 33: se bagsiden.			
4. for hvilke der på matrikelkortet er vist skovsignatur?			

Dato .....

.....
landinspektør

Det ikke benyttede skal overstreges.

Det oplyses, at der ved fraskillelsen af parcel nr. / matr. nr. sker fraskillelse (men ikke deling) af et areal. hvorpå der ifølge tingbogens udvisende er ~~tinglyst~~ noteret ~~fredskovspligt~~ betinget fredskovspligt.

Det ønskes efter reglerne i skovlovens § 33 afgjort, at beplantningen på matr. nr. ..... ikke er fredskovspligt undergivet, idet det attesteres, at der ikke ifølge tingbogens udvisende er tinglyst fredskovspligt på ejendommen matr. nr. .....

Yderligere oplysninger fremgår af besvarelsen af nedenstående spørgsmål:

a) det omtrentlige tidspunkt for tilplantning?

b) er tilplantningen sket på forhen ubevokset areal? ut

Erklæring fra følgende myndigheder vedlægges til brug for matrikeldirektoratet:

ad punkt .....

Dato .....

landinspektør

Forslag

tu

Lov om landinspektørvirksomhed.

§ 1. Landinspektører beskikkes af landbrugsministeren .

Stk. 2. Ret til at få meddelt beskikkelse som landinspektør har enhver, som

1) har dansk indfødsret,

2) ikke er umyndiggj ort, under lavværgemål eller har sit bo under konkursbehandling,

3) har bestået landinspektøreksamen, og

4) i et tidsrum af ialt 3 år efter landinspektøreksamen som assistent har deltaget i de hos en praktiserende landinspektør forefaldende landinspektørarbejder eller har arbejdet i matrikeldirektoratet, ved matrikelvæsenet i de sønderjyske landsdele, ved matrikelvæsenet i staden København, ved matrikelvæsenet i Frederiksberg kommune eller ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles landmålings- eller matrikelafdeling. I det foreskrevne tidsrum af 3 år kan medregnes halvdelen af den tid, vedkommende har arbejdet under Geodætisk Institut eller ved det færøske matrikelvæsen, dog højst 1 år.

Stk. 3. Beskikkelse kan nægtes under de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2, nævnte omstændigheder. Endvidere kan beskikkelse nægtes, såfremt den pågældende i stilling- eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil udøve virksomheden som landinspektør på forsvarlig måde.

§ 2. Forinden beskikkelse meddeles, skal vedkommende underskrive en forsikring efter en af landbrugsministeren fastsat formular om samvittighedsfuldt at ville opfylde sine pligter som landinspektør.

§ 3. Beskikkelse som landinspektør bortfalder, når vedkommende ophører med at opfylde de i § 1, stk. 2, nr. 1 eller 2, angivne betingelser.

§ 4. Uden for de sønderjyske landsdele, staden København og Frederiksberg kommune må matrikulært arbejde kun udføres af praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse.

Stk. 2. Kommuner, herunder amtskommuner, kan dog med samtykke fra landbrugsministeren lade matrikulære arbejder udføre af landinspektører ansatte under kommunen, når særlige forhold taler derfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at landbrugsministeren lader særlige matrikulære arbejder udføre af landinspektører, der er ansatte i landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan i øvrigt fravige bestemmelserne i stk. 1, når særlige forhold taler derfor.

§ 5. En praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse må ikke udføre matrikulært arbejde vedrørende en ejendom, når han eller nogen af følgende personer har en væsentlig interesse i ejendommen:

1) den pågældendes ægtefælle eller hans beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie,

2) en praktiserende landinspektør, der er beskæftiget i samme virksomhed, eller dennes ægtefælle eller beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie,

3) en landinspektørassistent med beskikkelse, der er beskæftiget i samme virksomhed, eller dennes ægtefælle,

4) en person, et selskab, en virksomhed eller en institution, hvortil den pågældende eller en anden praktiserende landinspektør eller landinspektørassistent med beskikkelse, der er beskæftiget i samme landinspektørvirksomhed, er knyttet ved tjenesteforhold.

Stk. 2. Om en væsentlig interesse foreligger, jfr. stk. 1, afgøres i tvivlstilfælde af landbrugsministeren.

§ 6. Landbrugsministeren kan pålægge en af de praktiserende landinspektører, inden for hvis naturlige forretningsområde

et matrikulært arbejde falder, at udføre dette arbejde, hvis samtlige landinspektører inden for området har afslået at udføre det.

Stk. 2. En praktiserende landinspektør er berettiget til at forlange et beløb deponeret forud for et matrikulært arbejdes udførelse som sikkerhed for betalingen.

§ 7. Praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse skal udføre de dem betroede arbejder med omhu og nøjagtighed og skal tilendebringe arbejderne med den hurtighed, sagernes beskaffenhed og forholdene i øvrigt tillader.

§ 8. Borgerlig straffelovs §§ 150-152 og §§ 154-157 finder tilsvarende anvendelse på praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse.

Stk. 2. Overtrædelse af § 5, stk. 1, straffes med bøde.

§ 9. Landbrugsministeren nedsætter et landinspektørnævn bestående af en dommer som formand samt 2 andre medlemmer, hvoraf det ene skal være en landinspektør, der er ansat i landbrugsministeriet, og det andet en praktiserende landinspektør.

§ 10. En praktiserende landinspektør eller en landinspektørassistent med beskikkelse, der ved udøvelse af sin virksomhed tilsidesætter de pligter, som hans stilling medfører, kan af landinspektørnævnet tildeles advarsel eller irettesættelse eller pålægges bøde på indtil 5.000 kr.

Stk. 2. Såfremt den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i udøvelsen af sin virksomhed, og de udviste forhold giver grund til at antage, at han ikke fremtidig vil udøve virksomheden på forsvarlig måde, kan landinspektørnævnet frakende ham beskikkelsen på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. o. Nævnets afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 11. En i henhold til § 10, stk. 2, truffen afgørelse kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene.

Stk. 2. Begæring i henhold til stk. 1 skal fremsættes over for landbrugsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor. Landbrugsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve virksomhed som landinspektør. Såfremt nævnets afgørelse findes lovlig ved dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 12. Landinspektørnævnet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en i henhold til § 10, stk. 2, foretagen frakendelse. Er denne sket indtil videre, og afslår nævnet ansøgning om ophævelse af frakendelse, kan den pågældende forlange afgørelsen prøvet ved domstolene, såfremt der er forløbet 5 år efter frakendelse og mindst 2 år efter, at generhvervelse af beskikkelsen senest er nægtet ved dom. §11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 13. Landbrugsministeren fastsætter de nærmere regler for landinspektørnævnets virksomhed.

Stk. 2. Landinspektørnævnet kan lade afhøring af parter og vidner foretage ved underretten på det sted, hvor parten eller vidnet bor.

§ 14. Lovens bestemmelser for praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse finder tilsvarende anvendelse for landinspektører, der med særlig tilladelse i henhold til § 4, stk. 2 og 4, udfører matrikulært arbejde.

§ 15. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland,

Bemærkninger til lovforslaget.

Til § 1.

Landinspektørvirksomhed har hidtil været udøvet **i** henhold til kongelig bestalling. Betingelserne for at opnå sådan bestalling er fastsat i de kongelige resolutioner af 27. august 1919 og 22. juni 1943. Imidlertid har man anset det for mere i overensstemmelse med lovgivningen på lignende områder og bedre sammenfaldende med lovforslagets bestemmelser om en offentligretlig disciplinarmyndighed, der kan skride ind over for landinspektører, som forser sig **i** deres virksomhed, at landbrugsministeren meddeler beskikkelse til landinspektører. Man har ikke anset det for nødvendigt **i** loven at optage særlige bestemmelser om, at kongelige bestallinger, som er meddelt, fortsat består, og at landinspektører med sådan kongelig bestalling vil være underkastet samme disciplinarmyadighed som de af **landbrugsministeren** beskikkede.

Betingelserne i stk. 2 for at få meddelt beskikkelse som landinspektør er i det væsentlige de samme som i de nævnte resolutioner, idet dog kravet om praksistid er skærpet fra 2 **til** 3 år ved bestemmelsen i pkt. 4. Kravene i pkt. 1 og 2 er en formel udvidelse, idet disse krav uden omtale **i** de kongelige resolutioner også hidtil har været en forudsætning for at opnå bestalling. Det hidtidige alderskrav har man anset for overflødigt, når henses til eksamenskravet efterfulgt af 3 års praksis.

Under hensyn til den landinspektørerne i henhold til udstykningsloven tilkommende eneret til at udføre matrikulære arbejder og under hensyn til det øgede ansvar, som i forbindelse med nyere lovgivning pålægges landinspektørerne ved behandling af udstykningssager, har man fundet det påkrævet at foreslå, at der gives landbrugsministeren bemyndigelse til at nægte beskikkelse i de i stk. 3 omhandlede tilfælde. Beslutning **truffet i** medfør af bestemmelsen i stk. 3 kan af den pågældende indbringes for domstolene efter retsplejens sædvanlige regler, hvorfor udtrykkelig bestemmelse herom **ikke er** medtaget i lovforslaget.

Til §§ 2 og **3.**

Forslagene er i **overensstemmelse** med tilsvarende lovbestemmelser. Man har ikke ment det praktisk at foreslå nogen bestemmelse om, at der skal erlægges afgift for beskikkelsens meddelelse.

Til § 4.

Bestemmelsen i den foreslåede paragrafs stk. 1 indebærer, at matrikulært arbejde kun må udføres af beskikkede landinspektører, der er beskæftiget i en privat landinspektørvirksomhed, idet der ved en praktiserende landinspektør forstås en landinspektør med beskikkelse, der driver landinspektørvirksomhed helt eller delvis for egen regning. En landinspektør, der ved siden af sin private landinspektørvirksomhed ved tjenesteforhold er tilknyttet en enkelt person, en erhvervsvirksomhed eller en institution, betragtes også som en praktiserende landinspektør.

Ved „matrikulært arbejde" i stk. 1 og i lovforslaget i øvrigt forstås det ved udstykning eller anden forandring af ejendomsgrænser eller ved skelsætning nødvendige arbejde med fastsættelse, afmærkning og indmåling af ejendomsgrænser, ledelse af jordboniteringsforretninger samt udarbejdelse af de fornødne dokumenter til brug ved à jourføring af matriklens kort og protokoller, medens der ikke derved er tænkt på arbejdet med den i matrikeldirektoratet stedfindende à jourføring. Bestemmelsen i stk. 1 tilsigter således ikke en udvidelse af den landinspektørerne ifølge den hidtil gældende lovgivning tilkommende eneret.

Dispensationsbeføjelsen i stk. 4 tager bl. a. sigte på, at landbrugsministeren, i de tilfælde hvor en stats- eller kommunalinstitution inden lovens ikrafttrøden har ansat landinspektører til udførelse af matrikulære arbejder, kan tillade, at sådanne arbejder fortsat udføres af de pågældende landinspektører, så længe disses tjenesteforhold vedvarer. Endvidere tilsigter bestemmelsen, at der i særlige tilfælde skal kimrie gives tilladelse til, at et luftfotoselskab cl. lign. lader matrikulære berigtigelsesarbejder vedrørende offentligretlige sager udføre under medvirken af beskikkede landinspektører, der er tilknyttet det ved tjenesteforhold.

Med bestemmelserne i stk. 2 og 4 har man i særlig grad villet tage hensyn til en situation, hvor de private landinspektørvirksomheder på grund af overvældende arbejdsmængde ikke vil være i stand til at udføre de matrikulære arbejder inden for en efter forholdene rimelig tid.

Til § 5.

Der har i de senere år været en stigende tendens til, at praktiserende landinspektører ved siden af deres virksomhed **har** været interesseret i køb og salg af udstykningsarealer for egen regning, og der har været tilløb til, at større private udstykningsforetagender ville ar.tage egne lønnede landinspektører til at udføre de matrikulære arbejder, som

foretagendet skulle have udført. Endvidere sker det, at kommunale institutioner uden eget matrikelvæsen antager landinspektører som medarbejdere i den tekniske forvaltning.

Betydningen af, at praktiserende landinspektører ikke er afhængige af parterne, har altid været anerkendt, og ved de i den foreslåede paragraf fastlagte habilitetskrav skabes sikkerhed for, at matrikulært arbejde ikke kan udføres i en landinspektørvirksomhed, når en af de i virksomheden beskæftigede landinspektører med beskikkelse er part i sagen, eller har et sådant forhold til sagens parter, at han må anses for at være inhabil.

Afgørelser i henhold til stk. 2 kan indbringes for domstolene.

Til § 6.

Da landinspektører i henhold til udstykningsloven er eneberettigede til at forestå udførelsen af matrikulære arbejder, bestemmes det i stk. 1, at landbrugsministeren under visse omstændigheder kan pålægge en landinspektør udførelsen af et sådant arbejde. Det er ikke hensigten, at landbrugsministeriet skal indestå for betalingen, selv om landbrugsministeren formelt er rekvirent. Det bestemmes derfor i stk. 2, at landinspektøren kan forlange et beløb deponeret forud for arbejdets udførelse.

Til § 7.

Landinspektørbeskikkelsen forpligter indehaveren til at overholde de forskrifter for matrikulært arbejde, som landbrugsministeren giver.

Landinspektører med beskikkelse kan efter reglerne i § 1, stk. 3, i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949 om udførelse af arbejder ved udstykning o. lign. lade en landinspektør uden beskikkelse, jfr. herved lovforslagets § 1, stk. 2, pkt. 4, eller en anden medhjælp deltage i udførelsen af matrikulært arbejde, men den beskikkede landinspektør, der forestår arbejdet, fritages ikke derved for det med arbejdets udførelse forbundne ansvar.

Til § 8.

Ved overtrædelse af lovforslagets § 4, stk. 1, ved undladelse af at efterkomme et i medfør af lovforslagets § 6, stk. 1, meddelt pålæg eller ved grovere overtrædelse af lovforslagets § 7 vil bestemmelserne i borgerlig straffelovs §§ henholdsvis 131, 156 og 157 kunne bringes i anvendelse.

Mindre alvorlige overtrædelser af lovforslagets § 7 påregnes at kunne afgøres under en disciplinarsag for landinspektørnævnet.

Til § 9.

Medens der i de sønderjyske landsdele, staden København og Frederiksberg kommune, hvor det matrikulære arbejde udføres af tjenestemænd, af vedkommende matrikelmyndighed føres kontrol med arbejdets udførelse og med de medvirkende landinspektører, er noget tilsvarende ikke tilfældet, hvor matrikulært arbejde er privat erhverv. Under indtryk af land inspektørernes forøgede ansvar, har man derfor ment det rigtigt at foreslå, at der indføres en offentligretlig disciplinarordning med en disciplinarm yndighed (landinspektørnævnet), der kan skride ind mod praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse for eventuel forsømmelighed over for klienter eller myndigheder og for upålideligt landinspektørarbejde.

Ved nævnets sammenssitning er der bl. a. taget hensyn til karakteren af de sager, nævnet forventes hovedsagelig at komme til at beskæftige sig med.

Til § 10.

Ved den foreslåede paragrafs stk. 1 fastlægges landinspektørnævnets myndighedsområde til at omfatte praktiserende landinspektører og deres assistenter med beskikkelse, jfr. dog lovforslagets § 14.

Nævnet kan rejse sag på begæring eller på eget in itiativ.

Pålagte bøder, der i henhold til borgerlig straffelovs § 52, stk. 3, jfr. samme lovs § 2, kan inddrives ved udpantning, tilfalder statskassen.

Til § 11.

I den foreslåede paragraf gives der adgang til og regler for opnåelse af domstolsprøvelse af landinspektørnævnets afgørelser i henhold til forslagets § 10, stk. 2.

Til § 12.

1 den foreslåede paragraf gives der regler for landinspektørnævnets behandling af ansøgninger om ophævelse af en frakendelse i henhold til forslagets § 10, stk. 2, samt regler for adgangen til eventuel domstolsprøvelse.

Til § 14.

Da do landinspektører, der kan tænkes at få saglig tilladelse i henhold ti 1 forslagets § 4, stk. 2 og 4, vil have ansættelses- og beskæftigelsesforhold, der indbyrdes kan være meget forskellige og samtidig meget afvigende fra de forhold, de praktiserende landinspektører og landinspektørassistenterne har, må anvendelsen af den foreslåede paragrafs bestemmelser gives den tillempning, som forholdene i de enkelte tilfælde nødvendiggør.

BILAG

BYGGE-SOCIETETET FOR DANMARK Bilag I.

Odense, den 6. november 1961.

Landbrugsministeriet, Havnegade 23, København K.

Herved beder vi landbrugsministeriet overveje en ændring, således at den i landbrugsministeriets bekendtgørelse af 24. september 1949, kapitel 17, § 52, 2. stk., punkt e, fastsatte værdigrænse, 500 kr. for skelforandringsarealer forhøjes passende. — Det er i praksis indlysende, at vi med den meget store værdistigning, der er konstateret over det ganske land, ikke længere bør have en begrænsning, der er så forældet, jeg beder landbrugsministeriet tage spørgsmålet op til velvillig overvejelse og beslutning, fra Societetets side foreslås en forhøjelse af den nævnte grænse til 1.500 kr.

Med venlig hilsen

Gustav Larsen.

AMTSRAADSFORENINGEN I DANMARK Bilag II.

Den 22. juni 1961.

Hr. direktør V. E. Pedersen, Havnegade 23, V.

Som det vil være hr. direktøren bekendt skal i henhold til § 5, stk. 5, i byggelov af 10. juni 1960 med enkelte undtagelser andragender om udstykninger m. v. i områder uden kommunal bygningsmyndighed forelægges amtsrådet, der i medfør af samme paragrafs stk. 2, kan meddele forbud mod udstykninger til sommerhusbebyggelse eller udstykninger m. v., som vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling.

Fra en del amtsråd har amtsrådsforeningen modtaget henvendelser angående de nuværende skemaer til ansøgning om udstykning, idet de pågældende amtsråd anfører, at der i disse skemaer normalt savnes tilstrækkelige oplysninger til, at rådet kan tage stilling til fornævnte spørgsmål; således savnes der navnlig oplysninger fra ansøgeren om, hvortil det udstykkede areal agtes anvendt, herunder om det er til opførelse af sommerhus- eller helårsbeboelse og i sidstnævnte fald om det drejer sig om fritliggende småhuse af den i lovens § 2, stk. 6, b eller c, omhandlede art, om tofamiliehuse eller erhvervsbyggeri. Endvidere savnes der en motiveret udtalelse fra sognerådet om dettes stilling til de nævnte spørgsmål og i øvrigt ofte en redegørelse eller plan om forholdene på stedet.

Da amtsrådsforeningen er bekendt med, at der skal udarbejdes nye skemaer til ansøgninger om udstykning, tillader man sig at henlede opmærksomheden på de således rejste spørgsmål og skal henstille til ministeriet at tage disse i betragtning under overvejelserne om de nye skemaers form, således at disse også kommer til at indeholde de oplysninger, der har interesse for amtsrådene.

Man skal sluttelig henstille, om der er mulighed for, at amtsrådsforeningen kunne få lejlighed til at blive bekendt med sådanne skemaer, forinden der træffes beslutning om deres endelige form og indhold.

P. F. V.

Waage Christensen.

Bilag III.

VEJLEDNING

FOR

PRAKTISERENDE LANDINSPEKTØRER

VEDRØRENDE EKSPEDITION AF SAGER OM UDSTYKNING OG LIGNENDE

(HERTIL HØRER 8 BILAG)

DEN DANSKE LANDINSPEKTØRFORENING
MAJ 1962

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

Den fremtidige ordning . . . 47
De kommunale myndigheder . . . 47
Landinspektørerne . . . 47
Den midlertidige ordning . . . 48
Kommissionens forhandlinger . . . 48
Landinspektørforeningens forhandlinger . . . 49
Udstykningssagers ekspedition . . . 49
Stjernehøring . . . 50
Sagernes videre ekspedition . . . 52
De forskellige lovområder . . . 53
Landsbyggeloven . . . 53
Bestemmelser om afstande m. m. . . . 53
Bestemmelser vedrørende vejforhold . . . 54
Bestemmelser om særlige forhold . . . 55
Ekspedition af udstykningsandragender . . . 56
Afløbsforhold og drikkevandsforsyning . . . 56
Bestemmelsernes hovedtræk . . . 57
Ekspedition af udstykningsandragender . . . 57
Vejbestyrelsesloven . . . 58
Ekspedition af udstykningsandragender . . . 58
Byplanloven og byreguleringsloven . . . 59
Ekspedition af udstykningsandragender . . . 59
Skovlovgivningen . . . 59
Ekspedition af udstykningsandragender . . . 60
Naturfredningsloven og sandflugtsloven . . . 60
Naturfredningsloven . . . 60
Sandflugtsloven . . . 63
Ekspedition af udstykningsandragender . . . 64

UNDERBILAG

1. Bemyndigelseserklæring . . . 65
2. Høringsskema til amtsvej inspektorat . . . 67
3. Høringsskema til fredningsnævn, -planudvalg og sandflugtskommission . . . 69
4. Høringsskema til byudviklingsudvalg, skovmyndigheder og andre myndigheder . . . 72
5. Foreløbig skematisk redegørelse . . . 73
6. Fremsendelsesskema **til** amtsrådet . . . 74
7. Høringsskema til sundhedskommissionen . . . 75
8. Skema til landinspektørerklæring angående naturfredningsloven og sandflugtsloven 77

Vejledningen er udarbejdet af Den danske Landinspektørforening efter drøftelse med landbrugsministeriet, boligministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, ministeriet for kulturelle anliggender og sundhedsstyrelsen og efter indgåede aftaler med Amtsrådsforeningen i Danmark, Amtsvej inspektørforeningen og Foreningen af Naturfredningsformænd i Danmark.

Indhold.

Vejledningen vedrører specielt forholdene mellem landinspektørerne og de offentlige myndigheder med hensyn til udstykningssagers ekspedition. Ved udstykningssager forstås i det følgende også sager om omdeling og skelforandring. Til orientering gives først en redegørelse for *den fremtidige ordning*, således som den for tiden overvejes i matrikelkommissionen, og derefter redegøres for *den midlertidige ordning*, der ønskes gennemført snarest muligt. I tilslutning hertil er givet en redegørelse for de bestemmelser i den nyeste lovgivning: landsbyggelov, naturfredningslov og sandflugtslov, der har særlig interesse ved udstykning. Endvidere er medtaget vejledning i relation til visse bestemmelser i vej- og skovlovgivningen.

Den fremtidige ordning.

Som det vil være landinspektørerne bekendt, arbejder den i 1959 nedsatte matrikelkommission med forslag til en forenkling af udstykningssagernes ekspedition med det formål at modvirke, at den stigende offentlige kontrol med disse sager forøger ekspeditionstiden væsentligt.

I kommissionen er udkast til en ændring af udstykningsloven og til en lov om landinspektørvirksomhed under udarbejdelse. Kommissionens overvejelser går i korte træk ud på følgende:

De kommunale myndigheder.

Pligten for de kommunale myndigheder til at føre kontrol med, at der ikke ved. udstykning opstår forhold i strid med bestemmelser i bygge- og vejlovgivning skærpes på den måde, at kommunalbestyrelsen i enhver sag om udstykning skal afgive erklæring over for matrikeldirektoratet om, hvorvidt sagen er godkendt i henseende til bestemmelserne i landsbyggelov, vej bestyrelseslov, byplanlov og byreguleringslov. I de tilfælde, hvor amtsrådet er bygningsmyndighed eller vejbestyrelse, skal amtsrådet på lignende måde afgive erklæring. Forinden sådanne godkendelseserklæringer afgives over udstykningssager, må betingelser, som de kommunale myndigheder stiller for godkendelse af sagerne, være opfyldt, medmindre betingelserne er af matrikulær art og kun kan sikres opfyldt ved, at der af matrikeldirektoratet meddeles betinget approbation på udstykningen. Det materiale, der af landinspektøren forelægges de kommunale myndigheder, bør så vidt muligt være så fyldestgørende, at disse myndigheder på grundlag heraf umiddelbart kan træffe afgørelse i sagerne.

Landinspektørerne.

„Samlecentral".

Landinspektøren får pligt til at sørge for, at alle fornødne erklæringer fra de myndigheder, som forestår administrationen af

la tidsbyggeloven,
vej bestyrelsesloven,
byplanloven,
byreguleringsloven,
skovloven,
naturfredningsloven og
sandflugtsloven,

foreligger, inden sager om udstykning indsendes til matrikeldirektoratet, og endvidere til at sørge for, at forhold eller betingelser (bortset fra betingelser af matrikulær art), der anføres i erklæringerne, er ordnet, inden sagerne indsendes.

Erklæring i relation til naturfrednings- og sandflugtslov.

Det er hensigten, at landbrugsministeriet fremtidig skal føre kontrol med, at be-

stemmeiserne i naturfrednings- og sandflugtsloven er overholdt ved udstykning. Til brug for landbrugsministeriet skal landinspektøren i enhver sag om udstykning afgive en særlig erklæring om forholdet til disse love, og endvidere skal han indhente eventuelt fornødne erklæringer fra klit- og fredningsmyndigheder. Kommunalbestyrelserne tænkes samtidig fritaget for den nugældende pligt til ved udstykning at afgive erklæring om overholdelse af bestemmelserne i naturfredningsloven.

Parcellernes anvendelse.

Spørgsmålet om muligheden for at anvende parcellerne på den af parterne ønskede måde bør løses i forbindelse med udstykningen. Parterne må have vejledning af landinspektøren, således at udstykning ikke søges foretaget til formål, der ikke kan godkendes af vedkommende offentlige myndighed, jfr. § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 424 af 24. september 1949. De stedlige myndigheder, som skal erklære sig over udstykningssager, må ligesom matrikeldirektoratet have oplysning om anvendelsen af parcellerne for at kunne tage stilling til sagerne, jfr. § 31, stk. 4, og § 71, stk. 4, i samme bekendtgørelse.

Matrikelkommissionen arbejder med forslag om en skærpelse af udstykningsloven i henseende til spørgsmålet om hjemmel til at nægte udstykning til en anvendelse, der vil være i strid med gældende lovbestemmelser.

Landinspektørlo v.

Da den foran skitserede ordning vil medføre et øget ansvar for landinspektøren i hans forhold til klienter og myndigheder, overvejer kommissionen at foreslå, at der oprettes et landinspektørsamfund og et landinspektørråd. Rådet skal tage sig af sager, hvor der klages over landinspektøren, og rådet skal have myndighed til at skride ind over for landinspektøren i tilfælde, hvor klage er berettiget. Endvidere vil kommissionen foreslå, at der ydes landinspektørerne betaling af statskassen for en del af det merarbejde og større ansvar, ordningen vil medføre for landinspektørerne. Betalingen herfor skal indgå i en fond, hvis midler skal anvendes til løn og pension m. v. for samfundets medlemmer, jfr. det af landinspektørforeningen vedtagne forslag til strukturændring.

Den midlertidige ordning.

Kommissionens forhandlinger.

Når visse dele af den foran skitserede ordning nu søges indført, forinden kommissionen har afsluttet sine overvejelser, er årsagen den, at en koordination af udstykningssagernes behandling på det stedlige plan trænger sig stærkt på, og at man nærer ængstelse for, at en ensartet behandling af udstykningssagerne ikke vil kunne opnås, såfremt forskellige ekspeditionsformer fastlægges af de offentlige myndigheder rundt omkring i landet. Forholdet er, at flere amtsråd allerede har udarbejdet skemaer, som skal udfyldes af landinspektørerne, og hvori der stilles krav om oplysninger af forskellig art, herunder også oplysninger, som allerede er foreskrevet i de til en udstykningssag hørende dokumenter. De krav, som stilles af de enkelte amtsråd, er varierende.

På samme måde er de krav, som stilles af andre offentlige myndigheder, såsom fredningsnævn, fredningsplanudvalg og amtsvej inspektorater, også varierende fra sted til sted. Endvidere er der store forskelle med hensyn til, hvorledes sagerne ekspederes mellem landinspektør og myndigheder, idet flere myndigheder ønsker oplysning om de andre stedlige myndigheders stilling til sagerne, inden de selv mener at kunne afgive erklæring, hvorved sagernes ekspedition forsinkes væsentligt.

En række af de oplysninger, som de offentlige myndigheder har brug for, og som i dag gives dem under mange forskellige former, er imidlertid så nær sammenfaldende, at tanken om udarbejdelse af ensartede regler er nærliggende.

I et forsøg på at skabe en koordination og en for hele landet gældende ordning, hvori landinspektøren kan bevare en central stilling i udstykningsspørgsmål, har matrikelkommissionen taget initiativet til en række forhandlinger om disse spørgsmål med repræsentanter for landinspektørforeningen og forskellige interesserede myndigheder, og man er her nået til enighed om, at man bør søge en midlertidig ordning gennemført snarest muligt, idet man i modsat fald må frygte, at mulighederne for at opnå ensartede regler ellers forspildes. Det kan således nævnes, at adskillige amtsråd kun har udsat udarbejdelsen af særlige ekspe-

ditionsregler for udstykningssager under hensyn til, at ensartede regler var under udarbejdelse. Der er ligeledes opnået enighed om, at man ved udformningen af den midlertidige ordning bør søge at nærme sig den endelige ordning så meget som muligt.

Den ekspeditionsform for udstykningssagerne, som allerede søges indført nu, går i hovedtrækkene ud på følgende:

at landinspektøren påtager sig at virke som „samlecentral", d. v. s., at han sørger for at indhente de fornødne erklæringer fra de forskellige myndigheder, inden sagerne indsendes til landbrugsministeriet,

at han så vidt muligt betjener sig af „stjernehøring" d. v. s. retter samtidige forespørgsler til de forskellige myndigheder,

at han anvender ensartede ansøgnings- og oplysningsskemaer i sagerne, jfr. nedenfor.

Landinspektør foreningens forhandlinger.

Landinspektørforeningens bestyrelse har tilsluttet sig, at de ændrede ekspeditionsformer søges indført nu, og har ved direkte forhandlinger med amtsrådsforeningen, amtsvej inspektørforeningen og fredningsdommernes forening nu opnået aftaler om ensartede ekspeditionsformer med dertil hørende særlige skemaer til brug ved udstykningssagernes forelæggelse for amtsråd, amtsvej ininspektorater og fredningsnævn.

Det henstilles til landinspektørerne, at de så vidt muligt følger reglerne i denne vejledning, da dette er af største betydning for den fremtidige ordnings gennemførelse. Tiden indtil den midlertidige ordning afløses af den endelige ordning, må betragtes som en prøvetid, hvorved bemærkes, at der ved den endelige ordnings fastlæggelse vil kunne tages hensyn til de erfaringer, som nu indhøstes, således at ændringer kan foretages i de her opstillede regler på de punkter, hvor disse måtte vise sig at være uhensigtsmæssige.

Udstykningssagers ekspedition.

Skematisk oversigt.

De forskellige stadier i en udstykningssags behandling kan anskueliggøres ved følgende skematiske opstilling:

A. Sagernes forberedelse.
   1. Aftaler mellem rekvirent og landinspektør.
   2. Undersøgelser vedrørende udstykningens afhængighed af:
      a. Udstykningslov,
      b. Landbrugslov m. v.,
      c. Landsbyggelov (bygningsreglement og bygningsvedtægt) eller eventuelt ældre byggelovgivning (bygningsreglement),
      d. Vejbestyrelseslov,
      e. Byplanlov (byplan og så vidt muligt dispositionsplan),
      f. Byreguleringslov,
      g. Skovlov,
      h. Naturfredningslov (fredningsplan),
      i. Sandflugtslov,
      k. Parcelsalgslov,
      1. Sundhedsvedtægt,
      m. Servitutter (private og offentlige).
   3. Eventuelle tilladelser eller dispensationer søges. Stjernehøring anvendes så vidt muligt.

B. Sagernes udfærdigelse.
   4. Parcellernes opmåling og afmærkning.
   5. Foreskrevne udstykningsdokumenter udfærdiges eller fremskaffes.

C. Sagernes fremsendelse.

Kommunalbestyrelsen er bygningsmyndighed.

6. Kommunalbestyrelse.
7. Landinspektør.
8. Landbrugsministeriet.

Amtsrådet er bygningsmyndighed.

6. Kommunalbestyrelse.
7. Amtsråd.
8. Landinspektør.
9. Landbrugsministeriet.

Undersøgelse af lovbestemmelser m. v.

Landinspektøren bør straks ved sagens påbegyndelse for at kunne råde parterne og tilrettelægge sagens ekspedition undersøge, hvilke bestemmelser i gældende love og vedtægter m. v., der kan være af betydning for spørgsmålet om den ønskede udstyknings gennemførlighed.

Forholdet til sagens parter.

Det tilrådes landinspektøren at give parterne omhyggelig vejledning om de forhold, som i det givne tilfælde kan være til hinder

for den ønskede udstykning eller den påtænkte anvendelse, jfr. herved hvad der er anført senere i vejledningen under de enkelte lovområder. Samtidig bør landinspektøren gøre parterne opmærksom på risikoen ved at træffe nogen dispositioner med hensyn til bebyggelse o. lign., inden approbation på udstykningen foreligger. Herudover bemærkes, at parterne bør gøres bekendt med de byrder, en eventuel kloakering af området vil medføre. Det er tilrådeligt at oplyse parterne om, at ekspeditionstiden kan blive lang, og det må endvidere med henblik på eventuelle påfølgende sager om ændret og ulovlig anvendelse af parcellerne anbefales at lade parterne underskrive en erklæring om, hvilken anvendelse de agter at gøre af parcellerne. Foreningen har udarbejdet en ny blanket til bemyndigelseserklæring, hvori der er afsat plads til erklæring om disse forhold (se vedhæftede bilag]).

Undersøgelse af servitutter m. v.

Det tilrådes, at landinspektøren ved sagens påbegyndelse foretager undersøgelse i tingbogen med hensyn til, hvilke offentlige og private servitutter der hviler på den pågældende ejendom, og at han foretager fornøden undersøgelse af tilhørende tingbogsakter. Det kan i denne forbindelse nævnes, at amtsrådene ved behandlingen af udstykningsandragender ønsker erklæring fra landinspektøren om private byggeservitutter af hensyn til bestemmelserne i byggelovens § 4, jfr. senere under afsnittet „Landsbyggeloven".

Stjernehøring.

Definition.

Ved stjernehøring forstås som nævnt et høringssystem, hvor landinspektøren, inden sagen forelægges kommunalbestyrelsen i henhold til udstykningslovens § 8 og eventuelt amtsrådet i henhold til landsbyggelovens § 5, stk. 5, fremsender samtidige forespørgsler til de andre offentlige myndigheder, som efter sagens art skal have denne forelagt til erklæring.

Skemaer til brug ved forelæggelse af sager.

Til brug ved forelæggelse af udstykningssager for forskellige myndigheder i stjernehøring er udarbejdet forskellige skemaer —• bilag 2, 3, 4 og 7 — der anvendes således:

bilag 2 ved høring af amtsvej inspektorater,
bilag 3 a ved høring af fredningsnævn,
bilag 3 b ved høring af fredningsplanudvalg,
bilag 3 c ved høring af sandflugtskommissioner,
bilag 4 ved høring af byudviklingsudvalg, skovmyndigheder og andre,
bilag 7 ved høring af sundhedskommissioner.

Den første del af disse skemaer er enslydende, og nedenfor skal knyttes nærmere kommentarer til denne enslydende del af skemaerne, medens de særlige forhold i anden del af skemaerne (bilag 2, 3 og 7) omtales nærmere i forbindelse med afsnittene om vejbestyrelseslov, naturfrednings- og sandflugtslov samt afsnittet om afløbsforhold og drikkevandsforsyning, ligesom der omtales, hvilke særlige bilag der efter de trufne aftaler bør medfølge ved sagernes forelæggelse for de pågældende myndigheder.

Oplysning om,, hvilke myndigheder sagen forelægges.

I skemaernes første del er angivet plads til oplysning om, hvilke andre myndigheder sagen samtidig er forelagt. Når de myndigheder, som har deltaget i forhandlingerne, har kunnet tilslutte sig princippet stjernehøring, har denne tilslutning været betinget af, at det ved forespørgslernes fremsendelse oplyses, til hvilke andre myndigheder sagen samtidig er fremsendt, således at de forskellige myndigheder „med sagen på bordet" kan drøfte denne, eventuelt ved anvendelse af telefonen.

Landinspektør ens journal nummer.

I skemaerne er afsat plads til angivelse af landinspektørens journal nummer. I denne forbindelse bemærkes, at en række myndigheder har henstillet, at landinspektørerne forsyner hver enkelt sag med særskilt journal nummer og anfører dette journal nummer på alle sagens bilag: ansøgninger, kort, måleblade og erklæringer m. v. Særlig betydning har dette, hvor en bestemt ejendom udstykkes ved en række fortløbende udstykningssager, idet ejendommens matr. nr. da ikke er tilstrækkeligt til identifikation af den enkelte sag. Det kan i denne forbindelse oplyses, at der på alle skrivelser, som udgår fra matrikeldirektoratet vedrørende approbation på udstykning, fremtidig vil blive anført landinspektørens navn og journal nummer.

I øvrigt bør ansøgninger og skrivelser fra landinspektører foruden med navn og journal nummer altid være forsynet med firmaets telefonnummer.

Generelle høringsbilag.

1 skemaernes første del angives, hvilke bilag der medfølger. Man har søgt at udskille de oplysninger, som er nødvendige for alle de stedlige myndigheder, således at disse oplysninger kan gives i ensartede opstillinger, der i genpart medfølger ved stjernehøringen. Herved opnås, at landinspektøren ikke skal anføre de samme oplysninger i en række forskellige skemaer og tillige, at de forskellige myndigheder kan bedømme sagen på et ensartet grundlag.

Af oplysninger, som er nødvendige for størsteparten af de myndigheder, som skal have sager om udstykning forelagt til erklæring, kan nævnes oplysning om parcellernes beliggenhed, antal, omtrentlige størrelse og tilsigtede anvendelse samt om sælgers og købers navne, stillinger og adresser.

Foreløbig skematisk redegørelse.

Det anbefales, at alle de nævnte oplysninger — bortset fra oplysning om parcellernes beliggenhed — anføres i en foreløbig skematisk redegørelse.

Foreningen har udarbejdet en blanket til dette formål (bilag 5). Genpart af denne blanket i udfyldt stand bør almindeligvis medsendes som bilag ved stjernehøring, jfr. de nærmere regler nedenfor under afsnittene om de enkelte lovområder.

Ved sagens endelige ekspedition anføres i den skematiske redegørelse de samme oplysninger om navne, anvendelse m. v.

Ved angivelse af oplysninger om parcellernes anvendelse bør landinspektøren have opmærksomheden henvendt på, hvilke oplysninger der er nødvendige for myndighederne ved sagens bedømmelse, jfr. f. eks. bestemmelserne i byggelovens § 2, stk. 6 og 7, naturfredningslovens §§ 22 og 25 og byreguleringslovens § 9. Se i øvrigt landbrugsministeriets cirkulære af 6. februar 1962 til samtlige landinspektører.

Hjørnerids.

Oplysninger om parcellernes beliggenhed gives i et andet generelt høringsbilag, nemlig hjørneridset. Den overvejende del af de stedlige myndigheder ønsker oplysning om parcellernes beliggenhed givet i form af et sådant hjørnerids i 1:20.000 eller 1:25.000, jfr. de nærmere regler nedenfor under afsnittene om de enkelte lovområder.

Ved et hjørnerids forstås et rids på en kalke, der er sat i bestemmende forbindelse med G.I.s målebordsblade ved, at der på kalken er angivet et af hjørnerne af det pågældende målebordsblads indramning samt bladets nummer. Ridset bør udfærdiges, så det viser den rette beliggenhed og form af parceller, veje og bygninger m. m. i den udstrækning, det har betydning for sagen, og bør altså ikke være en simpel markering af området. Det anbefales, at man angiver enkelte skarpt definerede og karakteristiske terrængenstande på ridset til brug ved dettes orientering på målebordsbladet.

Afvigelser fra stjernehøring.

Fra dette principielle stjernehøringssystem kan der selvsagt blive mange afvigelser. Således må det tilrådes, at særlig tvivlsomme sager om tilladelser eller dispensationer som f. eks. tilladelser til at etablere overkørsel til en adgangsbegrænset offentlig vej eller dispensation fra forbudet mod bebyggelse inden for strandbyggelinier fremsendes straks ved sagens begyndelse, inden stjernehøringen påbegyndes. Ved senere stjernehøring må der være oplysning om, hvilke myndigheder der på denne måde har haft sagen forelagt, eventuelt bør genpart af de indhentede erklæringer vedlægges.

Fornyede forelæggelser.

Der kan herudover blive tale om, at en sag, som ved stjernehøring er forelagt en myndighed, må forelægges den samme myndighed igen på et senere tidspunkt af hensyn til kontrol med opfyldelse af betingelser, der er stillet for tilladelse eller dispensation eller af anden årsag. Hvis en af de myndigheder, som høres samtidig, stiller krav, som bevirker ændringer i den planlagte udstykning, må også de øvrige myndigheder have sagen forelagt igen på det fornyede grundlag, medmindre ændringerne er ganske uvæsentlige i relation til de forhold, som henhører under den pågældende myndigheds administrationsområde.

Større samlede udstykninger.

Ganske særlige forhold gør sig gældende, når der er tale om større samlede udstykninger. I sådanne tilfælde kan stjernehøring anvendes ved forelæggelse af udstykningsplaner for de vedkommende myndigheder i den udstrækning, det skønnes formålstjenligt, men sagerne vil formentlig ofte kræve nærmere forhandling med de interesserede myndigheder. Landinspektørforeningen har på dette punkt opnået aftaler med amtsrådsforeningen, amtsvej inspektørforeningen, fredningsdommernes forening og sundhedsstyrelsen om, at når godkendelse af en udstykningsplan er opnået, behøver de påfølgende udstykningssager inden for det godkendte område ikke at forelægges på ny, såfremt sagerne er udarbejdet i overensstemmelse med udstykningsplanen. Ved sådanne udstykningssagers fremsendelse til kommunalbestyrelsen, amtsrådet og landbrugsministeriet vedlægges afskrift af de givne tilladelser.

Sagernes videre ekspedition.

Fremsendelse til kommunalbestyrelsen.

Når alle erklæringer i stj ernehøringen foreligger i form af godkendelser fra de pågældende myndigheder, sendes sagen til kommunalbestyrelsen bilagt de indhentede erklæringer. I det nye grønne skema, der er udsendt af landbrugsministeriet med cirkulærerne af 6. februar 1962, er afsat plads til landinspektørens eventuelle oplysninger til støtte for kommunalbestyrelsen ved dennes afgivelse af erklæring i henhold til udstykningslovens § 8. Det anbefales, at man bl. a. bruger denne plads til at henvise til de bilagte erkla3ringer vedrørende de forhold i skemaet, som erklæringerne vedrører.

Når kommunalbestyrelsen har afgivet erklæring i sagen, tilbagesendes denne til landinspektøren, medmindre den af kommunalbestyrelsen skal forelægges amtsrådet som bygningsmyndighed i henhold til landsbyggelovens § 5, stk. 5, jfr. nedenfor.

Fremsendelse til amtsrådet.

I områder, hvor amtsrådet er bygningsmyndighed, må udstykningssager ved fremsendelsen til kommunalbestyrelsen være vedlagt de særlige bilag til brug for amtsrådet, hvorom der er truffet aftale med amtsrådsforeningen, jfr. afsnittene om landsbyggeloven og om afløbsforhold og drikkevandsforsyning. Amtsrådet tilbagesender efter behandlingen sagen til landinspektøren med meddelelse om amtsrådets beslutning.

Landinspektøren som „samlecentral".

Inden udstykningssagen indsendes til landbrugsministeriet, påser landinspektøren, jfr. landbrugsministeriets cirkulære af 6. februar 1962, at der foreligger alle de fornødne erklæringer fra bygge-, vej-, klit- og fredningsmyndigheder, herunder eventuelt fornødne erklæringer fra overordnede myndigheder. Betingelser, der er stillet, må så vidt muligt være opfyldt inden indsendelsen.

Matrikeldirektoratet ønsker som hovedregel, at betingelser, der stilles af andre myndigheder, er opfyldt, inden sagerne indsendes, således at betinget approbation kun skal gives i tilfælde, hvor der stilles krav af matrikulær art, som f. eks. om sammenlægning med anden ejendom eller om pålæggelse af landbrugsforpligtelse el. lign., og kun for så vidt opfyldelsen af disse krav ikke vil kunne sikres på anden vis.

Indsendelse til matrikeldirektoratet.

Selv om den midlertidige ordning ikke i sig selv indebærer, at der til matrikeldirektoratet skal indsendes andre oplysninger eller erklæringer end de, som allerede er foreskrevet ved ministerielle love, bekendtgørelser og cirkulærer, henstilles det, at de indhentede erklæringer i den udstrækning, landinspektøren skønner det nødvendigt, medsendes til direktoratet, da det er af væsentlig betydning for sagernes hurtige ekspedition, at de er oplyst på fyldig og tilstrækkelig måde.

Sagerne om udstykning, som ikke skønnes at være tilstrækkelig oplyst, eller hvori der mangler fornødne erklæringer om tilladelse eller dispensation m. v., vil i henhold til bestemmelserne i nævnte cirkulære af 6. februar 1962 fremtidig af matrikeldirektoratet blive tilbagesendt vedkommende landinspektør, som da må sørge for at indhente de manglende oplysninger eller erklæringer.

De forskellige lovområder.

Landsbyggeloven.

Gældende forskrifter.

Lov nr. 246 af 10. juni 1960 „Byggelov for købstæderne og landet".

Bygningsreglementet for købstæderne og landet af 1. marts 1961 (med tillæg 1 af 30. oktober 1961).

De kommunale bygningsvedtægter i medfør af landsbyggeloven.

Amtsrådenes administrationsvedtægter i medfør af landsbyggeloven.

Boligministeriets cirkulære af 6. februar 1961 om landsbyggeloven.

Lovens ikrafttræden.

Landsbyggeloven trådte i kraft den 1. april 1961 i alle kommuner, der ikke har fået udsættelse for at tilvejebringe en bygningsvedtægt. Senest 1. april 1963 skal loven være trådt i kraft i alle kommuner. I denne overgangsperiode er der 3 forskellige stadier:

1) Kommunen har ikke ønsket at tilvejebringe en bygningsvedtægt, og landsbyggeloven er trådt i kraft med amtsrådet som bygningsmyndighed (godt halvdelen af landkommunerne). I disse kommuner kan af vedkommende amtsråd være truffet beslutning om udvidet anvendelse af byggelovgivningen.
2) Kommunen har fået udsættelse, men en ny bygningsvedtægt er endnu ikke stadfæstet. (Hvis kommunen har et ældre bygningsreglement, fungerer bygningskommissionen foreløbig. Har kommunen ikke hidtil haft noget bygningsreglement, er der ingen bygningsmyndighed, og af byggeforskrifter gælder stort set kun brandpolitiloven for landet af 1926 og sundhedsvedtægten).
3) En bygningsvedtægt på grundlag af landsbyggeloven er stadfæstet og trådt i kraft, og dermed er også loven trådt i kraft. Kommunalbestyrelsen er nu bygningsmyndighed.

Bestemmelsernes hovedtræk.

Loven og bygningsreglementet indeholder det for hele landet (København og Frederiksberg undtaget) fælles stof, dog er bestemmelsernes anvendelse på jordbrugenes bygninger og småhuse på landet stærkt indskrænket, jfr. lovens § 2, stk. 6 og 7, § 19, stk. 1, og bygningsreglementets kap. 1.3-1.5; der kan dog være truffet beslutning om udvidet anvendelse af byggelovgivningen på disse bygninger. Loven giver rammen for de mere detaillerede bestemmelser i bygningsreglementet. Endvidere giver den rammen for de bestemmelser, der optages i de kommunale bygningsvedtægter, hvis indhold inden for denne ramme kan varieres efter de særlige lokale forhold.

Bestemmelser af særlig interesse ved udstykning.

Byggelovens hovedregler om udstykning findes i lovens § 5, stk. 1, og § 21, stk. 1.

Amtsrådet som bygningsmyndighed.

I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af amtsrådet, skal udstykningssager (bortset fra udstykning til selvstændigt jordbrug og udstykning, hvorved det udstykkede areal sammenlægges med anden ejendom) forelægges amtsrådet, jfr. lovens § 5. stk. 5. Bestemmelsen gælder ikke i områder, der er inddraget under byreguleringsloven. Under hensyn til lovens § 20, stk. 3 og 5, bør udstykning til bebyggelse i byudviklingsområder forelægges amtsrådet.

Amtsrådet kan i disse områder (altså kommuner uden bygningsvedtægt) meddele forbud mod udstykninger til sommerhusbebyggelse eller udstykninger, som vil komme i strid med en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling, jfr. lovens § 5, stk. 2. En tilsvarende adgang til at nedlægge forbud mod udstykninger i områder, hvor kommunalbestyrelsen er bygningsmyndighed (altså områder med bygningsvedtægt), tilkommer hverken amtsrådet eller kommunalbestyrelsen, men boligministeriet kan på begæring af kommunalbestyrelsen nedlægge forbud i medfør af byplanlovens § 9.

Bestemmelser om afstande m. m.

Ved udstykning er der en hel række bestemmelser om afstande, som kan være af betydning for landinspektøren, når han skal fastlægge **de** nye skel i forhold til veje og eksisterende bygninger, eller når han skal rådgive klienterne med hensyn til mulighederne for parcellernes bebyggelse.

Bortset fra de særlige bestemmelser om afstand fra vej midte i lovens § 19, stk. 3,

og §§ 23 og 24, jfr. nedenfor, vil afstandsbestemmelserne i byggeloven være at finde i lovens §§ 31 og 34. Disse bestemmelser finder ikke anvendelse på jordbrugenes bygninger og -- i områder, hvor amtsrådet er bygningsmyndighed — heller ikke på almindelige småhuse.

Byggelovens § 31, stk. 1.

Hovedreglen heri fastsætter, at al bebyggelse skal være fjernet mindst 2½ m fra naboskel. Denne hovedregel kan være fraveget enten i byplan eller i bygningsvedtægt i forbindelse med bestemmelser om særlige grundkredse eller byggeområder.

Hovedreglen suppleres med nogle bestemmelser i bygningsreglementets kap. 3.2, der bl. a. tillader, at garager, skure, udhuse og andre mindre bygninger under en vis størrelse placeres i skel. Endelig suppleres hovedreglen om 2½ m afstand af lovens § 31, stk. 3, hvorefter bygningsmyndigheden kan fravige hovedreglen på grundlag af en fælles bebyggelsesplan.

Byggelovens § 34.

Heri findes bestemmelser om bygningers relative højde- og afstandsforhold (de såkaldte højdegrænseplaner bl. a. i forhold til naboskel). For en- og tofamiliehuse er bestemmelserne erstattet af bygningsreglementets kap. 3.1, stk. 9. For byggeområder, fastlagt i en bygningsvedtægt, til blandet bebyggelse eller erhvervsbebyggelse kan lovens højdegrænseplaner være fraveget (lempet).

Brandmæssige byg ningsaf stande.

I bygningsreglementets kap. 3.3 findes de særlige af brandtekniske hensyn fastsatte bestemmelser om bygningers afstand fra naboskel. Hovedreglen her er, at bygninger af trækonstruktion med udvendig beklædning af træ eller andet brændbart materiale ikke må opføres nærmere naboskel end 4 m (undtagelse for mindre garager), og at bygninger med stråtag o. lign. skal holdes i en afstand af mindst 10 m fra naboskel. I bygningsreglementets kap. 6.1.3, stk. 1, bestemmes, at bygninger, der opføres nærmere naboskel end 2½ m, skal have brandvæg (undtagelse for mindre garager). De nævnte bestemmelser i bygningsreglementet gaMer for enhver bygning, altså også for jordbrugserhvervenes bygninger og for småhuse på landet.

M indsteg ru ndstør reiser.

Ud over bestemmelsen i udstykningslovens § 4, stk. 5, vil bestemmelser ommindstegrundstørrelser i områder, hvor byggeloven er trådt i kraft, kun være at finde i de kommunale bygningsvedtægter i forbindelse med de deri fastlagte byggeområder, jfr. lovens § 16, stk. 2. De vil altid findes for sommerhusområder, men i øvrigt vil sikkert kun få bygningsvedtægter indeholde sådanne mindstegrundstørrelser, og da kun for villa- eller industriområder.

Grundenes udnyttelsesgrader.

Bestemmelser herom findes i lovens § 33, jfr. § 29, og udbygges i bygningsreglementets kap. 2.1-2.4. Lovens udnyttelsesgrader kan være fraveget i en bygningsvedtægt eller i en byplan. Også en ældre byplans særlige udnyttelsesgrader vil gå forud for byggelovens eller bygningsvedtægtens, og det samme må antages som altovervejende hovedregel at gælde ældre byplaner, hvor den maksimale grundudnyttelse er udtrykt ved maksimal bebyggelsesgrad og maksimal bygnings- eller etagehøjde.

Byggelinier langs veje.

Lovens § 19, stk. 3, fastlægger en egentlig byggelinie for jordbrugenes bygninger og — hvor amtsrådet er bygningsmyndighed - tillige for almindelige småhuse på landet. Det er her fastsat, at bebyggelserne skal iagttage de byggelinier, som måtte være fastsat for den eller de veje, ved hvilke de er beliggende, og — hvis særlige byggelinier ikke er fastsat — at bebyggelserne skal være fjernet mindst 10 m fra midten af de pågældende veje (såvel offentlige som private).

Lovens § 24 handler ikke om egentlige byggelinier, men giver kommunalbestyrelsen adgang til i den enkelte byggesag at forlange bygninger holdt i 10 m (7½ m) afstand fra vej midte.

Bestemmelser vedrørende vejforhold.

De vigtigste bestemmelser om vejadgang samt om vejes udlæg og anlæg er at finde i byggelovens kap. 4. Disse bestemmelser

finder ikke anvendelse på udlæg og anlæg af veje, der alene betjener bebyggelser for jordbrugserhvervene eller — i områder, hvor amtsrådet er bygningsmyndighed — en bebyggelse, som alene består af almindelige småhuse, jfr. lovens § 2, stk. 6 og 7. For udstykning til bebyggelser af de her nævnte arter gælder med hensyn til vejforhold alene de førnævnte bestemmelser i lovens § 19, stk. 3.

Vejadgang.

Bestemmelserne om vejadgang ved udstykning i lovens § 21, stk. 1, vedrører kun udstykning til bebyggelse. Udstykning hertil må kun foretages, når de fremkommende parceller får adgang til en af bygningsmyndigheden til bebyggelse godkendt vej, og når parcellerne får facadelængder, som ligeledes kan godkendes af *bygningsmyndigheden.* Bestemmelserne gælder såvel for offentlige som for private veje.

Udlæg af veje.

Bestemmelserne om udlæg af veje i § 22 gælder derimod kun private veje. Der er her fastsat bestemmelse om, at ved udlæg af sådanne veje skal *kommunalbestyrelsen* godkende beliggenhed, retning og bredde samt tilslutning til tidligere godkendte veje. Dette gælder også for veje i områder, hvor amtsrådet udøver bygningsmyndigheden. I disse områder gælder imidlertid tillige bestemmelserne i § 20, stk. 5, hvorefter udlæg af nye veje med henblik på bebyggelse altid kræver amtsrådets godkendelse. Amtsrådet kan forbyde vejudlægget, hvis det skønnes at ville stride mod en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling. Der vil altid i bygningsvedtægterne være nærmere bestemmelser om vejbredder.

Hjørneafskæring.

Her skal blot gøres opmærksom på, at bestemmelsen i § 23, stk. 1, betyder en udvidelse i forhold til de ved vejbestyrelsesloven fastsatte regler om hjørneafskæring, idet der nu også er pligt til at foretage hjørneafskæring, når vej hjørnet dannes af 2 private veje.

Retningsplaner.

I byggelovens § 25 findes bestemmelse om retningsplaner. Retningsplaner er nærmest kombinerede udstyknings- og bebyggelsesplaner, der skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Under en retningsplan kan inddrages grundejere, der ikke er aktuelt interesserede i udstykningen, og der vil finde økonomisk udligning sted straks. Boligministeriet anbefaler at anvende retningsplaner i størst muligt omfang som en ofte lettere og bedre planlægningsform end byplanvedtægter.

Bestemmelser om særlige forhold.

Vandforsyning og vandafledning.

Bestemmelserne findes i byggelovens § 18 og omtales nedenfor. Amtsrådene forlanger i henhold til bestemmelserne i § 18 oplysning om, hvorledes disse forhold er ordnet.

Byggeservitutter.

I byggelovens § 4 findes bestemmelser om bygningsmyndighedernes ret til indgriben i spørgsmål om overholdelse, stiftelse, ophævelse eller forandring af byggeservitutter. Således kan der ikke længere hverken stiftes, ændres eller ophæves private byggeservitutter uden bygningsmyndighedens samtykke.

Sommerhusbebyggelse.

Byggelovens § 5, stk. 2, giver amtsrådet en ubegrænset adgang til at nedlægge forbud mod udstykninger til sommerhusbebyggelse i områder, hvor amtsrådet er bygningsmyndighed.

I områder, hvor bygningsmyndigheden udøves af kommunalbestyrelsen, kan i bygningsvedtægt fastlægges særlige sommerhusområder, jfr. byggelovens § 37, stk. 1. I disse områder vil i almindelighed kun kunne opføres dels sommerhuse (d. v. s. bebyggelse, der alene anvendes til beboelse i tidsrummet fra 1. april—30. september, jfr. kap. 13.1 i bygningsreglementet), dels jordbrugserhvervenes bygninger og dels efter særlig tilladelse fra kommualbestyrelsen sommerhoteller, butikker o. lign. Der må henvises til den enkelte bygningsvedtægts nærmere bestemmelser herom.

Sommerhuse kan inden for et sommerhusområde opføres efter de lempelige teknisk-konstruktive regler i bygningsreglementets kap. 13, og opførelsen kræver ingen dispensation, men kun — som enhver anden byg-

ning — en byggetilladelse fra kommunalbestyrelsen.

Uden for de udlagte sommerhusområder kan sommerhuse, der ikke opføres som helårshuse, kun opføres efter meddelt dispensation fra amtsrådet.

Opmærksomheden henledes på, at den omstændighed, at bebyggelse med et sommerhus sker i et i bygningsvedtægt fastlagt sommerhusområde, ikke fritager for pligten til at indhente de pågældende fredningsnævns samtykke. Derfor bør landinspektøren sikre sig fredningsnævnets godkendelse allerede ved udstykningen. Udstykning i et sådant i bygningsvedtægt fastlagt sommerhusområde må også forelægges vedkommende fredningsplanudvalg.

Ekspedition af udstykningsandragender.

I det område, hvor landinspektøren praktiserer, bør han være i besiddelse af amtsrådenes administrationsvedtægter og samtlige kommunale bygningsvedtægter. Oplysning om, hvem der udøver bygningsmyndigheden i en kommune, fås bedst ved henvendelse til det pågældende amtskontor. Det skal herved påpeges, at der indtil 1. april 1963 fra dag til dag sker ændringer med hensyn til, hvem bygningsmyndigheden påhviler.

Ved forhandling med amtsrådsforeningen er truffet aftale om, at udstykningssager, der af kommunalbestyrelsen videresendes til amtsrådet som bygningsmyndighed i henhold til byggelovens § 5, stk. 5, foruden at indeholde de almindeligt foreskrevne udstykningsdokumenter, herunder den af kommunalbestyrelsen udfyldte grønne erklæring og eventuelle erklæringer indhentet ved forudgående høring af andre myndigheder, skal være bilagt følgende dokumenter til brug for amtsrådet:

Det af landinspektøren udfyldte skema (bilag 6).

Genpart af foreløbig skematisk redegørelse.

Hjørnerids.

I visse tilfælde bilag 7 i udfyldt stand, jfr. side 57.

I tilfælde af udstykninger, hvorved der ville fremkomme forhold i strid med byggeloven, bygningsreglementet; eller en bygningsvedtægt, f. eks. m. h. t. afstandsforhold og udnyttelsesgrad, må ansøgning om amtsrådets dispensation fremsendes allerede som led i stjernehøringen ved anvendelse af bilag 4 eller eventuelt før stjernehøringen.

Dispensationsmyndigheden er :

a) i sognekommuner (uanset om der er bygningsvedtægt): amtsrådet.
b) i købstæder: boligministeriet.

Ved særlig tvivlsomme udstykninger, jfr. navnlig muligheder for amtsrådsforbud i medfør af byggelovens § 5 ved større eller samlede planlægninger, må det på samme måde tilrådes, at der rettes forespørgsel til amtsrådet på et tidligt tidspunkt.

Afløbsforhold og drikkevandsforsyning.

Gældende forskrifter.

Kommunernes sundhedsvedtægter.

Sundhedsstyrelsens cirkulære af 10. maj 1960.

Forholdet til landsbyggeloven.

Landsbyggelovens § 18 indskrænker sig til at forlange dels forsvarligt afløb for spildevand, regnvand, overfladevand og grundvand (stk. 1), dels forsvarlig og tilstrækkelig drikkevandsforsyning (stk. 4). Dette skal bygningsmyndigheden påse.

Herudover kommer de nærmere regler i den kommunale sundhedsvedtægt i betragtning, og byggelovens forlangende vil ikke være opfyldt, medmindre bestemmelserne i sundhedsvedtægten er opfyldt.

Forholdet mellem sundhedsvedtægter og cirkulæret af 10. maj 1960.

Landkommunernes sundhedsvedtægter indeholder for manges vedkommende et forbud mod at føre afløb fra wc eller latrin til sivebrønde, sivedræn og samlebrønde.

Dispensation fra sundhedsvedtægtens bestemmelser meddeles normalt af amt eller indenrigsministerium, men der er ved sundhedsstyrelsens cirkulære af 10. maj 1960 givet mulighed for, at indenrigsministeriet har kunnet stadfæste lempelser i forbudet, for så vidt angår afløb fra wc til sivedræn eller sivebrønd, således at dispensationsretten efter nærmere regler lægges hos den lokale sundhedskommission, hvorved denne ved dispensation fra forbudet mod afledning fra wc til sivebrønde eller -dræn skal iagttage nærmere i cirkulæret angivne minimumskrav.

Bestemmelsernes hovedtræk.

Afstandsbestemmelser.

De vigtigste afstandsbestemmelser er følgende:

I. *Hvor intet fællesvandværk findes,* kan sivebrønde, der modtager afløb fra wc, kun tillades ved enligt beliggende ejendomme på landet, *og kun såfremt afstanden fra sivebrøndsbund til højeste grundvandstand er mindst 2½* m *(ved sivedræn mindst 3 m).*

Afstand fra sivebrønd (uden tilløb fra wc) til private drikkevandsbrønde eller -borrmger: mindst 50 m.

Afstand fra sivebrønd (med tilløb fra wc) til private drikkevandsbrønde eller -boringer: mindst 75 m.

Afstand fra sivebrønd (med tilløb fra wc) til vandværksboringer: mindst 300 m.

II. *Hvor fællesvandværk findes,* og dette har erhvervet vandindvindingsret i medfør af lov om vandforsyningsanlæg af 1926., og hvor der for indvindingsoplandet er udstedt påbud vedrørende skadelig vandafledning, kan sivebrønde med tilløb fra wc tillades ved samlede bebyggelser.

a. Afstanden fra strandkanten *større end 750 m.*

Afstand fra sivebrønd til anden sivebrønd: mindst 75 m

Afstand fra sivebrønd til nærmeste vandværksboring: mindst 300 m

eller den større afstand, som en landvæsenskommission måtte have fastsat for vandværkets beskyttelseszone.

Afstanden fra sivebrøndsbund til højeste grundvandstand: mindst 2½ m

(ved sivedræn: mindst 3 m)

b. Afstanden fra strandkanten *mindre end 750 m:*

Afstanden fra sivebrønd til anden sivebrønd: mindst 25 m

Afstand fra sivebrønd til nærmeste vandværksboring: mindst 300 m

eller den større afstand, som en landvæsenskommission måtte have fastsat for vandværkets beskyttelseszone.

NB. Der må inden for bebyggelsen ikke forefindes private brønde eller boringer.

Tilladelser m. m.

Afløb til sivebrønde må kun indrettes med sundhedskommissionens tilladelse, der altid er midlertidig. Ved større samlede udstykninger er det sundhedsstyrelsens opfattelse (jfr. cirkulære af 10. maj 1960, side 4), at det må anses for mest hensigtsmæssigt, at der for sådanne bebyggelser søges gennemført en egentlig kloakering. En kloakering kan imidlertid ofte først gennemføres, når et område er helt bebygget. Det anbefales, at man ved sådanne større, samlede udstykninger søger at opnå en ordning med de lokale sundhedsmyndigheder (sundhedskommission og embedslæge) og bygningsmyndigheder, således at sivebrønde kan tillades, indtil f. eks. halvdelen af området er bebygget.

Hvor grundvandstanden ikke tillader etablering af sivebrønde med tilløb fra wc, vil der, indtil kloakering kan ske, kun være mulighed for at gennemføre en delvis bebyggelse, såfremt denne udstyres med tørklosetter. Såfremt spildevandsafledningen ved en udstykning ønskes baseret på sivebrønde — hvad enten disse kun skal modtage husspildevand eller tillige afløb fra wc — bør landinspektøren påse, at sundhedsvedtægtens afstandsbestemmelser kan overholdes ved den påtænkte anvendelse (bebyggelse af parcellerne).

Ekspedition af udstykningsandragender.

Amtsrådene forlanger i medfør af landsbyggelovens § 18 oplysning om afløbsforhold og drikkevandsforsyning, og til brug for amtsrådenes behandling af udstykningssagerne er derfor efter ønske fra amtsrådsforeningen udarbejdet et specielt skema (bilag 7), der skal anvendes, når amtsrådet er bygningsmyndighed, og hvor vandafledning skal ske til sivebrønde. Skemaet udfyldes af landinspektøren og fremsendes på et tidligt tidspunkt i sagen, eventuelt som led i stjernehøring til vedkommende embedsIa3ge, som foranlediger sundhedskommissionens bemærkninger indhentet. Embedslægen tilbagesender med sine bemærkninger skemaet til landinspektøren. Når skemaet

fremsendes til embedslægen, må det være bilagt følgende dokumenter til brug for sundhedsmyndighederne:

Genpart af foreløbig skematisk redegørelse (bilag 5).
Hjørnerids.
Genpart af skemaet (bilag 7).

Ved udstykningssagens fremsendelse til kommunalbestyrelsen vedlægges skemaet (bilag 7) til brug for amtsrådet.

Skemaet udfyldes dels på grundlag af det lokalkendskab, landinspektøren har, dels på grundlag af de oplysninger, køber og sælger meddeler landinspektøren. Såfremt landinspektøren ikke ved udstykningsforretningen kan udfylde skemaet, må køber og/eller sælger fremskaffe de fornødne oplysninger, f. eks. om afstanden til nærmeste sivebrønd på naboejendommen, grundvandstandens dybde under terræn m. m.

Opmærksomheden henledes på, at embedslægen ikke vil være i stand til at behandle spørgsmålet om muligheden for etablering af sivebrønde, såfremt oplysning om grundvandstanden mangler, og det må derfor tilrådes at søge denne oplyst, eventuelt ved et passende antal prøvegravninger (-boringer) i det pågældende område.

Vejbestyrelsesloven.

Gældende forskrifter.

Lov nr. 95 af 29. marts 1957. Lov om bestyrelsen af de offentlige veje.

Følgende cirkulærer fra ministeriet for offentlige arbejder:

Cirkulære af 7. maj 1957 om ikrafttræden af visse bestemmelser i vejbestyrelsesloven, cirkulære af 27. juli 1957 om vejledning til brug for arbejdet i § 35-udvalgene, cirkulære af 3. august 1957 om byggelinier i henhold til vejbestyrelsesloven, cirkulære af 22. august 1957 om forretningsgangen m. v. ved ekspropriation og taksation i henhold til vejbestyrelsesloven, cirkulære af 21. december 1957 om offentlige stier, cirkulære af 22. marts 1961 om afholdelse af udgifter ved § 35-udvalgene, cirkulære af 15. maj 1961 om adgangsbegrænsning i henhold til vejbestyrelseslovens §§ 32 og 35, cirkulære af 9. april 1962 om tinglysning af byggeliniebestemmelser.

Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 213 af 8. august 1957 om tillæg til regler for udførelsen af arbejder ved udstykning o. lign.

Ekspedition af udstykningsandragender.

Skemaer og bilag.

Med amtsvej inspektørforeningen er truffet aftale om, at henvendelser til amtsvejinspektørerne sker ved anvendelse af ansøgningsskemaet bilag 2. Amtsvejinspektørens (eventuelt amtsrådets) erklæring gives som påtegning på skemaet, som derefter tilbagesendes landinspektøren. Ved skemaets fremsendelse til amtsvej inspektøren må det være bilagt følgende dokumenter til brug for denne:

Genpart af foreløbig skematisk redegørelse (bilag 5).
Hjørnerids.
Genpart af ansøgningsskemaet (bilag 2).

Endvidere vedlægges kortmateriale afhængig af sagens beskaffenhed, f. eks. hvor direkte adgang ønskes til en af amtsrådet bestyret offentlig vej: rids i 1 : 1000, og hvor indirekte adgang ønskes: rids i 1 : 4000. (Eventuelt kan hjørnerids bortfalde, hvis det medsendte kortmateriale giver fornødent overblik over forholdene). Opmærksomheden henledes på, at hjørnerids bør vise parcellernes rette beliggenhed og form. Hvis ejers/købers ejendom ved vejtilslutningen, jfr. ansøgningsskemaets punkt 2 a og b, grænser til hovedlandevejen/landevejen, bør ejendommens ydergrænser vises på hjørnerids eller andet rids afhængigt af ejendommens udstrækning.

Ansøgningsskemaet (bilag 2) anvendes 1) i alle tilfælde, hvor erklæring fra amtsrådet som vejbestyrelse skal indhentes og tillige i tilfælde, hvor erklæring fra byrådet som vejbestyrelse skal indhentes, for så vidt det skønnes praktisk at indhente denne erklæring som led i stjernehøringen, 2) i alle tilfælde, hvor erklæring fra amtsvej inspektøren indhentes i henhold til § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 213/1957 om, hvorvidt der i medfør af vejbestyrelseslovens § 36, stk. 1, eller § 44, stk. 1, er sket offentlig bekendtgørelse om henholdsvis adgangsbegrænsning eller byggelinier, d. v. s. både for så vidt angår amtsrådets hovedlandeveje, landeveje og i tvivlstilfælde for biveje i

sognekommuner, 3) i alle tilfælde, hvor erklæring fra stadsingeniøren indlwntes i henhold til § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 213/1957 om, hvorvidt der i medfør af vejbestyrelseslovens § 36, stk. 1, eller § 44, stk. 1, er sket offentlig bekendtgørelse om henholdsvis adgangsbegrænsning eller byggelinier.

Det bemærkes, at i de tilfælde, hvor den i § 3, stk. 2, sidste punktum, i bekendtgørelse nr. 213/1957 foreskrevne erklæring fra amtsvejinspektøren indhentes for så vidt angår en af sognerådet bestyret offentlig bivej, bør sognerådets erklæring om adgangsforholdene medfølge ansøgningsskemaet (bilag 2), såfremt erklæringen foreligger pa det givne tidspunkt.

Af særlige forhold i ansøgningsskemaet (bilag 2) kan der være grund til at gøre opmærksom på, at punkt C bør oplyses af landinspektøren, såfremt han er eller let kan komme i besiddelse af de pågældende oplysninger, men at der ikke stilles noget konkret krav om, at disse spørgsmål skal være besvaret.

Betingelser i erklæringer.

I tilfælde, hvor vejbestyrelsens godkendelse er betinget af, at der tinglyses oversigtsservitutter eller andre servitutter på den ejendom, der ønskes udstykket, må der, inden sagen indsendes til landbrugsministeriet, træffes en ordning, således at disse betingelser ikke er til hinder for, at sagen kan approberes. Forholdet må ordnes enten ved, at bestemmelserne tinglyses på hovedejendommen, og efter udstykningen overføres på parcellerne eller ved, at der på anden vis skabes sikkerhed for, at bestemmelserne efter udstykningen vil blive tinglyst på parcellerne.

Byplanloven og byreguleringsloven.

Gældende forskrifter.

Lovbekendtgørelse nr. 160 af 9. maj 1962 om byplaner.

Lovbekendtgørelse nr. 129 af 13. april 1954 om regulering af bymæssige bebyggelser.

Indenrigsministeriets cirkulære af 21. oktober 1939 om byplanloven af 1938.

Ministeriet for byggeri og boligvæsens cirkulære af 30. juni 1949 ang. regulering af bymæssige bebyggelser og samordning af flere kommuners byplanlægning.

Ekspedition af udstykningsandragender.

Landinspektøren bør være bekendt med foreliggende byudviklingsplaner, og ved udstykning bør han inden parcellernes opmåling og afmærkning undersøge, om der for det pågældende område foreligger en byplanvedtægt eller dispositionsplan, og i så fald må han undersøge, om der ved udstykningen vil opstå forhold, der er i strid med byplanen eller dispositionsplanen (så vidt muligt).

Såfremt der til udstykningen kræves dispensation fra bestemmelserne i byplanen, eller såfremt udstykningen kræver samtykke fra det pågældende byudviklingsudvalg, bør disse forhold søges klaret på et tidligt tidspunkt.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på kommunernes adgang til at begære, at der af boligministeriet nedlægges forbud mod en udstykning i medfør af byplanlovens § 9. Bestemmelsen kan komme til anvendelse, hvor der ved udstykning ville fremkomme forhold i strid med en foreliggende eller under udarbejdelse værende dispositionsplan.

For det her omhandlede lovområde er ikke truffet særskilte aftaler om ekspeditionsformer med de pågældende myndigheder, men ved forelæggelse af udstykningssager for byudviklingsudvalgene kan skemaet bilag 4 anvendes, ligesom det formentlig vil være praktisk at vedlægge oplysninger til udvalget i form af de generelle høringsbilag: foreløbig skematisk redegørelse og hjørnerids.

Skovlovgivningen.

Gældende forskrifter.

Lov nr. 164 af 11. maj 1935 om skove. § 3 i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 258 af 8. august 1958 af lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme.

Anvendelse.

Bestemmelserne i skovlovens § 6 er ensbetydende med, at fredskovspligtige arealer ikke må inddrages til anden anvendelse end skovdrift, f. eks. til bebyggelse, medmindre der er tale om bygninger eller andre anlæg, som skovens drift nødvendiggør. Landbrugsministeriet kan meddele dispensation fra denne bestemmelse i medfør af lovens §§ 5 og 7.

Deling.

Ifølge udstykningslovens § 3 må samlede fredskovstrækninger ikke ved udstykning deles i mindre lodder end 50 ha. Yderligere udstykning kan dog tillades, når særlige omstændigheder taler herfor. Om der i et givet tilfælde er tale om en samlet fredskovstrækning, afgøres af landbrugsministeriet, i hvilken forbindelse bemærkes, at en bevoksning kan være en samlet fredskovstrækning, selvom den er delt af vandløb, større veje eller mindre ubevoksede arealer, men det er dog en forudsætning, at jorderne er en samlet fast ejendom.

Ekspedition af udstykningsandragender.

Landinspektøren skal undersøge, om der på de af udstykningen omfattede ejendomme er tinglyst eller noteret fredskovspligt.

Hvis et areal, på hvilket der er tinglyst eller noteret fredskovspligt, eller på hvilket der hviler skovskyld, agtes delt eller inddraget til anden anvendelse end skovdrift, f. eks. til bebyggelse, indhenter landinspektøren som led i stjernehøringen en erklæring fra statens tilsynsførende med de private skove. I retskredse, hvor fredskovskonstatering ikke er afsluttet, kan landinspektøren anvende tilsvarende regler, hvis der på ejendommen findes skovbevoksning, eller hvis der på matrikelkortet er vist skovsignatur. I de tilfælde, hvor der på ejendommen findes skovbevoksning, uden at der er tinglyst fredskovspligt, er høring dog unødvendig, når landinspektøren kan afgive den i skovlovens § 33 anførte erklæring om, at tilplantningen er foregået i nyere tid på forhen ubevokset areal, da det i så fald må anses for utvivlsomt, at bevoksningen ikke er fredskovspligt undergivet.

Såfremt det foreligger oplyst, at det fredskovspligtige areal indgår i en ved Det danske Hedeselskabs medvirken oprettet plantage, indhentes — i stedet for erklæring fra skovtilsynet — en erklæring fra hedeselskabet.

Ved forelæggelse af udstykningssager for skovmyndighederne i stjernehøring kan ansøgningsskemaet bilag 4 anvendes. Til brug for skovmyndighederne vedlægges:

Genpart af foreløbig skematisk redegørelse.

Hjørnerids.

Genpart af skemaet (bilag 4).

Den tilsynsførendes, resp. hedeselskabets, erklæring må medfølge udstykningsandragendet. Såfremt landinspektøren måtte foretrække forinden andragendets fremsendelse at indhente eventuel fornøden dispensation fra landbrugsministeriet, domænekontoret, må dispensationsskrivelsen til sin tid vedlægges udstykningsandragendet.

Naturfredningsloven og sandflugtsloven.

Matrikelkommissionen overvejer som foran nævnt at foreslå, at landinspektøren skal afgive en særlig erklæring over for matrikeldirektoratet. I kommissionen er udarbejdet udkast til et skema til brug ved landinspektørens afgivelse af sådan erklæring. Til den midlertidige ordning er udarbejdet et skema, som ligger så nær som muligt op ad det fremtidige skema. Den følgende redegørelse for de bestemmelser i naturfrednings- og sandflugtsloven, der er af særlig interesse for landinspektører, knytter sig nøje til de enkelte punkter i dette skema, der er vedhæftet som bilag 8.

Naturfredningsloven.

Gældende forskrifter.

Lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 (lov om naturfredning).

Statsministeriets cirkulære af 30. november 1938.

Statsministeriets cirkulære af 28. juni 1961.

Jordfaste fortidsminder.

1. Inden for en omkreds af 100 m fra jordfaste fortidsminder må der ikke uden fredningsnævnets tilladelse opføres: bygninger, skure, master o. lign. eller foretages beplantninger, ændringer i terrænet eller andre foranstaltninger, der i væsentlig grad kan virke skæmmende eller ødelæggende på det pågældende fortidsminde.

100 m zonens afgrænsning regnes fra fortidsmindets fod, men opmærksomheden henledes på, at i de tilfælde, hvor der på ejendommen er tinglyst deklaration med vedhæftet kort, hvorpå selve fortidsmindets grænser er fastlagt, er disse grænser udgangspunktet.

I tvivlstilfælde — for eksempel ved voldsteder med voldgrave — bør landinspektøren

rette henvendelse til Nationalmuseet for at få fastslået fortidsmindets grænser.

Fredningsnævnet kan endvidere under hensyntagen til terrænformer, udsigtsforliold m. v. ændre 100 m zonens afgrænsning, når dens areal ikke forøges, hvorfor der må udvises stor forsigtighed i skønnet om 100 m zonens afgrænsning.

Det vil, bortset fra de enkelte tilfælde, hvor der slet ikke tilsigtes nogen ændring i parcellernes tilstand, være nødvendigt at indhente erklæring fra fredningsnævnet i alle tilfælde, hvor jordfast fortidsminde er beliggende på eller inden for en afstand af 100 m fra parcellerne (herunder restparcellen).

Strandbyggelinier.

2 a. På de for græsvækst blottede *strandbredder* og på områder, der ligger inden for en afstand af indtil 100 m fra disse, eller hvor sådan strandbred ikke findes, fra daglig højvandslinie, må der ikke opføres bygninger eller anbringes andre til beboelse, udsalgssted el. lign. bestemte indretninger. Det er således ikke vandkanten, der er udgangspunkt for 100 m liniens beregning, bortset fra de tilfælde, hvor en strandbred ikke findes.

Opmærksomheden henledes på statsministeriets cirkulære af 30. november 1938, hvorefter den for græsvækst blottede strandbred ikke er begrænset til sådanne strandbredder, som er helt blottet for bevoksning, men tillige omfatter strandbredder med en bevoksning alene med strandplanter, som f. eks. marehalm, hjælme og sivbladet kvikgræs.

Hvor en ved lovens ikrafttræden (1. juli 1937) eksisterende offentlig vej fører langs strandbredden inden for nævnte afstand, gælder reglen dog kun arealet på strandsiden af vejen. Til gengæld er forbudet her videregående, idet der foruden byggeforbudet, hvorfra der kun kan meddeles dispensation af ministeriet for kulturelle anliggender, gælder den regel, at der ikke uden vedkommende fredningsnævns tilladelse må anbringes hegn, beplantning eller andet, der kan være til hinder for den frie udsigt fra vejen.

Undtaget fra de nævnte bestemmelser er de for landbrugs-, skovbrugs- og fiskerierhvervet nødvendige bygninger samt befæstnings- og havneanlæg, og forbudet gælder ikke for områder, der hører under købstædernes bygrunde eller for kyststrækninger, der er undergivet offentlig fredning i henhold til lov nr. 84 af 25. marts 1961 angående sandflugtens dæmpning.

Det bemærkes, at bestemmelsen om strandbyggelinien er tinglyst og noteret på de pågældende ejendommes blad i tingbogen, ligesom deklarationerne er vedhæftet kort udvisende byggeliniens beliggenhed. Dette kort kan kun betragtes som en skitsemæssig oversigtsplan til angivelse af mål til byggelinien i forhold til inderkant af den for græsvækst blottede strandbred, daglig højvandslinie, skel, skrænt overkant eller deslige, hvorfor byggelinien ikke kan bestemmes ved måloptagning på planen, men alene ved de på denne anførte mål til strandbred, daglig liøjvandslinie, skel, skrænt overkant eller deslige, således som disse forefindes i marken på, det tidspunkt, da bebyggelsen finder sted. Yderligere bemærkes, at det kan forekomme, at en servitut om strandbyggelinie som følge af ændring af kystlinien kan komme til at påhvile et matr. nr., uden at der sker tinglysning derom,

Hvor mål er angivet til planens strandgrænse, gælder afstanden ikke fra vandlinien eller matrikelgrænsen mod stranden, men fra den for græsvækst blottede strandbreds inderkant, eller —• hvor en sådan strandbred ikke findes — fra daglig højvandslinie. Dispensation fra byggeforbudet gives kun helt undtagelsesvis, og parterne bør straks ved sagens påbegyndelse gøres bekendt hermed. I denne forbindelse henledes opmærksomheden på, at i tilfælde, hvor byggelinien ligger nærmere strandbredden — eventuelt højvandslinien — end 100 m, bør parterne gøres opmærksom på, at der i visse tilfælde ifølge deklarationens ordlyd skal indhentes godkendelse fra ministeriet for kulturelle anliggender af beliggenhedsplan og bygningstegning, inden bebyggelse påbegyndes mellem byggelinien og 100 m grænsen.

Det tilrådes landinspektøren at være meget forsigtig med hensyn til at udøve skøn om, hvorvidt påtænkt bebyggelse kan falde ind under undtagelsesbestemmelsen: „nødvendige for landbrugs-, skovbrugs- eller fiskerierhvervet".

Byggelinier langs skove.

2 b. Inden for en afstand af 300 m fra de staten, kommuner, kirker, præsteembeder og offentlige stiftelser tilhørende skove samt

private skove på 20 ha eller derover, derunder sammenhængende eller hovedsagelig sammenhængende skovstykker tilhørende forskellige ejendomme, må der kun bygges med fredningsnævnets tilladelse.

Undtaget er områder inden for denne afstand, hvori der allerede inden 15. december 1936 er påbegyndt en væsentlig bebyggelse. Endvidere er de for landbrugs-, skovbrugs- og fiskerierhvervet nødvendige bygninger samt befæstnings- og havneanlæg undtaget.

Det tilrådes at udøve et yderst forsigtigt skøn med hensyn til, hvilke skove der ikke omfattes af bestemmelserne. Fredningsmyndighederne har ikke ment det muligt at fastslå, hvilke skove der omfattes, dels fordi skovene undergår ændringer, og dels fordi der består en hel række tvivlstilfælde, hvor afgørelse må søges i de konkrete sager. Til eksempel kan nævnes, at fredskovspligtige jorder uden skovbevoksning (som jorder til skovtjenestesteder) kan være omfattet af bestemmelserne.

Byggelinier langs søer, vandløb og veje.

2 c-e. Inden for en afstand af 150 m fra indsøer med en vandflade på mindst 3 ha og fra offentlige vandløb med en bundbredde på mindst 4 m og inden for en afstand af 100 m fra hovedlandeveje og landeveje af 1. og 2. klasse, jfr. vejbestyrelseslovens § 3, stk. 2 a-c, må der kun bygges med fredningsnavnets tilladelse.

Undtaget fra disse bestemmelser er områder, hvori der inden 1. marts 1961 er påbegyndt en væsentlig bebyggelse. Endvidere er de for landbrugs-, skovbrugs- og fiskerierhvervet nødvendige bygninger samt befæstnings- og havneanlæg undtaget.

Byggelinier omkring søer regnes fra søbredden ved normal vandstand, ligesom størrelsen af søens vandflade må regnes ved normal vandstand.

Byggelinier langs vandløb regnes fra åbrinkens øverste kant.

Ministeriet for kulturelle anliggender vil søge at udarbejde og udsende en fortegnelse over de vandløb og søer, som omfattes af bestemmelserne. Oplysninger må indtil videre søges hos vedkommende amtsvandinspektør.

Byggelinier langs veje regnes fra vejbanens, herunder eventuelle cyklestier og fortoves, ydergrænse.

Fortegnelse over de landeveje, der omfattes af bestemmelserne, vil blive udsendt af ministeriet for kulturelle anliggender. Indtil da må oplysning søges hos vedkommende amtsvej inspektør.

Med hensyn til afgørelsen af, om „en væsentlig bebyggelse" langs vejene er påbegyndt, kan § 35-udvalgenes indstilling efter vejbestyrelsesloven tages som rettesnor, idet man almindeligvis kan antage, at man, hvor § 35-udvalgene på grund af eksisterende bebyggelse, har opgivet at foreslå adgangsbegrænsende foranstaltninger, kan undlade at forelægge sagen for vedkommende fredningsnævn. I alle tvivlsomme tilfælde bør sagen dog forelægges nævnet. Hvis adgangsbegrænsningen skønnes udeladt af andre grunde end „væsentlig bebyggelse", bør sagen forelægges fredningsnævnet.

§ 22 områder.

3. Uden for byer og bymæssige bebyggelser og uden for områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller byplan (dispositionsplan), må der ikke uden fredningsnævnets; tilladelse opføres bygninger. Undtaget er sådanne bygninger, der alene tjener landbrugs-, skovbrugs- og fiskerierhvervet eller andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse.

Bestemmelsen er altså gældende overalt uden for egentlige byer og bymæssige områder og uden for områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller byplan (dispositionsplan), men det må dog formentlig antages, at områder, der er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller en byplan (dispositionsplan) kun kan undtages, for så vidt de i planen er udlagt til bymæssig bebyggelse, men derimod ikke hvis de er reserveret til friholdelse for bebyggelse, jfr. byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10.

Med hensyn til afgørelsen af, om en bebyggelse falder ind under undtagelsesbestemmelserne, kan anføres, at landinspektøren formentlig kan undlade at indhente fredningsnævnets erklæring, hvis han ved erklæring fra parterne sikrer, at de har til hensigt, at opføre bygninger, der alene tjener landbrugs-, skovbrugs- eller fiskerierhvervet eller andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse. Med hensyn til udstykning til opførelse af lokal helårsbeboelse kan anføres, at aftægtsboliger

for landbrugere og andre beboere med tidligere beskæftigelse i landdistriktet kan henregnes til dette begreb, ligesom også enkeltboliger for personer, som f. eks. ved opvækst på stedet, familiebånd el. lign. er nært knyttet til stedet, og boliger for lokale håndværkere, handlende, vognmænd o. s. v. kan henregnes hertil. Da der med hensyn til forståelsen af begrebet „andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse" er en vis usikkerhed, bør man i disse tilfælde udvise særlig forsigtighed, og i tvivlstilfælde forelægge sagen for fredningsnævnet. Udstykninger til sommerhusbebyggelse skal altid forelægges fredningsnævnet.

FredningsoverenskomM eller -kendelse.

4. Landinspektøren bør ved eftersyn i tingbogen undersøge, om der på ejendomme, som ønskes udstykket, er tinglyst fredningsoverenskomst eller -kendelse, og i bekræftende fald bør han i tvivlstilfælde forelægge sagen for vedkommende fredningsnævn til afgørelse af, hvorvidt selve udstykningen eller den påtænkte anvendelse af arealerne vil være i strid med de tinglyste bestemmelser.

Fredningssager.

5. I tilfælde af, at der for arealer, som ønskes udstykket, er rejst fredningssag, jfr. lovens § 10, eventuelt er afsagt en foreløbig kendelse, jfr. lovens § 9, bør landinspektøren altid rette forespørgsel til fredningsnævnet for at skaffe oplyst, om den påtænkte udstykning kan være i strid med fredningssagen.

Det bemærkes, at det påhviler fredningsnævnene, når omfang og beskaffenhed af en påtænkt fredning er fastlagt, at indrykke bekendtgørelse i Statstidende om fredningssagen samt at indrykke bekendtgørelse i et eller flere stedlige blade om sagens genstand og omfang og samtidig underrette ejeren af den pågældende ejendom. Dersom fredningsnævnet — eller overfredningsnævnet, hvis erklæring bør indhentes i tilfælde, hvor sagen er forelagt dette nævn — erklærer, at udstykningen vil vanskeliggøre eller danne hindring for fredningssagens gennemførelse, må det forventes, at approbation vil blive nægtet.

Frednings flanudvalg.

6. Ved udstykning af arealer, der er inddraget under et fredningsplanudvalgs arbej dsområde, skal landinspektøren forelægge sagen for vedkommende fredningsplanudvalg, medmindre det drejer sig om udstykning i bymæssige områder.

Sandflugtsloven.

Gældende forskrifter.

Lov nr. 84 af 25. marts 1961 (lov om sandflugtens bekæmpelse).

Landbrugsministeriets bekendtgørelse af 16. februar 1962.

Frededs områder.

7. På strækninger, der er fredet i henhold til loven, må der ikke opføres bygninger eller anbringes andre indretninger, der er bestemt til beboelse, udsalgssted el. lign. Dispensation kan meddeles af klitmyndighederne, men gives kun under ganske særlige omstændigheder, og parterne bør straks ved sagens begyndelse gøres opmærksom herpå. Andragender indgives til vedkommende sandflugtskommission.

De arealer, der er fredet i henhold til tidligere sandflugtslovgivning, er fremdeles undergivet fredning. Arealerne er:

a) Strandbredden langs Skagerak og Vesterhavet i Hjørring, Thisted, Ringkøbing og Ribe amter samt på øen Rømø i Tønder amt.
b) Klitstrækninger beliggende mellem den under a) nævnte strandbreds inderste grænse og den i henhold til lov nr. 163 af 11. maj 1935 fastsatte grænse for den fredede havklit.
c) Arealer uden for det under a) og b) nævnte område, der ifølge en af klitmyndighederne truffen beslutning er fredet på grund af sandflugtsfaren.

Af disse er de under b) og c) angivne arealer afmærket i marken.

Ved sandflugtsloven af 25. marts 1961 udvides det hidtil fredede område således:

d) Hvor der inden for 100 m fra den foran under a) nævnte strandbreds inderste grænse forefindes klitstrækninger, fredes disse og andre inden for nævnte afstand beliggende arealer, selv om der på disse ikke findes klit eller sandflugt, uanset den hidtidige fredningsgrænses beliggenhed.
e) Ved revision af grænserne for de under b) og d) nævnte fredede arealer kan yderligere arealer inddrages under fredning-

gen — dog højst indtil 500 m fra strandbreddens inderste grænse (eller hvor ingen strandbred findes, fra højeste daglige vandstandslinie) — når dette skønnes påkrævet under hensyn til kystens tilbagerykning, til de ændringer, der måtte være sket i klitternes karakter og udstrækning eller til mulighederne for sandflugts genopståen som følge af arealernes benyttelse, herunder bebyggelse eller forøget færdsel.

f) Klitmyndighederne kan bestemme, at andre sandflugtsstrækninger inddrages under fredningen efter reglerne i loven af 25. marts 1961. De under d), e) og f) omhandlede arealer er endnu ikke afmærket i marken.

Efter første almindelige revision af fredningsgrænserne, der efter loven skal finde sted inden 19. april 1963, afmærkes grænserne for samtlige fredede arealer bortset fra strandbredden —• altså samtlige de under b)-f) omhandlede arealer. Fredningen tinglyses på de berørte ejendomme, og ejerne underrettes om fredningen.

Vejforhold.

8. Hvis der i forbindelse med udstykning anlægges og/eller på matrikelkortet udlægges adgangsvej over fredede arealer, må landinspektøren sørge for at indhente sandflugtskommissionens godkendelse. Endvidere henledes opmærksomheden på, at eksisterende veje ikke må tjene som adgangsvej for parceller, der fremkommer ved udstykning, hvis de ikke er godkendt af sandflugtskommissionen, jfr. § 24, stk. 7, i bekendtgørelse af 16. februar 1962 om sandflugtens bekæmpelse.

Ekspedition af udstykningsandragender.

Skemaer og bilag..

Efter de trufne aftaler anvendes ansøgningsskemaet bilag 3 ved forelæggelse af udstykningssager for fredningsnævn, fredningsplanudvalg og sandflugtskommissioner i stjernehøring. Den påga3ldende myndigheds erklæring anføres som påtegning på skemaet, som derefter tilbagesendes landinspektøren. Skemaet (bilag 3) bør ved fremsendelsen til hver enkelt af de nævnte myndigheder være bilagt følgende dokumenter til brug for den pågældende myndighed:

Genpart af erklæring fra landinspektøren (bilag 8).

Genpart af foreløbig skematisk redegørelse (bilag 5).

Hjørnerids.

Genpart af skemaet (bilag 3).

Skemaet (bilag 8), som skal indeholde landinspektørens erklæring, anvendes på følgende måde: Efter besigtigelse i marken og undersøgelse i tingbog m. v. udfyldes skemaets forside. I alle tilfælde, hvor høring skønnes nødvendig, anføres i den dertil angivne rubrik („ja-rubrikken"), hvilke parceller høringen skal vedrøre. I alle andre tilfælde sættes x i „nej-rubrikken". Udfyldt på denne måde fremsendes skemaet i genpart til klit- og fredningsmyndigheder, der skal spørges. Ved udstykningssagens fremsendelse til kommunalbestyrelsen, amtsrådet og matrikeldirektoratet vedlægges skemaet som bilag til sagen. På skemaets bagside må nu være henvist til de ligeledes vedlagte erklæringer fra de forannævnte myndigheder.

Landinspektør ens skøn om nødvendigheden af høringen.

Det tilrådes, at landinspektøren af hensyn til konsekvenserne for klienterne udviser den største forsigtighed i sit skøn over, om et areal er beliggende uden for områder, hvor naturfrednings- eller sandflugtslovens bestemmelser kommer til anvendelse, ligesom han i alle tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en påtænkt bebyggelse omfattes af undtagelsesbestemmelserne i disse love, bør indhente vedkommende myndigheds erklæring.

Betingelser i erklæringer.

I tilfælde, hvor et fredningsnævn afgiver erklæring over et udstykningsandragende under den form, at nævnet ikke har noget imod udstykningen, men at bebyggelse ikke må påbegyndes, forinden bygningstegninger er godkendt af nævnet, påhviler det landinspektøren at gøre parterne bekendt med forholdet, forinden sagen indsendes til ministeriet, og at dette er gjort, bør fremgå af sagen.

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 1

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Bemyndigelse.

jr. nr.:

Undertegnede bemyndiger herved landinspektør .....

..... til at ansøge landbrugsministeriet om approbation på udstykning af

matr. nr. .....

Vi erklærer os tilfreds med de nye skel, således som de er afmærket i marken.

Samtidig erklærer undertegnede køber af parcel nr. .....,

at jeg agter at anvende parcellen til .....

.....

og at jeg er blevet gjort bekendt med, ...

.....

.....

.....

Dato: .....

som ejer:

.....
(navn)

.....
(stilling)

.....
(adresse)

Dato: .....

som køber af parcel nr. .....

.....
(navn)

.....
(stilling)

.....
(adresse)

Vejerklæring: se anden side.

Ifølge udstykningsloven har den, som flytter, fjerner eller ødelægger et skelmærke, pligt til at afholde udgifterne ved dettes genanbringelse.

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 5
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S. Statens papir III-III

Kombineret bemyndigelses- og vejerklæring

Erklæring om udlæg af ny vej.

Da der ved udstykningen af matr. nr. .....

..... udlægges ny .....m bred adgangsvej

til parcel .....

over matr. nr. .....

..... meddeler undertegnede ejer ..... af nævnte ejendom

herved samtykke til, at vejen udlægges.

Dato: ..... Som ejer af matr. nr. .....: .....

» » » » » .....: .....

» » » » » .....: .....

» » » » » .....: .....

Erklæring om vejadgang over anden ejendom.

Undertegnede ejer af matr. nr. .....

..... erklærer herved på ære og samvittighed, at der efter min bedste overbevisning haves vejret fra min ejendom til offentlig vej ad den på matrikelkortet viste private vej over matr. nr. .....

Dato ....
(navn)

Undertegnede sogneråd erklærer herved, at der ikke er grund til at betvivle, at ovennævnte vejret faktisk består.

Dato ....
(navn)

Erklæring ved sletning af vej på matrikelkortet.

Undertegnede ejer af matr. nr. .....

..... erklærer herved på ære og samvittighed, at den vej, der ifølge matrikelkortet fører over min ejendom, og som jeg ønsker slettet, ikke tjener som adgangsvej for anden ejendom.

Dato ....
(navn)

Undertegnede sogneråd erklærer herved, at der ikke er grund til at betvivle, at ovennævnte ejer er eneberettiget til at benytte vejarealet.

Dato ....
(navn)

Det attesteres herved, at der ikke er tinglyst noget dokument om den pågældende vejret.

Dato ....
Landinspektør.

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 2

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
amtsvejinspektoratet
eller stadsingeniøren

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Bilag: Foreløbig skematisk redegørelse, hjørnerids i 1 : 2 000, genpart af nærværende skema,

Samtidig hermed er sagen forelagt:

☐ fredningsnævnet ☐ sandflugtskommissionen ☐ byudviklingsudvalget ☐ amtsrådet

☐ fredningsplanudvalget ☐ skovtilsynet ☐ amtsvejinspektoratet ☐ sundhedskommissionen

Oplysninger til sagen:

A. Der søges om direkte adgang til den af amtsrådet/byrådet bestyrede vej: ☐ ad eksisterende overkørsel ☐ ad ny overkørsel ☐ kun gående adgang

B. Der søges om adgang ad privat vej tilsluttet den af amtsrådet/byrådet bestyrede vej: ☐ ad ny privat vej ☐ ad eksisterende privat vej se B. 1.

B. 1. a. Er den private vej adgang for flere ejendomme? ☐ ja ☐ nej

b. Er den private vejs udmunding i den af amtsrådet/byrådet bestyrede vej sikret ved tinglyst oversigt? ☐ ja ☐ nej, se B. 2.

c. Er den private vej tidligere godkendt som adgang til den af amtsrådet/byrådet bestyrede vej? ☐ ja, se d. ☐ nej

d. Dato og jr. nr. for godkendelsen: .....

B. 2. a. Grænser ejers/købers ejendom ved vejtilslutningen til den af amtsrådet/byrådet bestyrede vej? ☐ ja, se b. ☐ nej

b. Facadelængden langs den af amtsrådet/byrådet bestyrede vej er ..... m

C. Vedrører udstykningen en sognekommunes køb eller salg? ☐ ja, se C. 1. ☐ nej

1. Dato og jr. nr. for amtsrådets godkendelse:

(evt. dato for ansøgningens fremsendelse) :

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 32
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S

Høring af vejbestyrelse **vend.**

Under henvisning til foranstående anmodes om:

I. Erklæring om, hvorvidt der i medfør af vejbestyrelseslovens § 36, stk. 1, eller § 44, stk. 1, er sket offentlig bekendtgørelse om henholdsvis adgangsbegrænsning eller byggelinier, som berører den pågældende ejendom.
Er sådan bekendtgørelse sket, udbedes tillige erklæring om, hvorvidt der i forbindelse med udstykningen vil kunne opstå forhold i strid med vedkommende bestemmelse, eller at der er meddelt fornøden dispensation fra denne.

II. En udtalelse om, hvorvidt udstykningen kan godkendes af amtsrådet med adgang (direkte eller indirekte ad en privat vej) til amtets hovedlandevej nr.
fra
til
i dennes venstre/højre side, station

III. En udtalelse om, hvorvidt udstykningen kan godkendes af byrådet med adgang (direkte eller indirekte ad en privat vej) til byrådets hovedlandevej nr.
landevej nr. , bivej nr.
fra
til
i dennes venstre/højre side, station

.....
Landinspektør.

.....
Landinspektør

Modtagerens svarskrivelse

(på genparten af skemaet)

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 3a

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
fredningsnævnet

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Bilag: Foreløbig skematisk redegørelse, hjørnerids i 1 : 2 000, genpart af nærværende skema,

Samtidig hermed er sagen forelagt:

☐ *fredningsnævnet* ☐ *sandflugtskommissionen* ☐ *byudviklingsudvalget* ☐ amtsrådet

☐ fredningsplanudvalget ☐ skovtilsynet ☐ amtsvejinspektoratet ☐ sundhedskommissionen

Oplysninger til sagen:

Der henvises til vedlagte genpart af den til ministeriets brug afgivne »erklæring angående naturfredningsloven og sandflugtsloven«.

Under henvisning til foranstående anmodes om en erklæring fra fredningsnævnet vedrørende sagen.

.....
Landinspektør.

Modtagerens svarskrivelse
(på genparten af skemaet)

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 33
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S

Høring af fredningsnævn

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 3b

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
fredningsplanudvalget

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Bilag: Foreløbig skematisk redegørelse, hjørnerids i 1:2 000, genpart af nærværende skema,

Samtidig hermed er sagen forelagt:

☐ fredningsnævnet ☐ sandflugtskommissionen ☐ byudviklingsudvalget ☐ amtsrådet

☐ fredningsplanudvalget ☐ skovtilsynet ☐ amtsvejinspektoratet ☐ sundhedskommissionen

Oplysninger til sagen:

Der henvises til vedlagte genpart af den til ministeriets brug afgivne »erklæring angående naturfredningsloven og sandflugtsloven«.

Under henvisning til foranstående anmodes om en erklæring fra fredningsplanudvalget vedrørende sagen.

.....
Landinspektør.

Modtagerens svarskrivelse
(på genparten af skemaet)

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 34
J.-Chr. Petersens Papirhandel A/S

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 3c

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
sandflugtskommissionen

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Bilag: Foreløbig skematisk redegørelse, hjørnerids i 1 : 2 000, genpart af nærværende skema,

Samtidig hermed er sagen forelagt:

☐ fredningsnævnet ☐ sandflugtskommissionen ☐ byudviklingsudvalget ☐ amtsrådet

☐ fredningsplanudvalget ☐ skovtilsynet ☐ amtsvejinspektoratet ☐ sundhedskommissionen

Oplysninger til sagen:

Der henvises til vedlagte genpart af den til ministeriets brug afgivne »erklæring angående naturfredningsloven og sandflugtsloven«.

Under henvisning til foranstående anmodes om en erklæring fra sandflugtskommissionen vedrørende sagen.

Landinspektør.

Modtagerens svarskrivelse

(på genparten af skemaet)

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 35
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 4

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
skovtilsyn,
byudviklingsudvalg
bygningsmyndighed m. fl.

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Bilag: Foreløbig skematisk redegørelse, hjørnerids i 1:2 000, genpart af nærværende skema,

Samtidig hermed er sagen forelagt:

☐ fredningsnævnet ☐ sandflugtskommissionen ☐ byudviklingsudvalget ☐ amtsrådet

☐ fredningsplanudvalget ☐ skovtilsynet ☐ amtsvejinspektoratet ☐ sundhedskommissionen

Oplysninger til sagen:

Under henvisning til foranstående anmodes om:

.....
Landinspektør.

Modtagerens svarskrivelse
(på genparten af skemaet)

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 39
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S Statens papir III-III

Høring af lokale myndigheder

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Bilag 5

Vort jr. nr.

dato .....

Foreløbig skematisk

Redegørelse

vedrørende udstykning af den (stilling, navn, adresse)

tilhørende ejendom (matr.nr., ejerlav, sogn)

Parcel nr.	Matr. nr.	Parternes navn, stilling og adresse Parcellernes anvendelse	Foreløbigt areal m²	Heraf vej m²	Særlige bemærkninger

.....
Landinspektør

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 40
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S. Statens papir 111-111.

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 6

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
amtsrådet

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Foruden vedlagte udstykningsansøgning (..... bilag) vedlægges til brug for amtsrådet: genpart af skematisk redegørelse, hjørnerids i 1:2 000, skema vedrørende vandforsyning og -afledning.

Oplysninger til sagen:

1. Findes der på hovedparcellen eller de udstykkede parceller bygninger, hvis beliggenhed og konstruktion, medfører, at der ved udstykningen vil fremkomme forhold i strid med bestemmelserne om brandmæssige bygningsafstande i kap. 3.3 og kap. 6.1.3 stk. 1, i bygningsreglement for købstæderne og landet af 1. marts 1961? I bekræftende fald henvises til amtsrådets dispensation af:	ad 1.: dato: jr. nr.
2. Hviler der på ejendommen byggeservitutter, jfr. landbyggelovens § 4, som udstykningen eller bebyggelsen vil komme i strid med?	ad 2.:
3. Kan vandafledning ske til eksisterende kloakanlæg eller projekteret kloakanlæg uden midlertidig benyttelse af sivebrønde? I benægtende fald henvises til vedlagte skema vedrørende vandforsyning og -afledning.	ad 3.:

Under henvisning til foranstående og i henhold til § 5 i lov nr. 246 af 10. juni 1960 (landsbyggeloven) anmodes amtsrådet om at påtegne udstykningsansøgningen og tilbagesende sagen hertil, jfr. administrationsvedtægtens § 11.

.....
Landinspektør

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 38
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S Statens papir III-III

Forelæggelse for amtsråd

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

Bilag 7

Landinspektørens stempel
med navn, adresse og
telefonnummer (landsnummer)

Til
sundhedskommissionen

Modtagerens journalisering m. v.

Vort jr. nr. Dato:

Angående:

Bilag: Foreløbig skematisk redegørelse, hjørnerids i 1 : 2 000, genpart af nærværende skema,

Samtidig hermed er sagen forelagt:

☐ fredningsnævnet ☐ sandflugtskommissionen ☐ byudvalgsudvalget ☐ amtsrådet

☐ fredningsplanudvalget ☐ skovtilsynet ☐ amtsvejinspektoratet ☐ sundhedskommissionen

Oplysninger til sagen:

A.	**Ang. vandafledning og -forsyning.**	parcel nr.e	opl. medd. af	Bemærkninger
1.	Parceller, hvorfra afledning skal ske til sivebrønd.			
2.	Parceller, hvor det ikke kan oplyses, hvordan afledning skal ske.			
3.	a. Parceller, som skal forsynes fra vandværket:	——		
	b. Har vandværket erhvervet vandindvindingsret ved landvæsenskommissionskendelse? ☐ ja ☐ vides ikke ☐ nej			
4.	Parceller, som skal forsynes fra projekteret fællesvandværk.			
5.	Parceller, som skal forsynes fra boring eller brønd på stedet.			
6.	Parceller, hvor det ikke kan oplyses, hvordan vandforsyning skal ske.			
B.	**Ang. etablering af sivebrønde.**	Ja, nej, vides ikke	opl. medd. af	Bemærkninger
	Under henvisning til medfølgende rids, der angiver placeringen af eksisterende og/eller projekterede sivebrønde, drikkevandsbrønde og/eller fællesvandværk med evt. beskyttelsesområde, jfr. A. 3. b., skal yderligere oplyses: (Rids kan undværes, hvis der i stedet gives fyldestgørende oplysninger om placering m. m. under »bemærkninger« her udfor).			
1.	Tillader jordbundsforholdene etablering af sivebrønd?			
2.	Skal sivebrønden(e) modtage tilløb fra w. c.?			
3.	Vil sivebrønden(e) blive placeret nærmere strandkanten end 750 m?			
4.	Grundvandsstandens dybde under terræn ..... m?			

vend.

Under henvisning til omstående anmodes om sundhedskommissionens og embedslægens bemærkninger til brug ved udstykningssagens forelæggelse for amtsrådet.

.....
Landinspektør.

Embedslægens og Sundhedskommissionens bemærkninger:

Modtagerens svarskrivelse

(på genparten af skemaet)

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 37
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S

Underbilag til „Vejledning for praktiserende landinspektører"

ERKLÆRING

Bilag 8

jr. nr. .....

angående naturfredningsloven og sandflugtsloven

I anledning af .....

matr. nr. .....

..... amt.

Spørgsmål:	nej	ja	Landinspektørens svar: (besvares ved angivelse af parcel nr.e)
A. Naturfredningsloven. Lovbkg. nr. 194 af 16. juni 1961			
1) Indgår der i sagen arealer, som er beliggende i en i henhold til § 2, stk. 1, fastsat 100 m-zone omkring jordfast fortidsminde, og i hvis tilstand der i forbindelse med sagen tilsigtes en ændring?			
2) Indgår der i sagen arealer, som agtes anvendt til bebyggelse (bortset fra bebyggelser af den i § 25, stk. 3 og stk. 4, sidste punktum, angivne art), og som er beliggende indenfor de i § 25, stk. 1, 2 og 4, fastsatte byggelinier: a) langs strande?			
b) langs skove?			
c) omkring søer?			
d) langs vandløb?			
e) langs hovedlandeveje og landeveje af 1. og 2. kl.?			
3) Indgår der i sagen arealer, som er beliggende udenfor byer og bymæssige bebyggelser og udenfor områder, som er omfattet af en godkendt byudviklingsplan eller byplan (dispositionsplan), og hvorpå der agtes opført bygninger bortset fra sådanne, der alene tjener landbrugs-, skovbrugs-, fiskerierhvervet eller andet på stedet naturligt erhverv samt lokal helårsbeboelse? (jfr. § 22)			
4) Indgår der i sagen arealer, som omfattes af en i henhold til § 11 eller 13, jfr. § 16, tinglyst overenskomst eller kendelse?			
5) Indgår der i sagen arealer, for hvilke der er rejst sag om fredning eller færdselsret, jfr. § 10, eller for hvilke der i medfør af § 9 er afsagt en foreløbig kendelse?			
6) Indgår der i sagen arealer, som er inddraget under et fredningsplanudvalgs arbejdsområde, jfr. §§ 34 og 35?			
B. Sandflugtsloven. Lov nr. 84 af 25. marts 1961.			
7) Indgår der i sagen arealer, som er fredet i henhold til loven, og som agtes anvendt til bebyggelse m. v., jfr. § 5, bortset fra bebyggelse m. v. af den i § 5, stk. 3 angivne art?			
8) Skal der i forbindelse med sagen anlægges eller udlægges adgangsvej over arealer, som er fredet i henhold til loven, jfr. dennes § 6, stk. 5? I bekræftende fald beskrives vejens beliggenhed — evt. vedlægges rids.			

Dato .....

.....
Landinspektør

Den danske Landinspektørforening - Bl. nr. 36
J. Chr. Petersens Papirhandel A/S Statens papir III-III

Fredningserklæring

SUNDHEDSSTYRELSEN Bilag IV.

Den 15. maj 1962.

Til embedslægerne.

Matrikelkommissionen og Den danske Landinspektørforening har ført forhandlinger med henblik på at fremme ekspeditionen af det meget store antal udstykningssager, der i disse år indsendes til matrikeldirektoratet.

Man har i denne forbindelse haft opmærksomheden henledt på amtsbygningsrådenes behandling af udstykningssager, idet som bekendt amtsrådet med amtsbygningsrådene som rådgivende instans udøver bygningsmyndigheden i kommuner, der ikke i medfør af landsbyggelovens § 7 har fået stadfæstet en bygningsvedtægt.

Der har været enighed om, at en stor del af det forberedende arbejde med udstykningssager burde og kunne decentraliseres ved at blive lagt ud til landinspektørerne, der således skulle være et mellemled mellem de godkendende myndigheder og den juridiske person, der ønsker udstykning foretaget, og det er tanken at søge en sådan ordning lovfæstet gennem en „landinspektørlov", der i øjeblikket forberedes.

Imidlertid har man anset det for ønskeligt, at man dels allerede nu fik en forenkling af udstykningssagernes behandling, dels fik mulighed for et stykke tid at arbejde med en forsøgsordning som forløber for det senere lovfæstede system.

Princippet i den påtænkte ordning er, at landinspektøren ved samtidig høring — en såkaldt „stjernehøring" — af alle myndigheder, der er impliceret i udstykningssagers behandling, — f. eks. amtsvej inspektorater, fredningsnævn, fredningsplanudvalg, sandflugtskommissioner, byudviklingsudvalg, kommunalbestyrelser, sundhedskommissioner etc. — indhenter alle nødvendige oplysninger, således at sagen, efter at have været forelagt amtsrådet af landinspektøren, kan forelægges matrikeldirektoratet, uden at dette behøver at høre myndighederne.

Som et led i „stjernehøringen" må landinspektøren sikre sig, at der kan etableres forsvarlige afløbsforhold fra de parceller, der tænkes udstykket.

Såfremt landinspektøren kan få bekræftet, at afledning kan ske til eksisterende eller projekteret kloakanlæg, vil dette fremgå af sagen ved dennes indsendelse til amtsrådet.

I tilfælde, hvor der påtænkes afledning af spildevand til sivedræn eller sivebrønd, vil det derimod være nødvendigt, at landinspektøren på et skema som vedlagte forelægger de fornødne oplysninger for vedkommende sundhedskommission, der derefter vil kunne meddele, om den påtænkte afledningsplan i princippet kan forventes gennemført, eller om sundhedskommissionen på forhånd finder den uantagelig.

For at lette sagernes ekspedition og for at sikre, at embedslægen altid får lejlighed til at udtale sig ved sådanne høringer, har sundhedsstyrelsen, efter at have drøftet spørgsmålet med embedslægeforeningens bestyrelse, erklæret sig indforstået med, at skemaet af landinspektøren fremsendes *direkte til den pågældende embedslæge,* som derefter vil kunne tilbagesende skemaet med sine bemærkninger, efter at sagen er behandlet i den lokale sundhedskommission.

Skemaet vil af landinspektøren blive fremsendt in duplo, således at det ene eksemplar kan indgå i det til embedet hørende arkiv.

Det tilføjes, at den generelle stillingtagen til planerne for afledning af spildevand ved forannævnte behandling af udstykningssagen ikke fritager den senere indehaver af parcellen for — når parcellen agtes bebygget — at indgive andragende om sundhedskommissionens godkendelse af planer for spildevandsafledning i tilfælde, hvor afledning ikke kan ske til godkendt kloakanlæg.

Embedslægens og sundhedskommissio-

nens principielle tilslutning til et forelagt afledningsprojekt for en udstykning, omfattende et større antal parceller under ét, kan heller ikke udelukke, at jordbundsforholdene, afstanden til grundvandet etc. på en eller flere parceller kan motivere, at der for disse parceller — uanset den generelle stillingtagen ved udstykningssagens behandling — alligevel ikke vil kunne godkendes etablering af sivebrønde eller eventuelt kun sivebrønde, der ikke modtager tilløb fra wc.

Det må anses for hensigtsmæssigt, at der, hvor man allerede ved udstykningssagens behandling kan forudse, at denne situation vil kunne opstå, — hvilket f. eks. vil kunne være tilfældet, såfremt der foreligger utilstrækkelige oplysninger om nogle af parcellernes anvendelse, utilstrækkelige oplysninger om variationer i terræn, om jordbundsforhold m. v. — gives skemaet påtegning herom ved skemaets tilbagesendelse til landinspektøren.

Opmærksomheden henledes sluttelig på, at *kun* udstykningssager, der skal behandles af amtsrådet som bygningsmyndighed, vil blive gjort til genstand for den tidligere omtalte „stjernehøring" ved landinspektøren, medens denne form for sagsbehandling *ikke* vil kunne forventes i kommuner, hvor kommunalbestyrelsen selv er udøvende bygningsmyndighed. I sådanne kommuner kan embedslægen og sundhedskommissionen derfor ikke fra landinspektøren forvente forelagt udstykningssager til udtalelse, hvorfor de pågældende myndigheder ad anden vej, afhængig af de lokale myndigheders tilrettelæggelse af sagsbehandlingen, må søge at sikre sig, at udstykkede parceller ikke bebygges, uden at sundhedsvedtægtens bestemmelser om drikkevandsforsyning og spildevandsafledning er iagttaget.

P. D. V.

Erik UhI.

J. Lauridsen.

LANDBRUGSMINISTERIET **Bilag V.**

København, den 21. juni 1962.

Samtlige tilsynsførende med de private skove.

Hoslagt fremsendes et eksemplar af en af Den danske Landinspektørforening efter forhandling med bl. a. landbrugsministeriet udarbejdet vejledning for praktiserende landinspektører.

Vejledningen indeholder nye retningslinier for ekspeditionen af udstykningssager, og de nye regler tager sigte på at nedbringe sagernes ekspeditionstid ved, at landinspektørerne fremtidig påtager sig inden indsendelse af udstykningsandragende til landbrugsministeriets matrikeldirektorat at indhente de nødvendige erklæringer fra de myndigheder, der administrerer bl. a. bygnings-, vej-, frednings-, sandflugts- og skovlovgivningen.

De i vejledningen (s. 59-60) indeholdte bestemmelser om skovlovgivningen vil medføre, at de tilsynsførende, respektive Det danske Hedeselskab, skal afgive erklæringer i udstykningssager til den pågældende landinspektør, hvilken erklæring skal vedlægges som bilag ved indsendelse af udstykningsandragendet til matrikeldirektoratet. Vejledningen giver landinspektøren mulighed for at forelægge eventuelle skovspørgsmål til særskilt afgørelse i landbrugsministeriets domænekontor, inden han indgiver andragende om udstykning til matrikeldirektoratet, idet afgørelsen i så fald skal vedlægges udstykningsandragendet.

Af vejledningen fremgår, at landinspektøren under anvendelse af et særligt skema („bilag 4", jfr. vejledningens s. 50) skal forelægge en udstykningssag for skovtilsynet:

a) når der på den af udstykningssagen omfattede ejendom er tinglyst eller noteret fredskovspligt,

samt i retskredse, hvor den almindelige fredskovskonstatering ikke er afsluttet:

b) når ejendommen er sat i skovskyld,
c) når der på ejendommen findes et skovbevokset areal eller
d) når der på matrikelkortet er vist signatur for skov på ejendommen.

Det forudsættes, at landinspektøren kan undlade høring af skovtilsynet, når han kan afgive den i skovlovens § 33 anførte erklæring over for landbrugsministeriet, eller når han med sikkerhed kan fastslå, at et (evt.) fredskovspligtigt areal under ejendommen ikke ved udstykning vil blive delt eller inddraget til anden anvendelse end skovdrift.

Det fremgår af vejledningen, at landinspektøren, forinden han forelægger sagen for skovtilsynet, skal undersøge, hvad der af tingbogen fremgår om fredskovspligt på ejendommen, ligesom det forudsættes, at han som hidtil skal undersøge, om ejendommen er sat til skovskyld, er skovbevokset eller er angivet med skovsignatur på matrikelkortet. Landinspektørens oplysninger skal angives på ovennævnte skema („bilag 4"). Med skemaet følger de i vejledningen s. 51 omhandlede høringsbilag: nemlig en (foreløbig) skematisk redegørelse og hjørnerids, der giver oplysning om parcellernes beliggenhed, størrelse og påtænkte anvendelse. Disse 2 bilag skal ikke tilbagesendes til landinspektøren.

Af skovtilsynets erklæring i sagen skal fremgå:

1) om der hviler fredskovspligt på de af udstykningssagen omfattede arealer.

Erklæringen afgives på grundlag af de af landinspektøren givne oplysninger, tilsynsarkivets materiale og eventuel besigtigelse i marken. For så vidt angår bevoksede arealer, hvorpå der ikke er tinglyst fredskovspligt, bemærkes, at skovtilsynet som følge af bestemmelserne i skovlovens § 1 i almindelighed skal udtale, at arealet er fredskovspligt undergivet, — medmindre tilsynet på grundlag af de foreliggende oplysninger ved, at arealet ikke er fredskovspligtigt, — idet landinspektøren evt. henvises til at lade ejeren begære fredskovskonstatering efter skovlovens afsnit C.

Hvis der i sagen indgår fredskovspligtige

arealer, skal det endvidere fremgå af skovtilsynets erklæring:

2) om de fredskovspligtige arealer agtes delt eller indtaget til anden anvendelse end skovdrift, og om den påtænkte udstykning derfor forudsætter en dispensation fra skovlovgivningens bestemmelser.

Såfremt pkt. 1) skal besvares benægtende, eller såfremt pkt. 1) skal besvares bekræftende, men pkt. 2) benægtende, og der. således ikke er tale om meddelelse af dispensation, tilbagesendes det pågældende skema med skovtilsynets påtegnede erklæring til landinspektøren, og sagen kan, for så vidt angår skovspørgsmålene, i almindelighed afgøres på grundlag af tilsynets erklæring.

Såfremt pkt. 1) skal besvares bekræftende og pkt. 2) ligeledes helt eller delvis skal besvares bekræftende, skal skovtilsynet, forinden videre foretages, meddele landinspektøren, at den påtænkte udstykning forudsætter en dispensation fra skovlovgivningens bestemmelser, samt at sagen vil være at forelægge for landbrugsministeriets 2. kontor (domænekontoret) til afgørelse. Tilsynet skal samtidig forespørge landinspektøren, om skovspørgsmålene straks ønskes forelagt for domænekontoret, eller om han foretrækker at få skemaet med tilsynets erklæring tilbagesendt. Foretrækker landinspektøren det første, indsender tilsynet sagen til domænekontoret med påtegnet erklæring og særlig indstilling. Foretrækker landinspektøren det sidste, tilbagesender tilsynet skemaet med påtegnet erklæring til landinspektøren. Denne vil så kunne behandle andre spørgsmål, inden skovspørgsmålene tages op til egentlig behandling, (hvilket formentlig vil kunne være praktisk, når skovspørgsmålene er af forholdsvis underordnet betydning i forhold til udstykningssagens øvrige problemer), og han vil derefter enten kunne fremsende sagen på ny **til** tilsynet **til** forelæggelse af skovspørgsmålene for domænekontoret, eller han vil som hidtil kunne få skovspørgsmålene afgjort i forbindelse med udstykningsandragendets behandling i matrikeldirektoratet (i hvilket tilfælde matrikeldirektoratet vil forelægge sagen for domænekontoret, der vil udbede sig en nærmere indstilling i sagen fra skovtilsynet).

Som det fremgår af foranstående, skal skovtilsynets erklæringer til landinspektørrerne i almindelighed alene tage stilling til, om der kræves dispensation fra skovlovgivningen eller ej, medens tilsynet over for ministeriet som hidtil skal udtale sin bedømmelse af sagen, herunder om dispensation kan anbefales og da på hvilke vilkår.

Foranstående cirkulærskrivelse finder også anvendelse på udstykningssager i de sønderjyske amter, dog at den tilsynsførende her skal afgive de i cirkulærskrivelsen omhandlede meddelelser og erklæringer til vedkommende amtslandinspektør.

P. M. V.

E. B.

K. Barnekow.

Afskrift af skrivelse af 9. afril 1962 fra Vejdirektoratet.

Under henvisning til det på mødet den 4. april 1962 i landbrugsministeriet passerede skal man herfra henstille, at der ud over, hvad der er angivet i skrivelse herfra af 3. april 1962, foretages nedennævnte ændringer i den udarbejdede vejledning for praktiserende landinspektører vedrørende ekspedition af sager om udstykning og lign. :
Side 58 f. n. bør angives, at der den 9. april 1962 er udfærdiget et cirkulære om tinglysning af byggeliniebestemmelser i henhold til vejbestyrelsesloven.
Side 59 bør indsættes en beskrivelse af de for udstykningssager mest betydningsfulde bestemmelser i vejbestyrelsesloven. Man skal i så henseeende foreslå følgende:

Bestemmelser af særlig interesse ved udstykning.

I henhold til vej bestyrelseslovens § 35 afgør ministeren for offentlige arbejder efter indstilling af særlige, for hver amtsrådskreds, nedsatte udvalg, hvilke adgangsbegrænsende bestemmelser der skal udfærdiges for de enkelte hovedlandeveje, landeveje og biveje af særlig betydning for den gennemgående færdsel. Om de begrænsninger, der skal gælde i så henseende, udfærdiger ministeren for offentlige arbejder kundgørelse, der indrykkes i Statstidende, og meddelelse sendes ejerne og brugerne af de til de adgangsbegrænsede vejstrækninger stødende ejendomme, og bestemmelserne tinglyses normalt på de enkelte ejendomme. Fra de således fastsatte bestemmelser om adgangsbegrænsning kan dispensation kun meddeles af ministeren for offentlige arbejder efter indstilling af vedkommende vejbestyrelse.

Såfremt ejeren af et areal, der er berørt af en bestemmelse om adgangsbegrænsning i henhold til lovens § 35, finder, at han som følge af den trufne bestemmelse afskæres fra en efter ejendommens beliggenhed og øvrige beskaffenhed økonomisk rimelig og forsvarlig udnyttelse af arealet, svarende til den af de omliggende, til vejen stødende arealer faktisk stedfindende udnyttelse, kan han begære arealet overtaget af vejbestyrelsen mod erstatning, medmindre vejbestyrelsen træffer bestemmelse om anden adgang til arealet, eventuelt gennem anlæg af en privat adgangsvej. I tilfælde af uenighed mellem vejbestyrelsen og lodsejeren om, hvorvidt betingelserne for overtagelse af ejendommen er til stede, afgøres sagen af taksationsmyndighederne.

I tiden, indtil der er truffet endelig bestemmelse om gennemførelse af adgangsbegrænsning for en vejstrækning i henhold til lovens § 35, kan vejbestyrelserne forlange, at approbation på frastykning af parceller ud til en offentlig vej eller optagelse på matrikelkortet af en ny vej i tilslutning til en offentlig vej udskydes i indtil 1 år. Denne frist kan med tilslutning af vedkommende § 35-udvalg forlænges i indtil 1 år.

Ved siden af bestemmelser om adgangsbegrænsning i henhold til vejbestyrelseslovens § 35 vil der i mange tilfælde gælde begrænsninger med hensyn til adgangen til de offentlige veje, fastsat i forbindelse med anlæg af nye veje eller ombygning af bestående veje, jfr. herved vej bestyrelseslo vens § 32, stk. 1. Såfremt bestemmelserne er truffet efter krav af ministeriet for offentlige arbejder som vilkår for ydelse af vejfondstilskud, udkræves ministerens samtykke til dispensation fra de trufne bestemmelser.

På vejstrækninger, hvor særlig bestemmelse om adgangsbegrænsning i henhold til lovens §§ 32 og 35 ikke er truffet, gælder alene reglerne i lovens §§ 33 og 34, hvorefter der til anlæg af nye overkørsler eller overgange og til udførelse af tilslutninger for veje og stier udkræves samtykke fra vejbestyrelsen, der i det omfang, det skønnes påkrævet af vej tekniske og færdselsmæssige hensyn, kan stille betingelser med hensyn til den nærmere placering, udformning og anvendelse af sådanne anlæg. I henhold til lovens § 34 må overkørsler og overgange ikke uden vejbestyrelsens samtykke benyttes til adgang for andre ejendomme end dem, for

hvem de er anlagt, og såfremt en ejendom udstykkes, kan frastykkede parceller ikke uden vejbestyrelsens samtykke benytte eksisterende overkørsler. Endvidere må de overkørsler, der er anlagt alene af hensyn til markernes drift (markoverkørsler), ikke uden vejbestyrelsens samtykke benyttes til anden færdsel. Som angivet i ministeriet for offentlige arbejders cirkulære af 7. maj 1957 og landbrugsministeriets bekendtgørelse af 8. august 1957 gælder bestemmelsen ikke alene for overkørsler til en enkelt ejendom, men også for overkørsler for private fællesveje til flere ejendomme.

I henhold til § 39, stk. 1, skal matrikelmyndighederne og de praktiserende landinspektører påse, at vej bestyrelseslovens regler om adgangsforholdene til de offentlige veje overholdes.

I henhold til lovens § 40 kan vejbestyrelserne for de offentlige vej e pålægge byggelinier, dels til sikring af fremtidig vejudvidelse, dels hvor færdselens tarv i øvrigt gør det fornødent. Byggelinierne kan have en indbyrdes afstand på indtil 40 m ved hovedlandeveje og landeveje og 30 m ved øvrige offentlige veje. Disse afstande kan dog med vedkommende højere vejmyndigheds tilslutning forøges indtil 50 m. På de arealer, der omfattes af byggeliniepålægget, må opførelse af nye bygninger og (større) ombygninger af bestående bygninger ikke finde sted. Ved vejkryds kan der fastlægges en anden beliggenhed af byggelinierne end angivet foran. Anvendelsen af de angivne afstande for bebyggelsen forudsætter, at bygningen opføres med sin jordlinie i fremtidig vejhøjde. Er dette ikke tilfældet, skal bygningen rykkes så meget længere tilbage, som svarer til 1,5 gange højdeforskellen, foruden den fornødne bredde til passage foran bygningen, mindst 1 m.

Ved frastykning af en parcel, som støder op til et vej hjørne, hvis grænselinier skærer hinanden under en vinkel på mindre end 135°, skal der foretages hjørneafskæring efter reglerne i vej bestyrelseslo vens § 40, stk. 3, og det afskårne areal udlægges til vej.

I henhold til vej bestyrelseslo vens § 41, stk. 1, kan der til sikring af gennemførelsen af nye eller større forlægninger af bestående, offentlige veje, som er optaget på den af ministeren for offentlige arbejder udarbejdede vej plan, træffes bestemmelse om byggelinier med samme virkning som de i lovens § 40 omhandlede. Der kan endvidere træffes bestemmelse om de fremtidige adgangsforhold til den nye eller forlagte vej.

Til sikring af mindre vejforlægninger såvel som til regulering af vejkryds kan vejbestyrelsen med samtykke af vedkommende højere vejmyndighed træffe bestemmelse om pålæg af byggelinier i henhold til § 41, stk. 2.

Er en vejbestyrelse i færd med at udfærdige byggelimebestemmelser i henhold til § 41, kan ministeren for offentlige arbejder i henhold til § 42 nedlægge foreløbigt forbud gældende for et år mod, at arealet anvendes på en måde, der må antages at komme i strid med byggeliriiebestemmelserne. Forbudet kan med vej nævnets samtykke forlænges.

I henhold til § 44 skal der ske offentlig bekendtgørelse af beslutninger om byggelinier i henhold til vej bestyrelseslo ven, og vejbestyrelsen skal sende meddelelse i et anbefalet brev til de berørte grundejere. Endvidere skal der foretages tinglysning med hensyn til de trufne byggeliniebestemmelser. Udstykningssager skal indeholde oplysninger om, hvorvidt der på den pågældende ejendom hviler bestemmelser i henhold til § 41, og hvorvidt de parceller, der ønskes fraskilt, er berørt af bestemmelser efter § 40.

I § 46 indeholdes bestemmelser om adgang til at begære overtagelse nogenlunde svarende til bestemmelserne i lovens § 37.

Dispensation fra byggelinier for biveje i sognekommunerne og de bymæssige kommuner meddeles af vedkommende amtsråd, der også kan dispensere fra byggelinier for de af amtsrådene bestyrede hovedlandeveje og landeveje. Ministeren for offentlige arbejder dispenserer fra byggeliniebestemmelser for hovedlandeveje og landeveje i købstæderne, København og Frederiksberg samt i øvrigt, når byggeliniepålæg er sket i henhold til ministerens godkendelse. Vedkommende vejbestyrelse dispenserer fra byggeliniebestemmelser for biveje i købstæderne, København og Frederiksberg.

I lovens § 12 findes bestemmelser om udskillelse af offentlige veje i matriklen.

Man skal senere vende tilbage til spørgsmålet om ændringen af bilag 2 til vejledningen.

(Domænekontorets forslag til ændring i „Vejledning for praktiserende landinspektører", i forbindelse med den foreslåede ændring af udstykningsloven).

Bilag VII.

Skovlovgivningen.

Gældende forskrifter.

Lov nr. 164 af 11. maj 1935 om skove.
§§ 2 og 3 og § 8, stk. 4, i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 000 af 00. af lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme.
§ 12 i bekendtgørelse om erklæringer vedr. udstykningslovens §§ 2, 3 og 4.

Anvendelse.

Bestemmelserne i skovlovens § 6 er ensbetydende med, at fredskovspligtige arealer ikke må inddrages til anden anvendelse end skovdrift, f. eks. til bebyggelse, medmindre der er tale om bygninger eller andre anlæg, som skovens drift nødvendiggør. Landbrugsministeriet kan meddele dispensation fra denne bestemmelse i medfør af lovens §§ 5 og 7.

Deling.

Ifølge udstykningslovens § 3 må samlede fredskovstrækninger ikke ved udstykning deles i mindre lodder end 50 ha geometrisk mål. Yderligere udstykning kan dog tillades, når særlige omstændigheder taler herfor. Om der i et givet tilfælde er tale om en samlet fredskovstrækning, afgøres af landbrugsministeriet, i hvilken forbindelse bemærkes, at en bevoksning kan være en samlet fredskovstrækning, selv om den er delt af vandløb, større veje eller mindre ubevoksede arealer, men det er dog en forudsætning, at jorderne er en samlet fast ejendom.

Ekspedition af udstykningsandragender.

Som følge af foranstående skal der ved udstykningsandragendets indsendelse til landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet, foreligge en erklæring fra landinspektøren vedr. skovforholdene på den af udstykningen berørte ejendom, jfr. „bilag —".

Endvidere skal der ifølge udstykningslovens § 8, stk. 4, og bekendtgørelsens § 12, stk. 2, foreligge en erklæring fra landbrugsministeriet, domænekontoret, der indhentes som led i stjernehøringen, når der på den pågældende ejendom findes arealer, for hvilke der er tinglyst eller noteret fredskovspligt, herunder fredskovspligt betinget af tilplantning med statstilskud. I retskredse, hvor den almindelige fredskovsnotering endnu ikke er afsluttet, skal sagen også forelægges for ministeriets domænekontor, hvis der på ejendommen findes arealer, der er sat til skovskyld, arealer med skovbevoksning, arealer, der er angivet med skovsignatur på matrikelkortet, eller jorder, der hører til et skovtjenestested, i alle disse tilfælde dog kun, hvis landbrugsministeriet ikke tidligere har afgjort, at arealerne ikke er undergivet fredskovspligt.

I de tilfælde, hvor der på ejendommen findes skovbevoksning, uden at der er tinglyst fredskovspligt, er høring af skovtilsynet dog unødvendig, når landinspektøren kan afgive den i skovlovens § 33 anførte erklæring om, at tilplantningen er foregået i nyere tid på forhen ubevokset areal, da det i så fald må anses for utvivlsomt, at bevoksningen ikke er fredskovspligt undergivet.

Hvis landinspektøren med sikkerhed kan fastslå, at et (eventuelt) fredskovspligtigt areal under ejendommmen ikke vil blive delt eller inddraget til anden anvendelse end skovdrift, er den nævnte høring af skovtilsynet dog ufornøden, jfr. § 12, stk. 3.

Sagen forelægges for landbrugsministeriets domænekontor gennem statens skovtilsyn, der er statens tilsynsførende med de private skove i det pågældende amt, eller — for så vidt angår de ved det danske hedeselskabs medvirken oprettede plantager i Jylland — hedeselskabet.

Ved sagens indsendelse til statens skovtilsyn skal landinspektøren ved anvendelse af „bilag —" give oplysning om de under ejendommen hørende arealer af den ovenfor

angivne karakter, samt om, hvorledes disse arealer ved udstykningen vil blive delt eller inddraget til anden anvendelse end skovdrift. Hvis fredskovspligten begæres ophævet efter bestemmelserne i skovlovens § 2, må landinspektøren tillige godtgøre, at den ulovlige rydning er sket inden 14. maj 1935 og udelukkende skyldes en tidligere ejer, jfr. § 12, stk. 4. Landinspektøren skal foretage de for tilvejebringelse af ovennævnte oplysninger nødvendige undersøgelser ved henvendelse til ejeren, ved besigtigelse i marken og ved forespørgsler til de pågældende myndigheder, herunder tinglysningskontoret og matrikeldirektoratet.

Det ovennævnte „bilag —" bilægges ved sagens forelæggelse for skovtilsynet en genpart af foreløbig skematisk redegørelse samt et hjørnerids.

Såfremt statens skovtilsyn på grundlag af landinspektørens oplysninger og oplysninger i sit arkiv kan fastslå, at der ikke til udstykningen udkræves dispensation fra skovlovgivningens bestemmelser, underretter skovtilsynet landinspektøren herom, og tilsynets erklæring skal i så fald medfølge udstykningsandragendet ved dettes indsendelse til landbrugsministeriet, matrikeldirektoratet.

Såfremt statens skovtilsyn derimod kan fastslå, at udstykningen forudsætter dispensation fra skovlovgivningens bestemmelser, meddeler tilsynet landinspektøren dette med bemærkning, at sagen må forelægges for landbrugsministeriet, domænekontoret. Landinspektøren skal herefter underrette skovtilsynet om, hvorvidt han ønsker at fremsætte andragende om dispensation eller evt. at knytte yderligere bemærkninger til et allerede ved sagens forelæggelse for tilsynet fremsat andragende. Såfremt landinspektøren ønsker sagen fremmet, videresendes den af skovtilsynet til landbrugsministeriet, domænekontoret, der tilstiller landinspektøren den ønskede erklæring.

I ministeriets erklæring vil der blive taget stilling til spørgsmålet om evt. dispensation fra skovlovgivningen. Udstykningsandragendet skal ved sagens indsendelse til matrikeldirektoratet bilægges dokumentation for, at de for dispensationen eventuelle fastsatte vilkår er opfyldt.

Såfremt landinspektøren efter reglerne i skovlovens § 33 ønsker afgjort, at en beplantning ikke er fredskovspligt undergivet, skal sagen ikke forelægges for skovmyndighederne som ovenfor anført, men han skal ved udstykningsandragendets fremsendelse til matrikeldirektoratet fremsætte begæring om en sådan afgørelse ved anvendelse af „bilag —". Det skal herved oplyses, om tilplantningen er foregået i nyere tid (det nøjagtige tidspunkt må angives). Afgørelsen meddeles i forbindelse med matrikeldirektoratets svar på udstykningsandragendet.

Når der ved udstykningen sker deling af samlede skovstrækninger, der har hørt til de i lov nr. 563 af 4. oktober 1919 omhandlede majorater, skal der foreligge en erklæring fra statens skovnævn. Erklæringen indhentes gennem landbrugsministeriet, domænekontoret, jfr. bekendtgørelsen § 12, stk. 6. Hvis sagen i øvrigt ikke vil være at forelægge for skovmyndighederne, forelægges den direkte for domænekontoret.

Cirkulære om forretningsgangen m.v. ved udstykning o. lign.

(Til samtlige landinspektører).

Ved at fremsende et antal eksemplarer af et af Landbrugsministeriet udarbejdet skema til brug for kommunalbestyrelserne ved afgivelse af erklæringer over sager om udstykning o. lign. skal man under henvisning til vedlagte cirkulære af dags dato om kommunalbestyrelsers erklæringer over sager om udstykning o. lign. anmode d'hrr. landinspektører om ved fremsendelse af sager herom til kommunalbestyrelserne at vedlægge sådanne skemaer til brug ved erklæringernes afgivelse, idet eventuelle oplag af ældre skemaer må kasseres. I skemaet er afsat plads, hvori der af Dem kan anføres eventuelle oplysninger til brug for kommunalbestyrelsen ved dettes besvarelse af skemaets spørgsmål. Sagerne vil ifølge ovennævnte cirkulære til kommunalbestyrelserne og ifølge amtsrådenes administrationsvedtægter i medfør af landsbyggeloven (lov nr. 246 af 10. juni 1960) "blive tilbagesendt vedkommende landinspektør af kommunalbestyrelsen eller amtsrådet. Man skal anmode Dem om herefter at sørge for, at der, inden sagerne indsendes til Landbrugsministeriet, foreligger de fornødne erklæringer fra bygge-, vej-, klit- og fredningsmyndigheder, herunder at sager i kommuner, der er inddraget under et fredningsplanudvalgs arbejdsområde, har været forelagt det pågældende fredningsplanudvalg.

Samtidig indskærpes det, at der i den skematiske redegørelse skal anføres udtrykkelige oplysninger om, hvilken anvendelse der agtes gjort af hver enkelt parcel (herunder restparcellen). Hvis der på en parcel findes bygninger eller agtes opført bygninger, må der fremtidig gives udførlig oplysning om disses art og formål. Endvidere må der i den skematiske redegørelse foruden parternes navne anføres deres stillinger og adresser.

Landbrugsministeriet, den 6. februar 1962.

P. M. V.

Vald. Hornslet.

T. Lense-Møller.

Landbrugsmin., matr. dir. M.C. j. nr. 292-1962

Cirkula3re om kommunalbestyrelsers erklæringer over sager om udstykning o. lign.

(Til samtlige kommunalbestyrelser uden for København og Frederiksberg).

I cirkulære nr„ 286 af 29. november 1949 anmodede landbrugsministeriet kommunalbestyrelserne om at afgive erklæring over sager om udstykning o. lign. på et nærmere betegnet skema. Efter at der er udarbejdet et nyt skema, hvoraf et eksemplar hermed fremsendes, skal man anmode kommunalbestyrelserne om i hver enkelt sag at udfylde et sådant skema og afgive erklæring derpå. Skemaerne vil som hidtil blive vedlagt sagerne af vedkommende landinspektør (i Sønderjylland amtslandinspektør). Efter afgivelse af erklæring over en sag anmodes kommunalbestyrelsen om at tilbagesende sagen til vedkommende landinspektør (i Sønderjylland amtslandinspektør), medmindre kommunalbestyrelsen i henhold til § 5, stk. 5, i landsbyggeloven (lov nr. 246 af 10. juni 1960) skal forelægge sagen for vedkommende amtsråd. Der henvises til vedlagte cirkulære af dags dato om forretningsgangen m. v. ved udstykning o. lign.

Landbrugsministeriet, den 6. februar 1962.

P. M. V.

Vald. Hornslet.

T. Lense Møller.

Landbrugsmin., matr. dir. M.C. j.rir. 292-1962

Bilag X.

ERKLÆRING FRA KOMMUNALBESTYRELSEN

i henhold til §§ 8 og 18 i udstykningsloven (lovbkg. nr. 258 af 8. august 1958).

Sag om udstykning/omdeling/skelforandring vedr. matr. nr. .....

..... Sogn, ... Amt.

	Spørgsmål	Landinspektørens eventuelle oplysninger til brug for kommunalbestyrelsen ved besvarelsen	Kommunalbestyrelsens svar
	1. Er landsbyggeloven (Lov nr. 246 af 10. juni 1960) trådt i kraft i kommunen?		1.
Besvares kun for kommuner, hvor landsbyggeloven ikke er trådt i kraft.	2. *Bygningslovgivningen.* (Lovbkg. nr. 210 af 1. august 1912 og de i medfør af bygningslovgivningen tilvejebragte bygningsreglementer for landdistrikter og bygningsvedtægter for købstæder). a. Opstår der ved sagen forhold i strid med bestemmelserne i bygningslovgivningen om minimumsstørrelse for parceller og disses facadelængde, om bygningers beliggenhed i forhold til skel eller om bebyggelsens maksimale omfang i forhold til grundens areal? b. Hvis dette er tilfældet, er der da af vedkommende myndighed meddelt fornøden dispensation?		2. a. b.
	3. *Brandpolitiloven.* (Lov nr. 174 af 31. marts 1926). a. Opstår der ved sagen forhold i strid med lovens bestemmelser om afstande mellem bygninger på naboejendomme? b. Hvis dette er tilfældet, er der da af vedkommende myndighed meddelt fornøden dispensation?		3. a. b.
	4. *Udstykningslovens § 4, 7. stk.* a. Hvis der ved sagen udlægges ny vej, og der i godkendt kommunal vedtægt for området findes bestemmelser desangående, kan den nye vejs bredde og beliggenhed da godkendes? b. Hvis der ikke i godkendt vedtægt findes bestemmelser om nye veje, og der ved sagen udlægges ny vej med en mindre bredde end 3,77 m (6 alen), kan denne vejs bredde da godkendes, jfr. bkg. nr. 424 af 24. september 1949 § 38, 4. stk.?		4. a. b.
Besvares kun for kommuner, hvor landsbyggeloven er trådt i kraft.	5. *Landsbyggeloven.* (Lov nr. 246 af 10. juni 1960). a. Hvem udøver bygningsmyndigheden i området? (Nedenstående spørgsmål skal også besvares af kommunalbestyrelsen, når amtsrådet er bygningsmyndighed, men da kun med henblik på bestemmelserne i lovens §§ 21-24, jfr. herved lovens § 2, 6. stk.). b. Opstår der ved sagen forhold i strid med lovens bestemmelser? c. Hvis dette er tilfældet, er der da af vedkommende myndighed meddelt fornøden dispensation?		5. a. b. c.
Besvares for alle kommuner.	6. *Vejbestyrelsesloven.* (Lov nr. 95 af 29. marts 1957). a. Hvem er vejbestyrelse for den eller de off. veje, hvortil parcellerne skal have adgang? (Nedenstående spørgsmål skal kun besvares, når kommunalbestyrelsen er vejbestyrelse). b. Er der meddelt samtykke til evt. etablering af nye overkørsler, evt. benyttelse af bestående overkørsler eller overgange til off. bivej eller til evt. tilslutning af ny privat vej til off. bivej? c. Opstår der ved sagen iøvrigt forhold i strid med lovens bestemmelser? d. Hvis dette er tilfældet, er der da af vedkommende myndighed meddelt fornøden dispensation?		6. a. b. c. d.
	7. *Byplanloven.* (Lovbkg. nr. 242 af 30. april 1949). a. Er der truffet byplanmæssige dispositioner i området? (I benægtende fald skal nedenstående spørgsmål ikke besvares). b. Hvilke byplanmæssige dispositioner er der truffet? c. Er sagen i overensstemmelse med disse dispositioner? d. Hvis ikke, har vedkommende myndighed da tilladt fravigelsen?		7. a. b. c. d.

Besvares for alle kommuner.

Spørgsmål	Landinspektørens eventuelle oplysninger til brug for kommunalbestyrelsen ved besvarelsen	Kommunalbestyrelsens svar
8. *Byreguleringsloven.* (Lovbkg. nr. 129 af 13. april 1954). a. Foreligger der en byudviklingsplan for området? (I benægtende fald skal nedenstående spørgsmål ikke besvares). b. Opstår der ved sagen forhold i strid med byudviklingsplanens bestemmelser? c. Hvis dette er tilfældet, er der da af vedkommende myndighed meddelt fornøden dispensation?		8. a. b. c.
9. *Udstykningslovens § 4, 5. stk.* a. Er der i kommunal vedtægt eller byplan for området fastsat minimumsstørrelse for parceller, der agtes anvendt som byggegrunde eller havelodder? b. Hvis dette ikke er tilfældet, og der ved sagen fremkommer sådanne parceller (herunder restparceller) med mindre størrelse end 700 m², kan disse parcellers størrelse da godkendes?		9. a. b.
10. *Udstykningslovens § 4, 6. stk.* a. Er der for enhver ved sagen fremkommen lod, som ikke forenes med tilgrænsende ejendom, fornoden adgang til off. vej, jfr. bkg. nr. 424 af 24. september 1949 § 38, 1. stk., og § 65, 1. stk.? b. Hvis nogen ved sagen fremkommen lod forenes med tilgrænsende ejendom, kan da den fremtidige anvendelse være til hinder for, at adgangen til denne ejendom benyttes som adgang for hele den fremtidige ejendom, jfr. bkg. nr. 213 af 8. august 1957 § 3, 1. stk.?		10. a. b.
11. *Udstykningslovens § 4, 4. stk.* a. Sker der ved sagen deling af areal hørende til jordfast fortidsminde, såsom gravhøje, gravpladser, stendysser og bautastene, voldsteder o.lign. gamle befæstningsanlæg samt ruiner? b. Hvis dette er tilfældet, er der da af Nationalmuseet meddelt tilladelse til delingen?		11. a. b.
12. *Naturfredningsloven.* (Lovbkg. nr. 194 af 16. juni 1961). a. Opstår der ved sagen forhold i strid med bestemmelserne i en i medfør af loven tinglyst fredningskendelse, hvoraf udskrift er tilstillet kommunalbestyrelsen, eller med en arealet ved selve loven pålagt fredning? b. Hvis dette er tilfældet, er der da af vedkommende myndighed meddelt fornøden dispensation?		12. a. b.
13. a. Kan kommunalbestyrelsen iøvrigt anbefale sagen? b. Hvis dette ikke er tilfældet, hvad er da årsagen dertil?	..... den ..... 19 ..... Underskrift.	13. a. b. ..... den ..... 19 ..... Underskrift.

DEN DANSKE LANDINSPEKTØRFORENING Bilag XI.
Formanden
Århus, den 21. januar 1961.

På Den danske Landinspektørforenings ekstraordinære generalforsamling på „Nyborg Strand" den 13. og 15. januar 1961 blev nedenstående forslag vedtaget med 186 ja-stemmer, mod 42 nej-stemmer, medens 6 stemmesedler var blanke.

Forslag til ændring af reglerne om landinspektørpraksis.

De nuværende praksisforhold søges ved tilføjelser til udstykningsloven i forbindelse med kommende lovændringer, der bliver resultatet af matrikelkommissionens betænkning, ændret efter følgende hovedretningslinier:

I.

Der oprettes et landinspektørråd i lighed med advokatrådet. Alle landinspektører, der har kgl. bestalling og ikke har deponeret denne, jfr. afsnit II, er undergivet rådets beføjelser og udgør i forening landinspektørsamfundet.

Efter indstilling af Den danske Landinspektørforening godkender landbrugsministeriet rådets konstituerende vedtægter.

Hadet har 5 medlemmer bestående af en formand valgt af landbrugsministeren blandt de landinspektører, der ikke er medlemmer af landinspektørsamfundet, samt 4 medlemmer af samfundet, 2 bosat på øerne, 2 bosat i Jylland. Disse vælges ved urafstemning efter indstilling fra et møde i landinspektørtørsamfundet. Nærmere regler herfor fastsættes i landinspektørsamfundets vedtægter.

Rådets funktionstid er 6 år. Medlemmer af Den danske Landinspektørforenings bestyrelse kan ikke have sæde i rådet.

Rådet kan rådspørges af myndigheder og parter i sager behandlet af en landinspektør. Rådet er berettiget til at føre tilsyn med landinspektørernes arbejde, til at tildele irettesættelser, til at idømme bøder og til at indstille til fortabelse af bestalling. Irettesættelser og bøder samt krav om fortabelse af bestalling kan indankes for et nævn, der består af en landsdommer som formand (valgt af landbrugsministeren), matrikeldirektøren og en af landinspektørsamfundet valgt landinspektør. Sidstnævnte vælges ved urafstemning blandt landinspektørsamfundets medlemmer samtidig med de øvrige valg i landinspektørsamfundet.

Før irettesættelser og bøder samt fortabelse af bestalling idømmes, skal landinspektøren have haft tilstrækkelig lejlighed til at udtale sig om de påklagede forhold og fremkomme med sit forsvar. Rådet kan endvidere føre tilsyn med de landinspektørkandidater, som hos praktiserende landinspektører forbereder sig til opnåelse af kgl. bestalling, og enhver ansøgning fra sådanne kandidater om bestalling skal forelægges rådet til udtalelse.

II.

A. Til udøvelse af virksomhed som praktiserende landinspektør, d. v. s. udførelse af arbejder eller hverv, som landinspektører ifølge gældende love og bestemmelser er eneberettigede til at udføre, kræves kgl. bestalling.

B. Landinspektører, der er ansat eller fremtidig ansættes af offentlig myndighed, institution, selskab, forening eller lignende sammenslutning eller i et privat firma, hvor indehaveren ikke har førnævnte praksisret, skal deponere deres bestalling i landbrugsministeriet, (dette gælder dog ikke branddirektør, vurderingsformænd og lignende bierhverv).

Undtaget herfra er landinspektører ansat i de sønderjyske landsdele samt i Københavns og Frederiksberg kommuner (evt. Færøerne og Grønland), idet disse dog ikke skal være berettigede til at udøve praksisret uden for deres respektive funktionsområder. Ophører tje-

nesteforholdet (herunder ved pensionering), skal bestallingen på begæring tilbageleveres.

Det samme gælder i tilfælde af orlov.

Dispensation fra deponeringsbestemmelsen kan i særlige tilfælde gives efter indstilling af landinspektørrådet.

En landinspektør må ikke udføre matrikulære berigtigelsesarbejder på egne arealer eller på sådanne, der ejes af et A/S eller I/S, hvori vedkommende landinspektør har en væsentlig interesse. I særlige tilfælde kan landinspektørrådet meddele dispensation.

III.

A. Retten til nedsættelse er fri.

B. Kompagniskaber og kontorfællesskab er er tilladt.

IV.

A. Der oprettes en særlig, selvejende fond, kaldet landinspektøren den, hvorom der optages særlige af landbrugsministeriet godkendte bestemmelser i Den danske Landinspektørforenings love, og således at ændringer i disse bestemmelser kun kan ske med landbrugsministeriets billigelse.

B. Der gennemføres en ordning, hvorefter der til land inspektørfonden ydes et vederlag af statskassen for de omfattende arbejder, der i forbindelse med vej-, naturfrednings- og byggelovgivningen m. v. af det offentlige pålægges landinspektørerne i forbindelse med udarbejdelse af udstykningssager.

C. De til fonden indgåede midler administreres af foreningens bestyrelse og skal anvendes til:

a. Tilskud til lønninger til ældre assistenter, idet tilskudets omfang og størrelse fastsættes af bestyrelsen efter indstilling af dennes lønudvalg og i øvrigt i forhold til den med assistenterne til enhver tid foreliggende lønaftale.

b. Til hjælp til pensionering af alle assistenter og disses enker og alle praktiserende landinspektører under en nærmere fastsat alder og disses enker.

c. Efter indstilling af bestyrelsen udlån til overtagelse af landinspektørpraksis, fortrinsvis hvor ejeren er afgået" ved døden og efterlader sig enke.

De med fondens administration forbundne udgifter refunderes foreningen af fondens midler.

V.

Med landinspektører, der nu er ansat under stat og kommuner, herunder amtskommuner, og som har ret til at praktisere, må der optages forhandlinger om en overgangsordning, således at praksisretten bevares, eller at den afløses.

Svend Nielsen Meklenborg JuulNielsen
Jens Nielsen J.Staunskjær Stampe-Danielsen
P. Eriksen Erik V. Harboe

Forslagets punkter I, II A, III og IV tiltrædes.

Punkterne II B og V kan — under hensyn til deres indvirken på gruppen af kommuneansattes forhold — ikke tiltrædes af mig.

K. Lauritzen.

Det på generalforsamlingen i København den 27. august 1960 valgte strukturudvalg har efter gennemgang af forslaget og deltagelse i bestyrelsesmøde herom afgivet følgende:

Forslaget tiltrædes, december 1960.

Poul Boe Jørgen Kristiansen
Harald Heering
Axel Pedersen Mogens Rathje

Forslaget kan ikke tiltrædes, da det vil bevirke, at fremtidige kommunale landinspektører vil blive ringere stillet end andre kommunale, akademiske tjenestemænd, idet de ikke vil kunne få afsavnstillæg eller højere løn som erstatning.

Ved forslagets gennemførelse vil de endvidere blive stillet ringere end kolleger i statstjenesten, idet kommunalt ansatte landinspektører normalt vil være udelukket fra at få godkendt formiddagsstillinger.

Glostrup, den 12. december 1960.

A. V. Christensen.